

Projekt

z dnia 3 listopada 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SŁUPCY**

z dnia 10 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029

Na podstawie art.18 ust. 2pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020r. poz. 713 ze zm.)¹⁾ oraz zgodnie z art.19 ust. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U.z 2019r .poz.1295 ze zm)²⁾ i art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.z 2020r. poz. 283 ze zm)³⁾, Rada Miasta Słupcy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Słupcy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego została ogłoszona w Dz.U z 2020 r. poz 1378

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego została ogłoszona w Dz.U z 2020 r poz.1378, poz.2020

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego została ogłoszona w Dz. U. z 2020 r. poz. 284, poz. 322 i poz. 471

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA SŁUPCY NA LATA 2020-2029

**MIASTO SŁUPCA
POWIAT SŁUPECKI
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

ZAMAWIAJĄCY	MIASTO SŁUPCA
WYKONAWCA	WESTMOR CONSULTING

SŁUPCA 2020

Opracowanie:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Autorzy:

Karolina Drzewiecka – Kierownik Projektu

Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

Spis treści

Wstęp.....	4
Uwarunkowania programowe	4
1. Analiza i diagnoza strategiczna	8
1.1 Diagnoza sytuacji przestrzennej.....	8
1.1.1 Położenie administracyjne.....	8
1.1.2 Uwarunkowania komunikacyjne	9
1.1.3 Walory przyrodnicze i kulturowe.....	11
1.2 Diagnoza sytuacji społecznej	16
1.2.1 Demografia	16
1.2.2 Wiek mieszkańców	19
1.2.3 Mieszkalnictwo	21
1.3 Diagnoza sytuacji gospodarczej.....	22
1.3.1 Gospodarka	22
1.3.2 Struktura zatrudnienia i rynek pracy.....	26
1.3.3 Bezrobocie.....	28
1.4 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę techniczną	29
1.4.1 Gospodarka wodno-ściekowa	29
1.4.2 Gospodarka odpadami	31
1.4.3 Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa.....	35
1.5 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę społeczną	38
1.5.1 Infrastruktura edukacyjna	38
1.5.2 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna.....	39
1.5.3 Infrastruktura ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa	39
1.6 Diagnoza aktywności społecznej.....	42
1.6.1 Jakość kapitału społecznego	42
1.6.2 Działalność organizacji pozarządowych.....	46
1.6.3 Ekonomia społeczna	47
1.7. Analiza zdolności inwestycyjnej	48
1.8 Podsumowanie analizy i diagnozy	54
1.8.1 Analiza SWOT	54
1.8.2 Analiza SWOT / TOWS	58
1.8.3 Analiza potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego	69
2. Rozwój strategiczny w latach 2020-2029	78
2.1 Wizja rozwoju	78
2.2 Misja i cele strategiczne	79
2.3 System wdrażania i finansowania Strategii	83
2.4 System monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii	83
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta	86
Spis tabel, rysunków i wykresów	91

Wstęp

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki. Jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg¹ prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o strategię.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 składa się z dwóch części:

- 1) części I – diagnozy strategicznej,
- 2) części II – określenia strategii rozwoju, w tym kierunków działań strategicznych.

Celem diagnozy strategicznej w pierwszej części jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Miasta Słupcy, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania środowiskowo-infrastrukturalne. Diagnoza strategiczna Miasta jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i operacyjnych.

W drugiej części przedstawiono plan działań Miasta do 2029 roku w oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy. W części tej określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Uwarunkowania programowe

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Miasta, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.;
- Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Miasta Słupcy z dokumentami wyższego rzędu.

¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2019 poz. 1295)

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWA DO 2030 R.)

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Miasto wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Miasta Słupcy zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów Uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Miasta Słupcy, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2030 ROKU

Uchwałą Nr XVI/287/20 z dnia 27 stycznia 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął Strategię rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Samorząd Województwa określił następującą wizję rozwoju województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku: *Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący*

*się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa. Istotę działań samorządu regionalnego, podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz podnoszenia poziomu życia i zaspokojenia potrzeb mieszkańców i województwa precyzuje następująca misja samorządu regionalnego: **Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.***

W Strategii wyodrębniono cztery cele strategiczne, a w ich obrębie jedenaście celów operacyjnych:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
 - 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
 - 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
 - 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług
 - 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

Wdrożenie Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na szczeblu lokalnym jest zgodne z celami rozwojowymi województwa. Działania strategiczne planowane do realizacji przez Miasto w najbliższych latach są zgodne z głównymi planami samorządu województwa. Ich realizacja umożliwi osiągnięcie celów strategicznych Wielkopolski, w szczególności w zakresie rozwoju infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego oraz rozwoju kapitału społecznego i kulturowego regionu. Określając wizję i misję rozwoju Miasta Słupcy, uwzględniono wizję rozwoju Wielkopolski określoną w strategii wojewódzkiej.

1. Analiza i diagnoza strategiczna

1.1 Diagnoza sytuacji przestrzennej

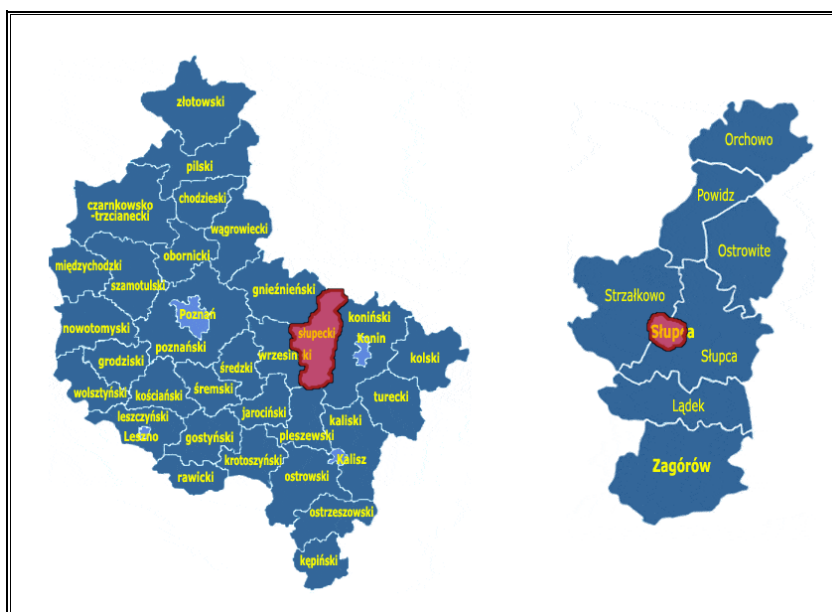
1.1.1 Położenie administracyjne

Miasto Słupca położone jest w środkowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie słupeckim, w odległości około 70 km na wschód od Poznania. Leży ono przy Jeziorze Słupeckim, w dorzeczu Warty, nad jednym z jej dopływów – rzeką Meszną. Powierzchnia miasta wynosi ok. 10 km². Miasto jest również siedzibą organów powiatu słupeckiego.

Słupca graniczy z następującymi jednostkami samorządowymi:

- od wschodu z gminą wiejską Słupca, powiat słupecki, woj. wielkopolskie;
- od zachodu z gminą wiejską Strzałkowo, powiat słupecki, woj. wielkopolskie;

Rysunek 1. Położenie miasta Słupca na tle województwa wielkopolskiego i powiatu słupeckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://gminy.pl>

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski, obszar miasta Słupcy położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego, tj. Pojezierza Wielkopolskiego, w obszarze, którego odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony. Do mezoregionów położonych na terenie miasta należy Równina Wrzesińska.

Położenie miasta Słupcy według podziału fizyczno-geograficznego Polski przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Położenie miasta Słupcy wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski

Miasto Słupca	
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie
Makroregion	Pojezierze Wielkopolskie
Mezoregion	Równina Wrzesińska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Mezoregion Równina Wrzesińska – rozpościera się na południe i zachód od zasięgu poznańskiej fazy zlodowacenia wiślańskiego. Na przeważającym obszarze nie znajdują się żadne jeziora. Wyjątek stanowi południowo zachodni obszar regionu, gdzie znajduje się długa rynna kórnicka z 8 jeziorami. W jej północnej części zlokalizowane są również sandry związane z morenami gnieźnieńskimi. Na obszarze Równiny występuje kilka ozów, m.in. na południe od Kostrzyna, w pobliżu Wrześni oraz pod Miłosławiem. Pomimo tego, że ukształtowanie powierzchni Równiny jest dosyć jednostajne, pokrywa glebowa na jej obszarze jest bardzo urozmaicona. Na piaskach występują m.in. bielicoziemy, na glinie morenowej brunatnoziemy, a w płytkich zagłębieniach terenu czarne ziemie bagienne. Wody powierzchniowe spływają w kierunku południowym do Warty. Na całym obszarze regionu dominują uprawy rolne.²

1.1.2 Uwarunkowania komunikacyjne

TRANSPORT DROGOWY

Sieć komunikacyjna na terenie miasta Słupcy jest dobrze rozwinięta. Głównym szlakiem komunikacyjnym jest przebiegająca równoleżnikowo droga krajowa DK92 (niegdyś droga krajowa nr 2). Na terenie miasta zlokalizowane są również drogi wojewódzkie DW263 relacji Słupca - Dąbie i DW466 relacji Słupca - Pызdry. Infrastruktura drogowa uzupełniona jest przez drogi powiatowe i gminne.

Na południe od miasta przebiega także Autostrada A2, która skomunikowana jest z nim za pomocą drogi wojewódzkiej DW466.

Drogi powiatowe tworzą połączenia z drogą krajową i drogami wojewódzkimi, tworząc warunki do przejazdów zarówno pasażerskich, jak i towarowych. Z kolei sieć dróg gminnych ma na celu umożliwienie komunikacji między poszczególnymi częściami miasta, stąd ważne jest utrzymanie ich w dobrym stanie i poddawanie regularnym pracom modernizacyjnym.

Na głównych trasach miasto posiada także połączenia autobusowe, które umożliwiają przemieszczanie się mieszkańców, jak i turystów.

² Źródło: J. Kondracki, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2009

Rysunek 2. Infrastruktura komunikacyjna miasta Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://mslupca.e-mapa.net/>

TRANSPORT KOLEJOWY

Przez obszar miasta przebiega linia kolejowa nr 3, będąca fragmentem międzynarodowej linii kolejowej E20, łączącej Berlin z Moskwą. Na jego terenie znajduje się 1 stacja.

Szansą rozwoju dla miasta i poprawy dostępności komunikacyjnej jest zwiększenie połączeń kolejowych lub włączenie miasta do systemu Poznańskiej Kolei Metropolitarnej w przyszłości³.

TRANSPORT LOTNICZY

Na terenie miasta nie jest zlokalizowane żadne lądowisko i lotnisko. Najbliższym portem lotniczym jest znajdujący się w odległości około 80 km w kierunku zachodnim od miasta Port lotniczy Poznań-Ławica im. Henryka Wieniawskiego.

³ Obecnie brak informacji nt. włączenia Słupcy do systemu połączeń Poznańskiej Kolei Metropolitarnej (PKM). Biorąc pod uwagę jego rozwój niewykluczone, że w przyszłości Miasto zostanie uwzględnione na trasie połączeń PKM, ułatwiając mieszkańcom drogę do szkoły i pracy.

1.1.3 Walory przyrodnicze i kulturowe

WALORY PRZYRODNICZE

Walorami przyrodniczymi nazywamy wszystkie te elementy i zasoby środowiskowe, ukształtowane bez wpływu i ingerencji człowieka, które mogą stać się celem ruchu turystycznego. Są one jednymi z najważniejszych aspektów branych pod uwagę przy opisywaniu atrakcyjności danego regionu. Mają wpływ nie tylko na turystykę obszaru, ale również na sferę gospodarczą i ekonomiczną. Walory przyrodnicze można sklasyfikować według następującego podziału:

- ukształtowanie powierzchni,
- udział powierzchni terenów zielonych i lasów,
- udział powierzchni terenów będących pod ochroną,
- powierzchnia wód powierzchniowych,
- stan środowiska przyrodniczego.

Największym zagrożeniem dla walorów przyrodniczych jest niewątpliwie człowiek i związana z nim jego aktywność, w tym należy uwzględnić zanieczyszczenie środowiska, urbanizację, a także turystykę.

Teren miasta Słupcy zajmuje powierzchnię 1 030 ha, co stanowi 0,03% powierzchni województwa wielkopolskiego i 1,23% powierzchni powiatu słupeckiego. Lasy na terenie miasta należą do Nadleśnictwa Gniezno, podlegając pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Poznaniu. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie analizowanej jednostki wynosi 39,13 ha, a lesistość – wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni wynosi 3,50%.

Tabela 2. Lasy i grunty leśne na terenie miasta Słupcy

Wyszczególnienie	Jednostka	2019
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	39,13
Lesistość w %	%	3,5
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	39,13
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	35,99
Lasy publiczne ogółem	ha	35,99
Lasy publiczne gminne	ha	35,99

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Jedynymi terenami leśnymi na obszarze Słupcy są las w północno-wschodniej części miasta oraz Park Miejski. Największy udział w strukturze zalesień odgrywają sosna, która dominuje na około 90% powierzchni leśnej. Pozostałe gatunkami są m.in. dęby, graby, olsze czarne, brzozy, jesiony, lipy, klony, osiki, jawory, modrzewie, wiązy i topole.

Z uwagi na niewielką ilość terenów leśnych, fauna nie jest zbyt zróżnicowana. Na obszarze miasta można spotkać przede wszystkim gatunki pospolite takie, jak sarny, dziki, lisy, zające, nietoperze (głównie mroczka posrebrzanego), wilki, myszołowy, jastrzębia gołębiarza, kobuzy, pustułki, żaby (śmieszkę, wodną, trawną i moczarową), ropuchy (przede wszystkim szarą i zieloną), rzekotki drzewne, traszkę zwyczajną, jaszczurki (zwinę i zieloną) oraz zaskrońca.

Na terenie miasta nie występują również obszary chronione, poza niewielkim fragmentem Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który położony jest przy północno-wschodniej granicy Słupcy⁴.

Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje powierzchnię 46 000,00 ha i obejmuje północno-zachodnie części dawnego województwa konińskiego. Jest to bardzo atrakcyjny fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego zbudowanego z glin morenowych. W krajobrazie dominują uprawy rolne, ponieważ dobre gleby od dawna sprzyjały zagospodarowaniu tych ziem. W związku z tym zachowało się niewiele lasów. Atrakcyjnym urozmaicheniem obszaru są rynny jezior polodowcowych. Obszar ten stanowi najważniejsze ogniwo ekologicznego systemu ochrony ze względu na największą w skali byłego województwa konińskiego koncentrację walorów przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjnych. W jego skład wchodzi resztką dawnej Puszczy Bieniszewskiej z czterema rezerwatami przyrody. Obszar stanowi najcenniejszy pod względem morfologicznym teren w regionie, mający charakterystyczną rzeźbę młodoglacjalną, związaną ze zlodowaceniem bałtyckim.

Miasto Słupca pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Warty wchodzącego w skład obszaru dorzecza Odry. Głównym ciekim wodnym położonym na terenie miasta jest odcinek rzeki Meszny.

Miasto posiada atrakcyjne położenie i walory naturalne. Znajdujące się w granicach miasta Jezioro Słupeckie i przylegający Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu gwarantują w jego okolicy dużą różnorodność krajobrazową, ekosystemową, siedliskową i gatunkową.

Wskazany wyżej zbiornik wodny nie stanowi własności Miasta, w związku z czym ewentualne przyszłe działania inwestycyjne w tym obszarze wymagają dodatkowych uzgodnień

⁴ Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody oraz <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

i porozumień z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie. Obecnie prywatny inwestor realizuje na tym obszarze budowę hotelu z otwartym kąpieliskiem na brzegu, co będzie dodatkowym walorem zachęcającym do odwiedzenia regionu, w tym miasta Słupcy.

Modernizacji wymaga również zabytkowy Park Miejski, który jest miejscem spotkań, spacerów i rekreacji wielu mieszkańców. Zagospodarowanie terenu, remont alejek, oświetlenie czy nowe elementy małej architektury, niewątpliwie wpłynęłyby na wzrost atrakcyjności tego obszaru i poprawę bezpieczeństwa jego użytkowników.

WALORY KULTUROWE

Do walorów kulturowych należy zaliczyć wszystkie te wytworzone przez człowieka, tj. liczne budowle i budynki takie, jak muzea i rezerваты archeologiczne, zabytki architektury i budownictwa, obiekty unikatowe i muzea specjalistyczne, obiekty historyczno-wojskowe, miejsca i muzea martyrologii, współczesne imprezy kulturowe oraz miejsca pielgrzymkowe, a także zwyczaje, wierzenia i obyczaje oraz pozostałe elementy dziedzictwa kulturowego.

Głównym elementem krajobrazu kulturowego Słupcy jest zabytkowy układ urbanistyczny miasta. Ma on kształt owalu, z centralnie usytuowanym zespołem zabytkowym, w skład którego wchodzi siatka ulic, krzyżująca się pod kątem prostym i wydzielony, czworokątny Plac Wolności. Pierwotne granice owalu wyznaczały dawne mury miejskie, rozebrane na przełomie XVIII i XIX wieku. Centralny rynek otaczają zabytkowe kamienice i domy z przełomu XIX i XX wieku. Ponadto, na terenie miasta zachowały się również inne liczne obiekty zabytkowe. Zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomych (stan na dzień 31 grudnia 2019 r.) to:

- założenie urbanistyczne, nr rej.: 55/544 z 23.02.1956,
- kościół par. pw. św. Wawrzyńca z poł. XV w. i lat 1949-58, nr rej.: 59/623 z 25.04.1958,
- kościół fil. pw. św. Leonarda i Wniebowzięcia NMP, drewn. z XVI w. i z roku 1730, nr rej.: 60/624 z 25.04.1958,
- park miejski, ul. Parkowa z 1867 r., nr rej.: 729/Wlkp/A z 29.12.2008,
- dom przy ul. Kościuszki 4 z 1 poł. XIX w., nr rej.: 405/147 z 7.04.1988.

Pozostałymi obiektami, które warto wymienić to m.in. zespół dawnej synagogi przy ul. Bóżniczej, zespół dawnej elektrowni i łaźni miejskiej, zespół domów przy ul. 3 Maja, zespół Komory Celnej i sąd, siedziba Starostwa Powiatowego oraz budynek obecnej Szkoły Podstawowej nr 1 i Liceum Ogólnokształcącego.

Na obszarze miasta znajduje się również wiele stanowisk archeologicznych, z czego najstarsze pochodzą z okresu neolitu. Najważniejsze jest stanowisko obejmujące grodzisko pierścieniowate na wyspie Jeziora Słupskiego tzw. „kopiec szwedzki”. Są to pozostałości grodu pochodzącego z okresu halszackiego kultury łużyckiej (750-400 p.n.e.). Liczne

znaleziska archeologiczne z obszaru miasta można obejrzeć w Muzeum Regionalnym w Słupcy oraz w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Zadania z zakresu kultury na terenie miasta Słupcy realizuje przede wszystkim Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Słupcy, Miejski Dom Kultury w Słupcy oraz Muzeum Regionalne w Słupcy.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Słupcy – składa się z wypożyczalni dla dorosłych, oddziału dla dzieci i młodzieży oraz czytelni, również internetowej wyposażonej w sprzęt komputerowy. Biblioteka sprawuje nadzór merytoryczny nad 11 bibliotekami w powiecie słupckim. Poza wypożyczaniem i udostępnianiem książek prowadzi również zajęcia biblioterapeutyczne dla dzieci z przedszkoli i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Słupcy oraz organizuje różnego rodzaju konkursy miejskie i powiatowe oraz spotkania z autorami i imprezy kulturowe.

W 2019 r. stan księgozbioru na obszarze miasta wyniósł 39 422 woluminów (wzrost o 14,46% w stosunku do roku 2015). W tym samym roku liczba czytelników wyniosła 1 778 osób (spadek o 3,79% w stosunku do roku 2015), którzy wypożyczyli 35 240 woluminów (wzrost o 0,92% w stosunku do roku 2015).

Tabela 3. Księgozbiór, czytelnicy oraz wypożyczania księgozbioru w obiektach bibliotecznych na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnieni	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Księgozbiór	wol.	34 443	35 264	36 472	37 282	39 422
Czytelnicy w ciągu roku	osoba	1 848	1 663	1 778	1 717	1 778
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	34 918	29 724	36 864	32 090	35 240

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W związku ze zwiększającym się księgozbiorem Biblioteki, ale również w celu poprawy dostępności i funkcjonalności bazy bibliotecznej, występuje potrzeba remontu budynku, w którym obecnie mieści się Biblioteka lub przeniesienie jej działalności do innego obiektu.

Miejski Dom Kultury w Słupcy – jest organizatorem oraz często współorganizatorem wielu imprez kulturowych na terenie miasta, niekiedy rangi wojewódzkiej. Podnosi on poziom edukacji kulturalnej społeczeństwa, stwarza warunki do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i kultury rodzimej. W jego ramach działa m.in. grająca od przeszło 100 lat Orkiestra Dęta oraz kino „Sokolnia” cieszące się dużą popularnością wśród mieszkańców.

Tabela 4. Liczba seansów oraz widzowie kina w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Seanse ogółem	-	747	818	795	774	822
Seanse filmy produkcji polskiej	-	186	246	221	247	313
Widzowie ogółem	osoba	20 269	24 332	27 117	29 812	30 422
Widzowie na filmach produkcji polskiej	osoba	7 736	11 405	12 030	17 678	16 429

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W ramach Miejskiego Domu Kultury działają również sekcje muzyczne, taneczne, teatralne i plastyczne dla mieszkańców z różnymi zainteresowaniami i w różnym wieku.

Muzeum Regionalne w Słupcy – posiada zróżnicowaną i bogatą ofertę edukacyjną dostępną dla wszystkich zainteresowanych. Jest jedyną tego typu instytucją kultury działającą na obszarze miasta i powiatu słupeckiego. Organizuje ono różnorodne wystawy, spotkania, lekcje muzealne i imprezy m.in. atrakcyjne Noce w Muzeum, barwne Odpustowe Spotkania czy wzruszające Koncerty Papieskie. Głównym tematem zbiorów muzeum są eksponaty i znaleziska ilustrujące historię i kulturę miasta oraz przeszłość ziemi słupeckiej. Gromadzone w działach: archeologicznym, etnograficznym oraz artystyczno – historycznym i numizmatycznym opowiadają o bogatych dziejach miasta i regionu.

Na terenie miasta organizowanych jest wiele wydarzeń kulturalnych oraz imprez sportowych, w których licznie uczestniczą mieszkańcy i przyjezdni. Wśród cyklicznie odbywających się wydarzeń znajdują się Wawrzynki Słupeckie, w ramach których organizowane są m.in. koncerty organowe, dni miasta, w tym Biegi Wawrzynkowe biegi dziecięce i młodzieżowe, Bieg Rodzinny, Bieg na 10 km o Laur św. Wawrzyńca, Mistrzostwa Par Małżeńskich.

Słupca posiada również Miejską Trasę Turystyczną z tablicami informacyjnymi przedstawiającymi charakterystyczne dla miasta obiekty i miejsca, co stanowi element promocji wśród turystów, a dla mieszkańców jest dodatkowym źródłem wiedzy o historii miasta.

1.2 Diagnoza sytuacji społecznej

1.2.1 Demografia

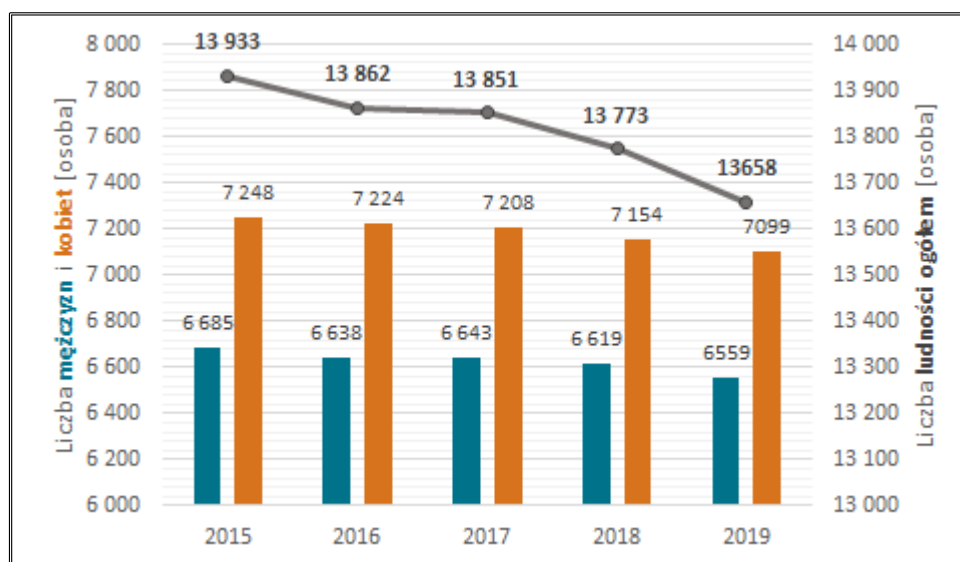
Zgodnie z danymi GUS w roku 2019 miasto zamieszkiwało 13 658 osób. Na przestrzeni analizowanych lat (2015-2019) liczba mieszkańców zmniejszyła się o 1,97%.

Tabela 5. Liczba ludności w mieście Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	Osoba	13 933	13 862	13 851	13 773	13 658
Mężczyźni		6 685	6 638	6 643	6 619	6 559
Kobiety		7 248	7 224	7 208	7 154	7 099

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 1. Liczba ludności miasta Słupcy w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

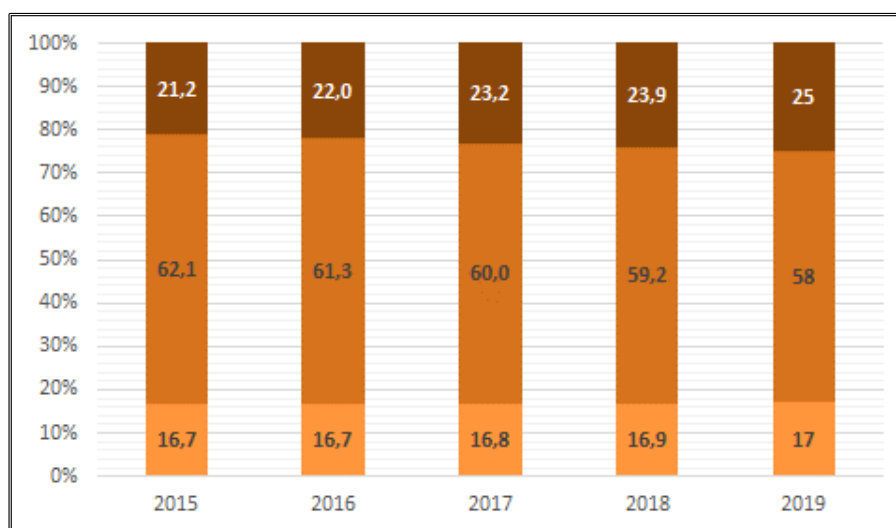
Analizując sytuację demograficzną w zakresie poszczególnych grupy ekonomicznych, na przestrzeni lat 2015-2019 odnotowano spadek wśród liczebności mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym o 0,17% oraz w wieku produkcyjnym o 8,40%. Znacząco wzrosła natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym zanotowała – wzrost o 15,46%.

Tabela 6. Ludność miasta Słupcy w latach 2015-2019 wg grup ekonomicznych

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ogółem	Osoba	2 328	2 312	2 328	2 332	2 324
	Mężczyźni		1 220	1 208	1 232	1 246	1 239
	Kobiety		1 108	1 104	1 096	1 086	1 085
Ludność w wieku produkcyjnym	Ogółem	Osoba	8 655	8 498	8 316	8 151	7 928
	Mężczyźni		4 530	4 453	4 362	4 293	4 186
	Kobiety		4 125	4 045	3 954	3 858	3 742
Ludność w wieku poprodukcyjnym	Ogółem	Osoba	2 950	3 052	3 207	3 290	3406
	Mężczyźni		935	977	1 049	1 080	1134
	Kobiety		2 015	2 075	2 158	2 210	2272

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W 2019 r. sytuacja demograficzna przedstawiała się następująco: udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 17% (wzrost o 0,3 p.p.), udział ludności w wieku produkcyjnym wynosił 58% (spadek o 4,1 p.p.), natomiast ludność w wieku poprodukcyjnym stanowiła 25% ludności ogółem (wzrost o 3,8 p.p.). Biorąc powyższe pod uwagę, sytuacja demograficzna na terenie miasta w większości posiada cechy wspólne z tendencją ogólnokrajową i przedstawia postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Wykres 2. Udział poszczególnych grup ekonomicznych miasta Słupcy w ogólnej liczbie ludności w [%] w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

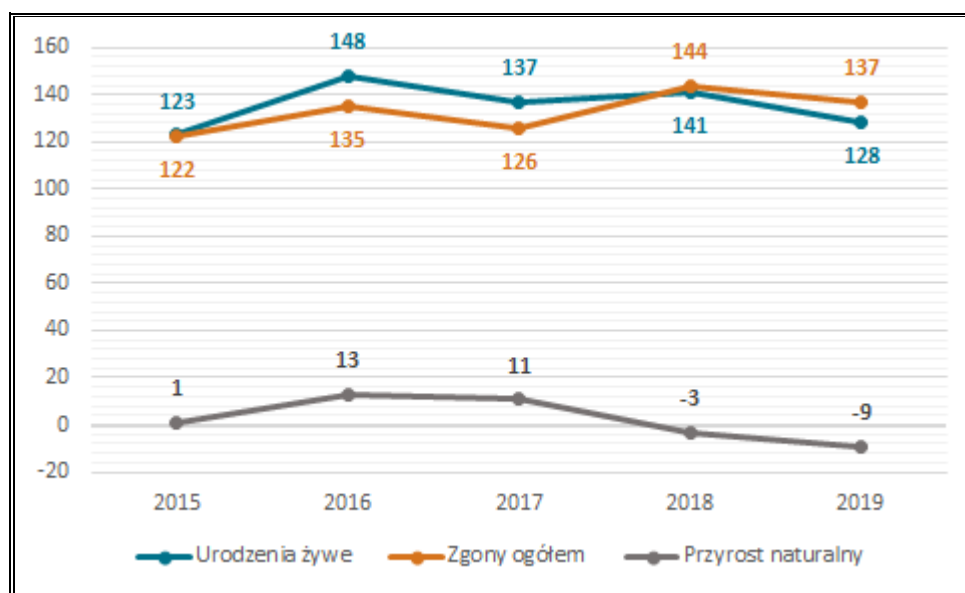
Przedstawione dane dotyczące zgonów i urodzeń na przestrzeni lat 2015-2019 wskazują, że przyrost naturalny ulegał wahaniom. Do roku 2017 włącznie odnotowano dodatni przyrost naturalny, a od roku 2018 – ujemny. Ujemny przyrost naturalny świadczy o większej liczbie zgonów ogółem niż urodzeń żywych na danym obszarze. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli oraz na wykresie.

Tabela 7. Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w mieście Słupca w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Urodzenia żywe	Ogółem	Osoba	123	148	137	141	128
	Mężczyźni		68	80	80	81	62
	Kobiety		55	68	57	60	66
Zgony ogółem	Ogółem	Osoba	122	135	126	144	137
	Mężczyźni		56	75	62	81	70
	Kobiety		66	60	64	63	67
Przyrost naturalny	Ogółem	Osoba	1	13	11	-3	-9
	Mężczyźni		12	5	18	0	-8
	Kobiety		-11	8	-7	-3	-1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 3. Przyrost naturalny w mieście Słupcy w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W całym analizowanym okresie (2015-2019) zaobserwowano ujemne saldo migracji co świadczy o większej liczbie osób wymeldowujących się niż meldujących na danym terenie.

Tabela 8. Migracja w ruchu wewnętrznym na pobyt stały w mieście Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015 ⁵	2016	2017	2018	2019
Zameldowania	Ogółem	Osoba	136	102	130	141	105
	Mężczyźni		64	46	68	72	46
	Kobiety		72	56	62	69	59
Wymeldowania	Ogółem	Osoba	209	205	183	190	221
	Mężczyźni		94	106	89	94	114
	Kobiety		115	99	94	96	107
Saldo migracji	Ogółem	Osoba	-73	-103	-53	-49	-112
	Mężczyźni		-30	-60	-21	-22	-64
	Kobiety		-43	-43	-32	-27	-48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

1.2.2 Wiek mieszkańców

W roku 2019 na terenie miasta Słupcy największa liczba mieszkańców to osoby w przedziale wiekowym 65-69 i wyniosła ona 1 114 osób. Drugą najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 60-64 (1 110 osób).

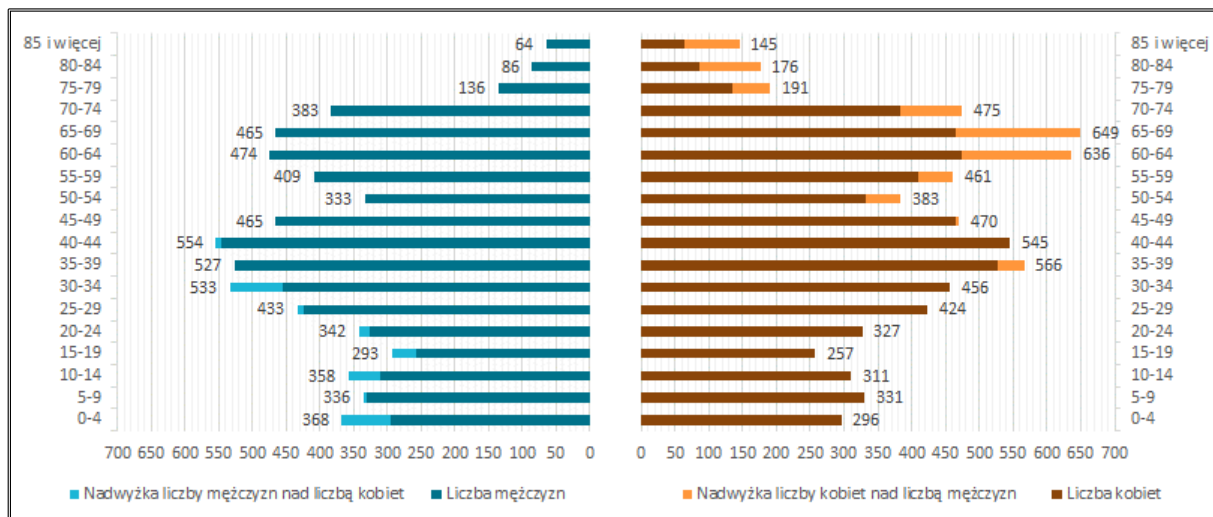
Tabela 9. Struktura wiekowa mieszkańców miasta Słupcy

Wiek	Płeć	2015	2016	2017	2018	2019
0-4	Ogółem	643	635	648	668	664
	Mężczyźni	318	325	351	372	368
	Kobiety	325	310	297	296	296
5-9	Ogółem	741	760	736	695	667
	Mężczyźni	409	409	382	359	336
	Kobiety	332	351	354	336	331
10-14	Ogółem	572	578	602	631	669
	Mężczyźni	303	306	323	336	358
	Kobiety	269	272	279	295	311
15-19	Ogółem	644	617	602	563	550
	Mężczyźni	335	314	303	284	293
	Kobiety	309	303	299	279	257
20-24	Ogółem	786	759	719	724	669
	Mężczyźni	401	379	358	378	342
	Kobiety	385	380	361	346	327
25-29	Ogółem	1 024	969	937	904	857
	Mężczyźni	533	514	502	465	433
	Kobiety	491	455	435	439	424

⁵ Dane za rok 2015 z powodu braku dostępnych danych dla tego roku o migracji w ruchu zagranicznym w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, uwzględniają jedynie migrację w ruchu wewnętrznym.

Wiek	Płeć	2015	2016	2017	2018	2019
30-34	Ogółem	1 177	1 139	1 094	1 031	989
	Mężczyźni	584	580	546	532	533
	Kobiety	593	559	548	499	456
35-39	Ogółem	1 154	1 143	1 182	1 154	1 093
	Mężczyźni	574	558	595	575	527
	Kobiety	580	585	587	579	566
40-44	Ogółem	1 007	1 041	1 044	1 074	1 099
	Mężczyźni	519	534	527	537	554
	Kobiety	488	507	517	537	545
45-49	Ogółem	769	790	840	898	935
	Mężczyźni	371	375	400	433	465
	Kobiety	398	415	440	465	470
50-54	Ogółem	844	813	766	707	716
	Mężczyźni	388	384	359	338	333
	Kobiety	456	429	407	369	383
55-59	Ogółem	1 111	1 058	973	944	870
	Mężczyźni	504	475	447	440	409
	Kobiety	607	583	526	504	461
60-64	Ogółem	1 192	1 169	1 170	1 130	1 110
	Mężczyźni	511	508	501	490	474
	Kobiety	681	661	669	640	636
65-69	Ogółem	1 094	1 098	1 125	1 112	1 114
	Mężczyźni	480	487	483	467	465
	Kobiety	614	611	642	645	649
70 i więcej	Ogółem	1 175	1 293	1 413	1 538	1 656
	Mężczyźni	455	490	566	613	669
	Kobiety	720	803	847	925	987
70-74	Ogółem	420	516	618	755	858
	Mężczyźni	205	225	287	331	383
	Kobiety	215	291	331	424	475
75-79	Ogółem	333	316	334	331	327
	Mężczyźni	126	127	132	135	136
	Kobiety	207	189	202	196	191
80-84	Ogółem	246	259	254	239	262
	Mężczyźni	83	87	88	76	86
	Kobiety	163	172	166	163	176
85 i więcej	Ogółem	176	202	207	213	209
	Mężczyźni	41	51	59	71	64
	Kobiety	135	151	148	142	145

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bd.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 4. Struktura wieku mieszkańców miasta Słupcy w roku 2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

1.2.3 Mieszkalnictwo

Mieszkalnictwo na terenie miasta ulega systematycznemu rozwojowi. W badanym okresie zauważyć można wzrost liczby mieszkań. Liczba mieszkań w mieście Słupcy od 2015 r. wzrosła o 34 i wyniosła 5 189 budynków na koniec 2018 r., a łączna ich powierzchnia to 366 795 m².

Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe w mieście Słupcy w latach 2015-2018⁶

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018
Mieszkania	-	5 155	5 157	5 169	5 189
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	360 981	362 009	363 672	366 795

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W gminnym zasobie mieszkaniowym według danych z 2018 r. znajdowało się 193 mieszkań komunalnych i 11 lokali socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej lokali 276 m².

Uchwałą Nr XXXII/219/17 Rady Miasta Słupcy z dnia 21 grudnia 2017 r. przyjęty został „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Słupcy na lata 2018-2022”, w ramach którego przeprowadzono analizę potrzeb remontowych mieszkań w budynkach komunalnych oraz w budynkach funkcjonujących wspólnot mieszkaniowych. Miasto podejmuje działania m.in. z zakresu remontu dachów, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, malowania klatek schodowych oraz bieżącej konserwacji, co ma poprawić jakość zamieszkania.

Ponadto na terenie Słupcy w ostatnich latach zauważalny jest rozwój mieszkań deweloperskich, które bardzo szybko znajdują swoich właścicieli.

⁶ Brak dostępnych danych GUS dla miasta Słupcy za rok 2019.

1.3 Diagnoza sytuacji gospodarczej

1.3.1 Gospodarka

Według danych GUS na terenie miasta Słupcy w roku 2019 zarejestrowanych było 1 830 podmiotów gospodarczych, z czego 1 750, tj. 95,63% funkcjonowało w sektorze prywatnym. Liczba podmiotów gospodarczych ogółem od roku 2015 zmniejszyła się o 7 podmiotów. W analizowanym okresie, w sektorze publicznym zanotowano spadek o 4 podmioty, tj. 6,78%, natomiast w sektorze prywatnym liczba podmiotów spadła o 18, tj. 1,02%. Strukturę działalności gospodarczej prowadzonej na terenie miasta, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym prezentuje tabela poniżej.

Tabela 11. Struktura działalności gospodarczej według sektorów na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Podmioty gospodarki narodowej					
Ogółem	1 837	1 814	1 808	1 804	1 830
Sektor publiczny					
Ogółem	59	59	57	54	55
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	47	47	45	42	41
Sektor prywatny					
Ogółem	1 768	1 743	1 731	1 728	1 750
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 419	1 384	1 363	1 380	1 398
Spółki handlowe	123	126	130	120	126
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	14	15	14	11	10
Spółdzielnie	12	12	12	8	8
Fundacje	1	2	4	4	3
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	60	62	63	63	67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W sektorze prywatnym można zaobserwować przodowanie dwóch sekcji nad innymi. Jest to sekcja G powiązana z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (400 podmiotów w 2019 r.) oraz sekcja F związana z branżą budowlaną (303 podmioty w 2019 r.).

Natomiast działalność gospodarcza w sektorze publicznym na terenie miasta Słupca w 2019 roku koncentrowała się głównie w sekcji P (Edukacja) – 24 podmioty oraz sekcji O (Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne) – 12 podmiotów.

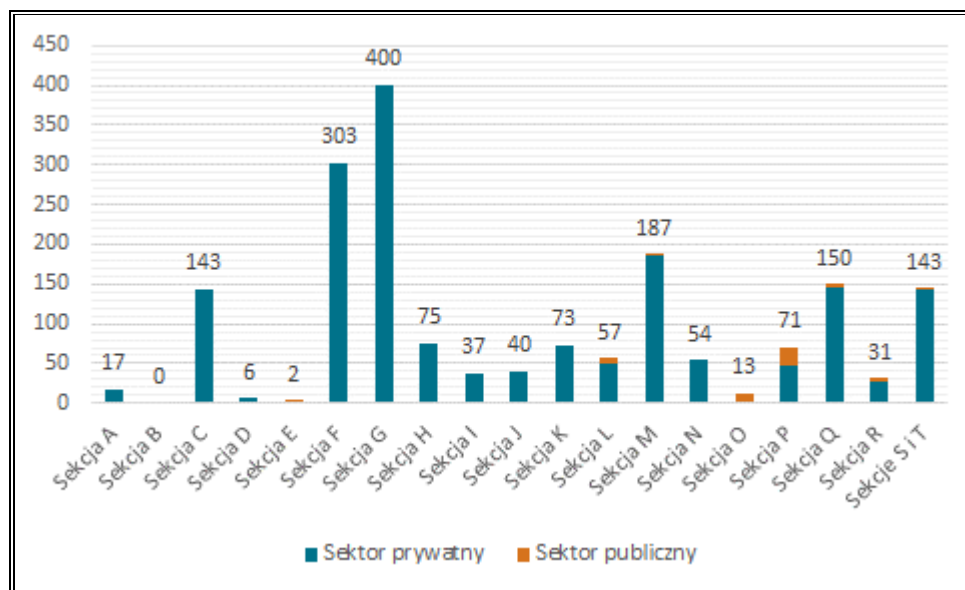
Ogółem największy wzrost w latach 2015-2019 odnotowała sekcja F (budownictwo). Liczba podmiotów w tej sekcji zwiększyła się o 25 tj. o 8,99%. Natomiast, największy spadek

zanotowała sekcja G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) gdzie zaobserwowano spadek liczby podmiotów o 74 tj. 15,61%.

Tabela 12. Podział i liczba podmiotów gospodarczych w mieście Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Sektor publiczny						
Sekcja D	Podmiot	1	1	1	1	0
Sekcja E	Podmiot	2	2	1	1	1
Sekcja I	Podmiot	1	1	1	0	0
Sekcja L	Podmiot	5	5	5	5	7
Sekcja M	Podmiot	2	1	1	1	1
Sekcja O	Podmiot	12	12	12	12	12
Sekcja P	Podmiot	26	27	26	24	24
Sekcja Q	Podmiot	5	5	5	5	5
Sekcja R	Podmiot	4	4	4	4	4
Sekcje S i T	Podmiot	1	1	1	1	1
Sektor prywatny						
Sekcja A	Podmiot	18	18	18	17	17
Sekcja B	Podmiot	1	0	0	0	0
Sekcja C	Podmiot	150	146	147	136	143
Sekcja D	Podmiot	4	4	5	5	6
Sekcja E	Podmiot	2	2	1	1	1
Sekcja F	Podmiot	278	273	283	294	303
Sekcja G	Podmiot	474	457	438	417	400
Sekcja H	Podmiot	66	67	67	72	75
Sekcja I	Podmiot	39	38	37	36	37
Sekcja J	Podmiot	40	39	39	40	40
Sekcja K	Podmiot	75	73	78	77	73
Sekcja L	Podmiot	46	46	49	49	50
Sekcja M	Podmiot	162	164	164	173	186
Sekcja N	Podmiot	56	45	46	52	54
Sekcja O	Podmiot	1	1	1	1	1
Sekcja P	Podmiot	46	52	50	48	47
Sekcja Q	Podmiot	143	147	145	149	145
Sekcja R	Podmiot	23	25	26	24	27
Sekcje S i T	Podmiot	144	144	134	134	142

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych (wg sekcji PKD) w roku 2019 w mieście Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa Wody: gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne

Według klas wielkości, na terenie miasta Słupcy w 2019 r. dominowały mikroprzedsiębiorstwa, tj. podmioty zatrudniające poniżej 10 pracowników. W tym czasie zarejestrowanych było 1 758 podmiotów, które stanowiły 96,07% wszystkich podmiotów gospodarczych. W następnej kolejności znalazły się małe przedsiębiorstwa (zatrudniające od 10 do 49 osób) – ich udział wyniósł 2,68% wszystkich podmiotów, średnie przedsiębiorstwa (zatrudniające od 50 do 249 osób) – 1,04% oraz duże przedsiębiorstwa, czyli zatrudniające powyżej 250 osób – 0,21%.

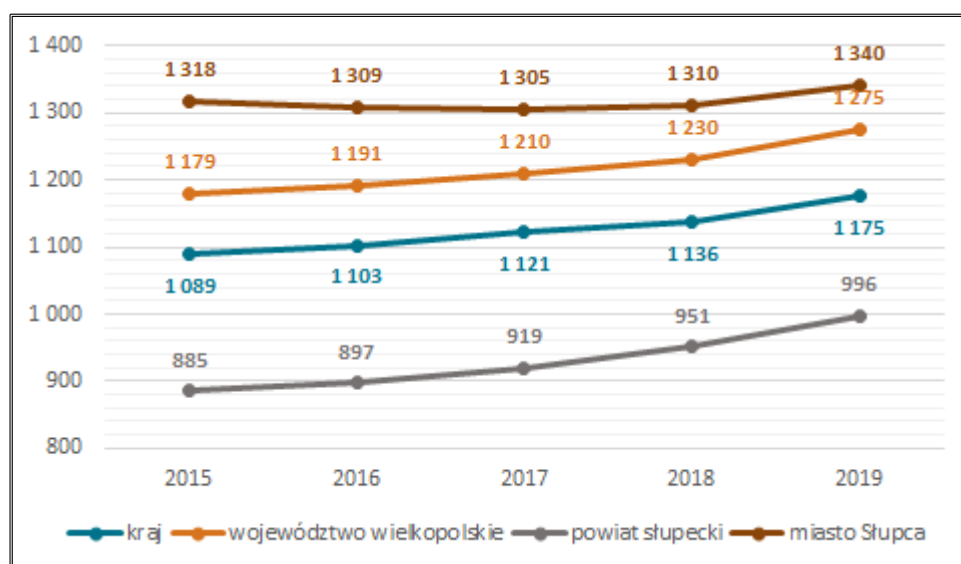
Tabela 13. Liczba podmiotów wg klas wielkości

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	Zmiana (2015-2019)	Udział 2019
Mikroprzedsiębiorstwa	1 761	1 738	1 730	1 728	1 758	- 3 (0,17%) ▼	96,07%
Małe przedsiębiorstwa	52	52	54	53	49	-3 (5,77%) ▼	2,68%
Średnie przedsiębiorstwa	20	20	20	19	19	+1 (5,00%) ▲	1,04%
Duże przedsiębiorstwa	4	4	4	4	4	-	0,21%
Razem	1 837	1 814	1 808	1 804	1 830	-7 (0,38%) ▼	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców w mieście Słupcy w latach 2015-2019 wykazała tendencję rosnącą. Wskaźnik ten wzrósł z 1 318 podmiotów w 2015 r. do 1 340 w 2019 r. i w każdym z analizowanych lat był wyższy niż dla powiatu słupeckiego, województwa wielkopolskiego, a także kraju.

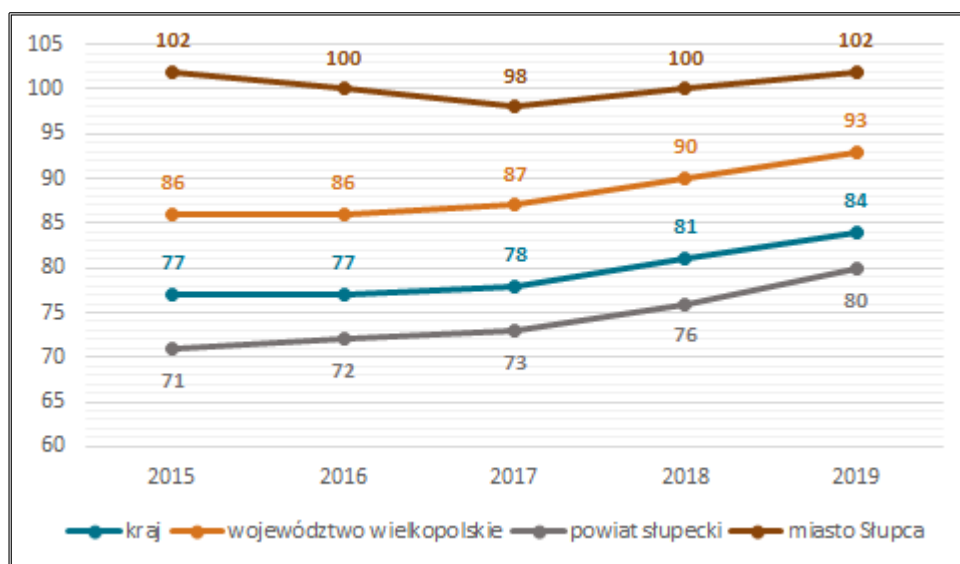
Wykres 6. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców na terenie miasta Słupcy, powiatu słupeckiego, województwa wielkopolskiego i kraju w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców w mieście Słupcy w 2019 r. nie zmieniła się w porównaniu do stanu z 2015 r. Wskaźnik dla miasta Słupcy był wyższy niż dla powiatu słupeckiego, województwa wielkopolskiego, a także kraju i wynosił 102.

Wykres 7. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców na terenie miasta Słupcy, powiatu słupeckiego, województwa wielkopolskiego i kraju w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Ze względu na ograniczenie przestrzenne Miasta, na jego obszarze nie ma możliwości wyznaczenia większych terenów inwestycyjnych. Szansą rozwoju jest jednak branża turystyczna. Obecnie prywatny inwestor realizuje nad Jeziorem Słupeckim budowę hotelu. Biorąc pod uwagę charakter inwestycji oraz atrakcyjność terenu, jej realizacja wzbogaci infrastrukturę Słupcy, z której będą mogli korzystać mieszkańcy i turyści.

1.3.2 Struktura zatrudnienia i rynek pracy

Według danych GUS w 2019 r. na terenie miasta Słupcy ilość osób pracujących na 1 000 mieszkańców wyniosła 369 osób i w porównaniu do 2015 r. spadła o 2,89%). Pracowało wówczas 2 048 mężczyzn i 2 996 kobiet z terenu miasta, co łącznie dało liczbę 5 044 pracujących. W porównaniu do 2015 r. zaobserwowano spadek o 246 osób pracujących ogółem, tj. 4,65%.

Tabela 14. Pracujący mieszkańcy miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Pracujący w mieście wg płci							
Ogółem		osoba	5 290	5 269	5 377	5 049	5 044
w tym:	mężczyźni	osoba	2 349	2 392	2 279	2 117	2 048
	kobiety	osoba	2 941	2 877	3 098	2 932	2 996
Pracujący na 1 000 ludności							
Ogółem		osoba	380	380	388	367	369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Dostęp do zatrudnienia wywiera wpływ na sytuację materialną mieszkańców. Na przestrzeni lat 2015-2018 odnotowano wyraźny spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. W 2015 r. liczba ta wynosiła 774 osób, a do końca 2018 r. spadła do 572 osób, tj. o 202 osoby, co daje spadek o 26,10%.

Tabela 15. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2015-2018⁷

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018
Ogółem		osoba	774	808	713	572

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem spadł z poziomu 5,5% w 2015 r. do 4,1% w 2018 r. W porównaniu do średnich wartości tego wskaźnika dla powiatu słupeckiego i województwa wielkopolskiego widać, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie miasta jest od nich niższa.

Tabela 16. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wiek

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018
Miasto Słupca	%	5,5	5,8	5,2	4,1
powiat słupecki		8,9	7,9	6,8	6,1
województwo wielkopolskie		6,4	5,7	5,1	4,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

⁷ Brak dostępnych danych GUS dla miasta Słupcy za rok 2019.

1.3.3 Bezrobocie

W mieście Słupcy, podobnie jak w innych rejonach kraju, w ostatnich latach zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych. W latach 2015-2019 na terenie miasta liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 37,57%. Porównując liczbę bezrobotnych kobiet i mężczyzn, zauważyć można, że w większym stopniu bezrobocie dotyczy kobiet. W 2019 r. na 349 zarejestrowanych osób bezrobotnych, 211 osób to kobiety.

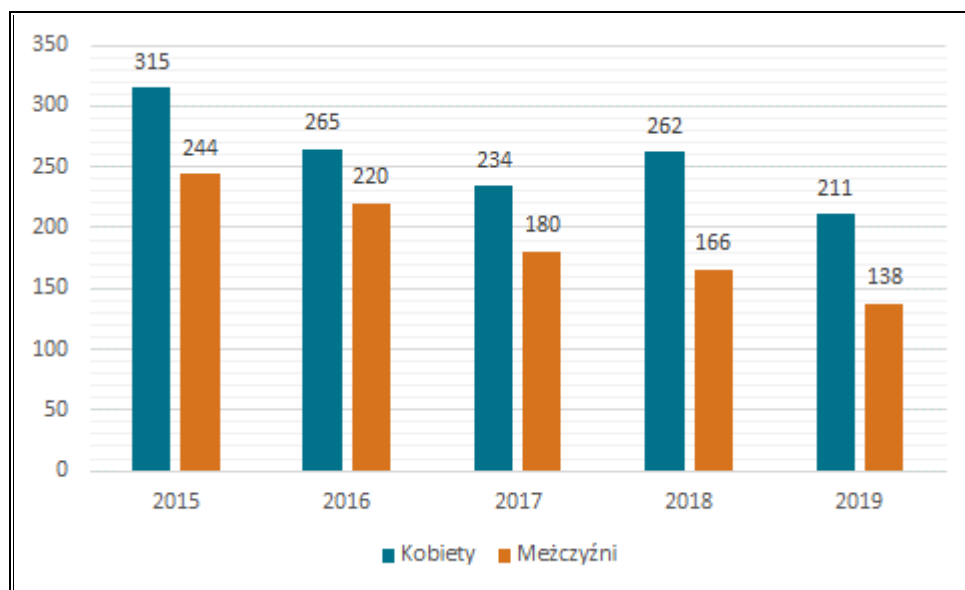
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w mieście Słupcy spadł z poziomu 6,5% w 2015 r. do 4,4% w 2019 r. Dla porównania, w powiecie słupeckim wskaźnik ten wyniósł na koniec 2019 r. 4,2%, w województwie wielkopolskim 2,2%, a w Polsce 3,8%.

Tabela 17. Bezrobocie na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie		Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Bezrobotni zarejestrowani wg płci							
Ogółem		osoba	559	485	414	428	349
w tym:	Kobiety	osoba	315	265	234	262	211
	Mężczyźni	osoba	244	220	180	166	138
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci							
Ogółem		%	6,5	5,7	5,0	5,3	4,4
Kobiety		%	5,4	4,9	4,1	3,9	3,3
Mężczyźni		%	7,6	6,6	5,9	6,8	5,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

W grupie osób do 25 roku życia liczba bezrobotnych spadła o 36,49%, w grupie osób do 30 roku o 45,34%, a w grupie powyżej 50 roku życia o 28,80%. Liczba osób pozostająca długotrwale bezrobotna zmniejszyła się w analizowanym okresie o 99 osób, tj. o 36,67%.

Tabela 18. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w mieście Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Do 25 roku życia	osoba	74	66	60	63	47
Do 30 roku życia	osoba	161	136	113	110	88
Powyżej 50 roku życia	osoba	125	112	95	96	89
Długotrwale bezrobotni	osoba	270	260	215	210	171

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

1.4 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę techniczną

1.4.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie jednostki samorządu terytorialnego istotnie podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność osiedleńczą dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

SIEĆ KANALIZACYJNA

Zgodnie z Uchwałą Nr XI/105/19 Rady Miasta Słupcy z dnia 19 grudnia 2019 r. wyznaczono aglomerację Miasto Słupca (PLWL042) o RLM 15 905. Ścieki komunalne z obszaru aglomeracji odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni ścieków w Słupcy.

Zgodnie z danymi GUS w roku 2019 długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta wyniosła 38,9 km. Na przestrzeni lat 2015-2019 jej długość wzrosła o 2,7 km, a liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania zwiększyła się o 109 szt. Szczegółowe informacje o sieci kanalizacyjnej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 19. Infrastruktura kanalizacyjna miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	36,2	37,1	38,0	38,6	38,9
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 440	1 484	1 504	1 513	1 549
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	446,8	462,3	469,9	473,5	490,9
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej ogółem	osoba	12 592	12 560	12 564	12 499	bd.
	%	90,4	90,6	90,7	90,8	bd.
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury kanalizacyjnej	%	76,2	79,2	82,9	82,5	bd.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
 Mieszkańcy, którzy nie są podłączeni do zbiorczego systemu odbierania i oczyszczania ścieków, korzystają przede wszystkim ze zbiorników bezodpływowych. W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 20. Informacje dotyczące ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2018⁸

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Ilość zbiorników bezodpływowych [szt.]	350	327	327	327
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	1	1	1	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

SIEĆ WODOCIĄGOWA

Zgodnie z danymi GUS, na terenie miasta Słupcy w roku 2019 długość sieci wodociągowej wynosiła 37,1 km i na przestrzeni analizowanych lat jej długość wzrosła o 0,9 km, w tym o 57 szt. wzrosła liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

⁸ Brak dostępnych danych GUS dla miasta Słupcy za rok 2019.

Tabela 21. Infrastruktura wodociągowa miasta Słupcy w latach 2015-2018

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	36,2	36,5	36,8	36,9	37,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 722	1 736	1 742	1 745	1 779
Awarie sieci wodociągowej	szt.	17	17	8	16	14
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	389,5	395,9	390,0	396,0	412,1
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	13 659	13 591	13 581	13 505	bd.
	%	98,0	98,0	98,1	98,1	bd.
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury wodociągowej	%	92,4	94,1	97,2	95,8	bd.
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	27,9	28,5	28,2	28,6	bd.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

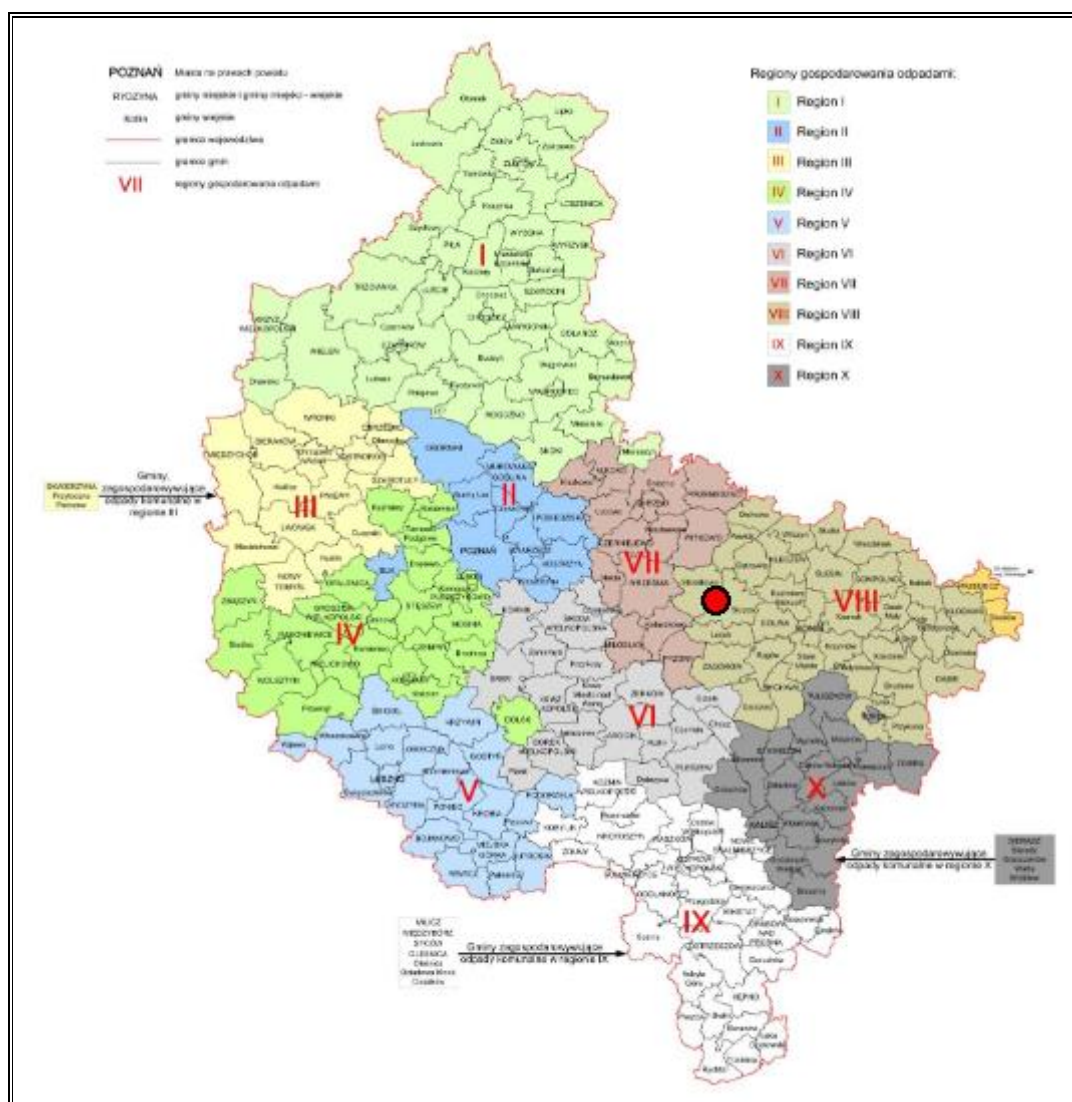
Miasto zaopatrywane jest w wodę z 2 studni głębinowych bezfiltrowych ujmujących wodę z pokładów kredowych o wysokiej jakości.

Jakość wody dostarczanej do sieci wodociągowej na terenie miasta kontrolowana jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupcy. Zgodnie z danymi zawartymi w obszarowej ocenie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągów publicznych na terenie miasta Słupcy za 2019 r. sporządzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupcy, na terenie miasta stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi i brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia.

1.4.2 Gospodarka odpadami

System gospodarki odpadami jest jednym z ważniejszych zagadnień ochrony środowiska, co w zakresie zrównoważonego rozwoju jednostki samorządu terytorialnego jest niezwykle istotne. Niewłaściwe postępowanie z odpadami negatywnie wpływa na otaczającą przyrodę oraz zdrowie ludzi. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz minimalizacja ilości powstających odpadów.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2022, obszar województwa wielkopolskiego podzielony został na 10 regionów gospodarki odpadami, zgodnie z którym miasto Słupca należy do regionu VIII.

Rysunek 3. Położenie miasta Słupcy na tle regionów gospodarki odpadami w województwie wielkopolskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2022

Na obszarze miasta obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Słupcy, przyjęty Uchwałą nr IV/31/15 Rady Miasta Słupcy z dnia 26 marca 2015 r. i zmieniony Uchwałą nr XI/104/19 Rady Miasta Słupcy z dnia 19 grudnia 2019 r. Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie analizowanej jednostki, głównie poprzez ustalenie m.in.:

1) wymagań w zakresie:

- a) selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych obejmującego co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady oraz inne selektywnie zebrane odpady komunalne wynikające z umowy z operatorem,

- b) selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonego przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w lit. a, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży,
 - c) uprzątkania błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - d) mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
- a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
 - b) liczby osób korzystających z tych pojemników lub worków;
- 3) utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów;
- 4) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Zlokalizowany jest on przy ul. Wspólnej 8 (dawne Słupeckie Gospodarstwo Komunalne). W PSZOK przyjmowane są selektywnie zebrane odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych z terenu nieruchomości położonych w granicach administracyjnych Gminy Miejskiej Słupca i Gminy Słupca. W PSZOK zbierane są odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności: igły i strzykawki, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz odpady tekstylne i odzież, a także inne selektywnie zebrane odpady komunalne niewystawione przed posesję przez mieszkańców w przewidzianym przez harmonogram terminie.

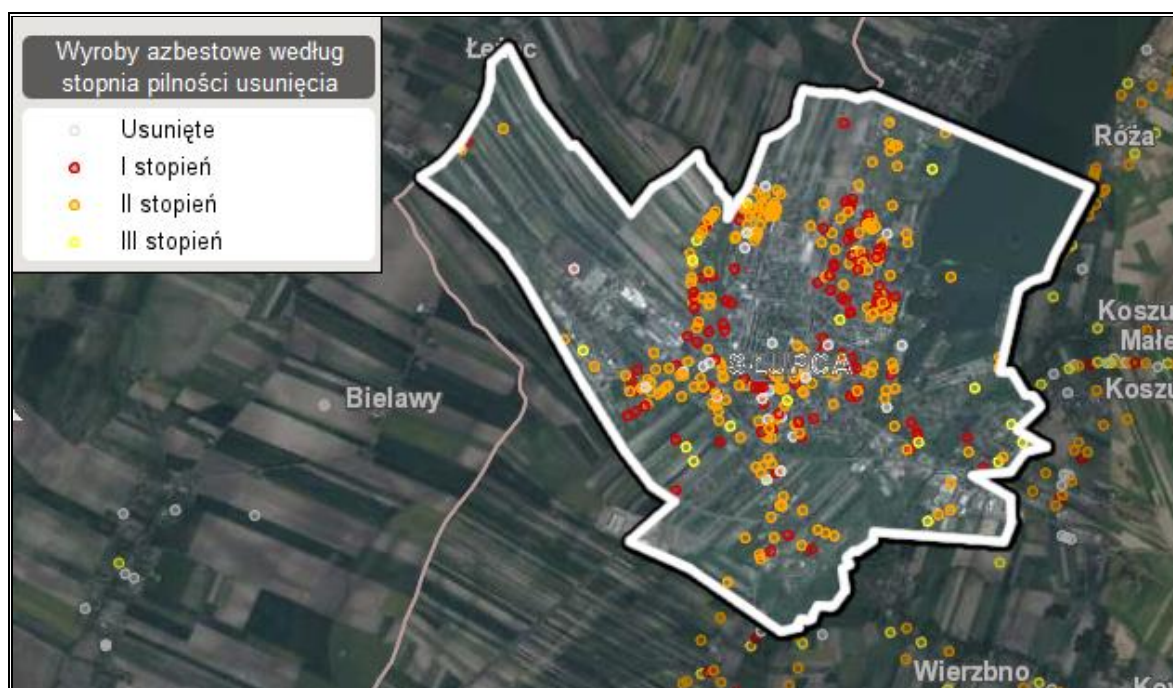
W ramach gospodarki odpadami należy uwzględnić kwestie związane z likwidacją i utylizacją wyrobów azbestowych z terenu miasta. Na jego terenie obowiązuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Słupcy”. Głównymi założeniami dokumentu jest aktywizacja działań związanych z oczyszczeniem terenu miasta Słupcy z azbestu, tj. wyrobów budowlanych zawierających azbest, jak również pozostałych wyrobów zawierających azbest i odpadów azbestowych. Szczegółowe dane nt. ilości zinwentaryzowanych wyrobów, w tym pozostałych do unieszkodliwienia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Słupcy w [kg] – dane z bazy azbestowej

Wyszczególnienie	Razem	Osoby fizyczne	Osoby prawne
Zinwentaryzowane	1 454 407	812 443	641 964
Unieszkodliwione	74 132	73 442	690
Pozostałe do unieszkodliwienia	1 380 275	739 001	641 274

Źródło: Baza Azbestowa, <https://bazaazbestowa.gov.pl>, dane wg stanu na dzień 30.08.2020 r.

Rysunek 4. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie miasta Słupcy wraz z pilnością ich usunięcia

Źródło: Baza Azbestowa, <https://bazaazbestowa.gov.pl>

1.4.3 Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa

O stopniu atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej miasta świadczy również sposób zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz.

ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

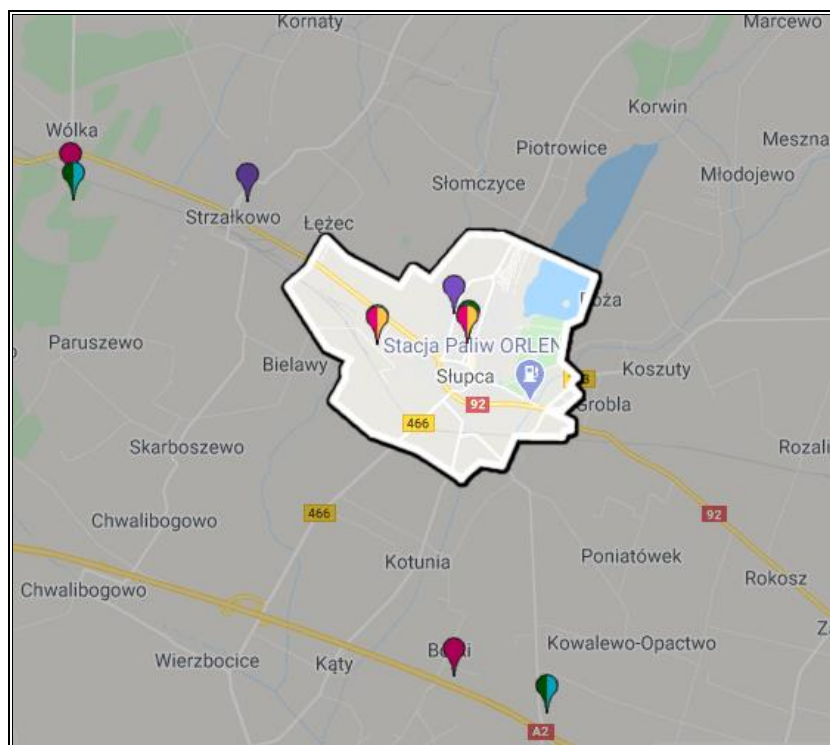
Miasto Słupca zaopatrywane jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV „Słupca” położonej w zachodniej części miasta. Energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia 15 kV do poszczególnych stacji transformatorowych 15/04 kV, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia 0,4 kV, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych. Potrzeby mieszkańców w zakresie zasilania w energię elektryczną są zaspokojone, a stan zaopatrzenia miasta Słupcy w energię elektryczną jest zadowalający. Dodatkowo przez teren miasta przebiega linia energoelektryczna 110 kV relacji GPZ Cienin - GPZ Słupca.

Wśród mieszkańców dużym zainteresowaniem cieszy się Program „Mój Prąd”, dedykowany wsparciu rozwoju energetyki prosumenckiej, którego celem jest zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Osoby fizyczne mogą ubiegać się w ramach Programu o dofinansowanie w formie dotacji do 50% kosztów kwalifikowanych mikroinstalacji wchodzącej w skład przedsięwzięcia, nie więcej niż 5 tys. zł na jedno przedsięwzięcie.

INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Na obszarze miasta Słupcy zlokalizowane są pojedyncze stacje bazowe telefonii komórkowej. Są to nadajniki o standardach GSM i UMTS, w których transmisja mowy i danych może odbywać się w różnych pasmach częstotliwości. Poniższy rysunek przedstawia zlokalizowane na terenie miasta i w jego okolicy stacje telefonii komórkowej: Plus (kolor zielony), T-Mobile (kolor różowy), Orange (kolor pomarańczowy), Play (kolor fioletowy) i Aero2 (kolor błękitny).

Rysunek 5. Operatorzy sieci GSM na terenie i w okolicy miasta Słupca

Źródło: Mapa nadajników GSM, UMTS, CDMA w Polsce, <http://beta.btsearch.pl/>

ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ

Na terenie miasta Słupcy funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy, którego operatorem jest firma Veolia z Wrocławia. W skład infrastruktury ciepłowniczej wchodzi 18,130 km sieci ciepłowniczej, 317 szt. węzłów cieplnych oraz posesja przy ul. Kilińskiego 37 B wraz z budynkami, budowlami i wyposażeniem. Głównym odbiorcą ciepła z sieci jest budownictwo wielorodzinne oraz część budynków jednorodzinnych.

Na obszarze miasta niepodłączonym do miejskiej sieci ciepłowniczej ciepło dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych. Najczęściej wykorzystywanym paliwem w indywidualnych systemach grzewczych jest węgiel oraz drewno, a w kotłowniach głównie węgiel kamienny, koks, miał węglowy oraz gaz ziemny i olej opałowy.

Należy jednak zaznaczyć, że Miasto wspiera mieszkańców finansowo w ramach wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, prowadząc tym samym do zmniejszenia w ogólnym bilansie energetycznym miasta udziału paliw stałych wykorzystywanych na cele grzewcze. Miasto zawarło porozumienie w sprawie realizacji Programu Czyste Powietrze, który skierowany jest do właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych na wymianę źródła ciepła i prace związane z termomodernizacją.

W celu poprawy jakości powietrza, a tym samym poprawy zdrowia mieszkańców i większego komfortu życia, Miasto prowadzi również kontrole przestrzegania przepisów środowiskowych w tym uchwał antysmogowych na terenie Słupcy.

ZAOPATRZENIE W GAZ SIECIOWY

Gaz ziemny ma bardzo szerokie zastosowanie – można wykorzystywać go w procesach technologicznych, do ogrzewania, chłodzenia i oświetlania, a także w gospodarstwach domowych do gotowania.

Przez teren miasta przebiega sieć gazowa średniego ciśnienia. Według danych GUS w roku 2018 długość czynnej sieci rozdzielczej wyniosła 43 894 m i na przestrzeni analizowanych lat (2015-2018) zwiększyła się o 10,06%. W tym samym roku liczba czynnych przyłączy do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) wyniosła 335 szt., a liczba osób korzystająca z infrastruktury sieciowej wyniosła 787 osób. Szczegółowe informacje dotyczące sieci gazowej na terenie miasta zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 23. Infrastruktura gazowa na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2018⁹

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	39 882	42 179	42 467	43 894
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	232	272	305	335
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	183	217	260	263
Odbiorcy gazu	gosp.	183	220	249	297
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	178	212	249	297
Zużycie gazu w tys. m ³	tys. m ³	276,6	345,5	-	-
Zużycie gazu w MWh	MWh	3 095,2	3 857,2	4 786,6	5 325,0
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys. m ³	276,2	344,9	-	-
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	MWh	3 090,6	3 850,5	4 786,6	5 325,0
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	494	592	667	787
	%	3,5	4,3	4,8	5,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

⁹ Brak dostępnych danych GUS dla miasta Słupcy za rok 2019.

1.5 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę społeczną

1.5.1 Infrastruktura edukacyjna

Na terenie miasta funkcjonują:

- przedszkola publiczne:
 - Przedszkole nr 1 z Oddziałami integracyjnymi, ul. Okopowa 4a,
 - Przedszkole nr 2 „Miś, ul. Armii Krajowej 4,
 - Przedszkole nr 4 „Jarzębinka”, ul. Sikorskiego 3;
- przedszkola niepubliczne:
 - Przedszkole „Miś Uszatek”,
 - Przedszkole „Bajka”;
- szkoły podstawowe:
 - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej, Plac Szkolny 1a,
 - Szkoła Podstawowa nr 3 im. Adama Mickiewicza z oddziałami gimnazjalnymi, ul. Kopernika 13;
- szkoły średnie (znajdujące się w zarządzaniu Starostwa Powiatowego w Słupcy):
 - Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
 - Zespół Szkół Ekonomicznych im. M. Jackowskiego,
 - Zespół Szkół Zawodowych im. Gen. W. Sikorskiego:
 - Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Zawodowych im. gen. Władysława Sikorskiego,
 - Technikum w Zespole Szkół Zawodowych im. gen. Władysława Sikorskiego;
 - Liceum Ogólnokształcące Zakładu Doskonalenia Zawodowego Centrum Kształcenia.

Nadzór pedagogiczny nad powyższymi placówkami oświatowymi sprawuje Kurator Oświaty w Poznaniu.

Zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów oraz w ramach posiadanych środków finansowych szkoły organizują zajęcia dodatkowe dla uczniów:

1. koła przedmiotowe,
2. koła zainteresowań,
3. zajęcia sportowe i rekreacyjne,
4. zajęcia logopedyczne,
5. inne zajęcia wspierające proces dydaktyczno – wychowawczy.

W zakresie nauki języków obcych, uczniowie uczęszczają na zajęcia z języka angielskiego oraz niemieckiego.

1.5.2 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Na obszarze miasta Słupcy znajduje się wiele obiektów sportowych, które są ogólnodostępne dla mieszkańców. Są to: hala sportowa Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Stadion Leśny, strzelnica, dwa boiska Orlik, boisko piłkarskie treningowe, korty tenisowe, boisko wielofunkcyjne, skatepark, place zabaw, ścieżka zdrowia, siłownie zewnętrzne. Ponadto zakończona została budowa krytej pływalni.

Nad obiektami sportowymi w mieście pieczę sprawuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Słupcy, który organizuje również wiele imprez sportowych na terenie miasta.

W mieście działają m.in. Międzyszkolny Klub Sportowy, Stowarzyszenie Przyjaciół Siatkówki, Słupecki Klub Piłkarski Słupca oraz Słupeckie Towarzystwo Koszykówki „GROM”.

Dodatkowo, nad infrastrukturą sportowo-rekreacyjną czuwa również Urząd Miasta w Słupcy, który koordynuje działania w zakresie organizacji imprez sportowo – rekreacyjnych na terenie miasta, przygotowuje i prowadzi imprezy sportowo – rekreacyjne, czuwa nad zapewnieniem bezpieczeństwa osób przez organizatora w czasie zawodów sportowych, ustala kalendarz imprez sportowych, zakres finansowania i podział zadań, przygotowuje materiały informacyjne oraz pełni nadzór nad eksploatacją i modernizacją obiektów sportowych.

Infrastruktura rekreacyjno-sportowa na terenie miasta jest dobrze rozwinięta, jednak ze względu na bieżącą eksploatację i niszczenie części elementów i urządzeń sportowych, które znajdują się na zewnątrz, wymaga stałej modernizacji. Istotnym jest również system monitoringu w celu zabezpieczenia urządzeń i wspólnej przestrzeni publicznej przed aktami wandalizmu, które mają miejsce.

1.5.3 Infrastruktura ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa

OCHRONA ZDROWIA

Na obszarze miasta funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Słupcy, w skład którego wchodzi Szpital im. dr Romana Grzeszczaka, Zespół Opieki Ambulatoryjnej oraz Zakład Opiekuńczo-Lecznicy. Powyższa placówka zlokalizowana jest przy ul. Traugutta 7. Podstawowym celem szpitala jest udzielanie świadczeń zdrowotnych polegających na zachowaniu i ratowaniu zdrowia i życia, przywracaniu i poprawie oraz podejmowanie innych działań medycznych wynikających z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Obszarem działania placówki jest przede wszystkim teren powiatu słupeckiego. Ponadto mieszkańcy mają dostęp przychodni lekarskich, w tym do prywatnej praktyki lekarskiej realizowanej przez podmioty indywidualne.

Tabela 24. Opieka zdrowotna na obszarze miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Porady lekarskie ogółem	-	219 972	230 522	232 809	235 957	240 540
Przychodnie ogółem	ob.	13	14	12	11	12
Apteki	-	11	9	9	8	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Zgodnie z danymi GUS w roku 2019 udzielonych zostało 240 540 porad lekarskich na terenie Słupcy. W porównaniu do roku 2015 liczba ta jest wyższa o 20 568 porad, tj. 9,35%. Dodatkowo w mieście znajduje się 12 przychodni i 8 aptek.

OPIEKA SPOŁECZNA

Opiekę społeczną dla mieszkańców miasta Słupcy zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy znajdujący się przy Placu Parysa 9.

Mieszkańcy mogą korzystać ze wsparcia w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej. Istotną funkcję sprawują pracownicy socjalni, którzy podejmując współpracę z rodziną, diagnozują ich sytuację oraz określają plan pomocy. Pracą socjalną w szczególności objęte są osoby i rodziny, które nie są w stanie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości, a szczególnie rodziny niepełne, wielodzietne rodziny niezaradne życiowo. W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, pracownik socjalny może zawrzeć kontrakt socjalny, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy na bieżąco prowadzi także monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą. Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystenta rodziny, jak i wszystkich pracowników socjalnych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia również obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, kierowane są na grupy korekcyjno – edukacyjne w celu uzyskania informacji na temat przemocy w rodzinie oraz konsultację psychologiczną. Jeżeli podczas posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przemoc połączona jest z nadużywaniem alkoholu, wówczas do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kierowany jest wniosek w celu podjęcia działań dotyczących zobowiązania do leczenia w przypadku uzależnienia od alkoholu. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi także bezpłatną dystrybucję żywności w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020”.

Na terenie miasta Słupca w ostatnich latach zauważalny jest spadek liczby osób korzystających ze wsparcia w ramach pomocy społecznej, co jest konsekwencją mniejszego bezrobocia, ale także zaspokojenia potrzeb finansowych rodzin w wyniku realizacji Programu Rodzina 500+. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy są nadal ubóstwo, bezrobocie oraz niepełnosprawność. W wyniku postępującego procesu starzenia się społeczeństwa, wśród beneficjentów pomocy społecznej coraz częściej są osoby starsze, w tym o ograniczonej samodzielności, przewlekłe chore, niepełnosprawne. W obecnym stanie faktycznym i prawnym główny ciężar opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi spoczywa na ich rodzinach i bezpośrednio na Mieście w postaci realizacji zadań własnych, dlatego jednym z kluczowych zadań spoczywającym na Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej staje się stworzenie usług opiekuńczych dla mieszkańców miasta Słupcy.

BEZPIECZEŃSTWO

Obroną Cywilną Miasta kieruje Szef Obrony Cywilnej Miasta – Burmistrz Miasta Słupcy. Jej celem jest ochrona ludności, zakładów pracy, urządzeń użyteczności publicznej i dóbr kultury oraz ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w każdej sytuacji. Miasto Słupca posiada na swoim terenie trzy punkty alarmowe (3 syreny), przeznaczone do ostrzegania i alarmowania ludności przed ewentualnymi zagrożeniami w czasie pokoju i wojny, które są regularnie konserwowane i w razie konieczności remontowane.

Burmistrz Miasta dysponuje następującymi siłami i środkami:

- Gminnym Zespołem Zarządzania Kryzysowego,
- Gminnym Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- Jednostkami organizacyjnymi miasta,
- Środkami finansowymi (rezerwa celowa),
- Środkami łączności i alarmowania,
- Sprzętem zgromadzonym w miejskim magazynie przeciwpowodziowym wykorzystanym do zwalczania klęsk żywiołowych.

Pozostałymi siłami i środkami są:

- Siły i środki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Słupcy znajdującej się przy ul. Ratajczaka 1,
- Siły i środki Komendy Powiatowej Policji w Słupcy zlokalizowanej przy ul. Poznańskiej 13,
- Siły i środki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupcy mieszczącego się przy ul. Tadeusza Kościuszki 9,
- Siły i środki Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej znajdującego się przy ul. Traugutta 7,

- Siły i środki Zespołu Ratownictwa Medycznego w Słupcy,
- Siły i środki Powiatowego Lekarza Weterynarii w Słupcy,
- Siły i środki Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

1.6 Diagnoza aktywności społecznej

1.6.1 Jakość kapitału społecznego

Kapitał społeczny można określić jako zestaw nieformalnych wartości i norm etycznych wspólnych dla członków określonej grupy i umożliwiających im skuteczne współdziałanie. Pod względem ekonomicznym jakość kapitału społecznego oddziałuje na procesy wzrostu i rozwoju, dlatego świadoma kreacja kapitału społecznego jest właściwą strategią rozwojową, a sprawne zarządzanie miastem, charakteryzujące się wysoką jakością rządzenia, może stać się głównym czynnikiem kreacji tego kapitału.

O ile jakość rządzenia jest bezpośrednio powiązana z obowiązującymi przepisami prawa, tak jakość kapitału społecznego wynika z uwarunkowań lokalnych i powinna opierać się na budowaniu zaufania do instytucji publicznych, które funkcjonują na rzecz miejscowej społeczności.

Na kapitał społeczny składają się m.in. wiedza, normy etyczne i kulturowe, empatia, ale również zaangażowanie społeczne. O ile poziom wiedzy jest trudny do zmierzenia, poza analizą wyników w nauce uczniów, o tyle normy etyczne i kulturowe oraz poziom zaangażowania mieszkańców da się zaobserwować.

W poniższej tabeli przedstawiono średnie wyniki z egzaminu maturalnego przeprowadzonego w latach 2017-2019 na terenie szkół w mieście Słupcy.

Tabela 25. Średni wynik procentowy egzaminu maturalnego dla szkół średnich na terenie miasta Słupcy w latach 2017-2019

Placówka oświatowa	Rok	J. polski			Matematyka		J. angielski			J. niemiecki			Inne
		Egzamin ustny	Egzamin pisemny				Egzamin ustny	Egzamin pisemny		Egzamin pisemny	Egzamin pisemny		Egzamin pisemny
			Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony		Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony		Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka J. Piłsudskiego	2017	67,71	58,48	67,80	66,30	42,59	65,29	78,77	64,39	60,43	72,00	54,00	-
	2018	69,00	64,29	51,11	66,02	22,23	71,10	81,44	61,00	81,75	84,77	65,50	(j. francuski) 62,00
	2019	70,90	55,17	54,29	64,59	35,41	72,42	74,84	55,69	70,50	73,67	81,00	-
Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Zawodowych im. gen. Władysława Sikorskiego	2017	36,43	24,71	-	22,57	10,00	17,00	30,40		14,00	42,00	-	-
	2018	58,50	49,83	35,00	24,67	-	42,83	40,00	34,00	-	-	-	-
	2019	57,67	32,59	-	24,25	-	45,45	35,00	40,00	14,75	26,50	-	(j. hiszpański) 20,00
Technikum w Zespole Szkół Zawodowych im. gen. Władysława Sikorskiego	2017	57,29	46,35	-	39,65	38,00	46,44	55,84	49,20	31,00	47,33	-	-
	2018	61,38	48,92	29,00	39,62	6,00	58,45	49,33	-	40,00	41,75	-	-
	2019	59,42	48,50	-	44,83	-	55,28	58,17	60,91	-	-	-	-
Liceum Ogólnokształcące Zakładu Doskonalenia Zawodowego Centrum Kształcenia	2017	34,60	35,40	0,00	23,60	0,00	35,40	48,80	32,00	-	-	-	-
	2018	30,00	26,50	-	20,00	-	53,84	15,00	30,00	-	-	-	-
	2019	64,50	41,25	-	25,00	-	30,00	41,00	-	40,00	36,00	-	-
Zespół Szkół Ekonomicznych im. Maksymiliana Jackowskiego Technikum Nr I	2017	61,17	57,72	60,68	38,96	11,33	41,63	50,21	50,60	38,79	52,43	17,00	-
	2018	65,87	56,06	39,79	46,75	8,86	62,64	63,25	45,41	43,30	45,00	42,00	-
	2019	68,80	45,37	45,00	49,64	7,21	53,78	56,08	41,07	62,17	60,17	-	-
Liceum Ogólnokształcące Centrum Szkoleniowego Wiedza	2017	45,57	47,13	25,00	19,50	-	45,57	37,75	-	-	-	-	-
	2018	38,44	36,44	-	24,89	-	30,33	38,67	32,00	-	-	-	-
	2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

Analizując wyniki egzaminów maturalnych na terenie miasta Słupca w latach 2017-2019, zauważalny jest różny poziom kształcenia w poszczególnych placówkach. Najwyższe wyniki osiągają uczniowie kolejno w Liceum Ogólnokształcącym im. Marszałka J. Piłsudskiego, Zespole Szkół Ekonomicznych im. Maksymiliana Jackowskiego Technikum Nr I i Technikum w Zespole Szkół Zawodowych im. gen. Władysława Sikorskiego.

W poniższej tabeli przedstawiono średnie wyniki z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w latach 2017-2019 na terenie miasta Słupcy.

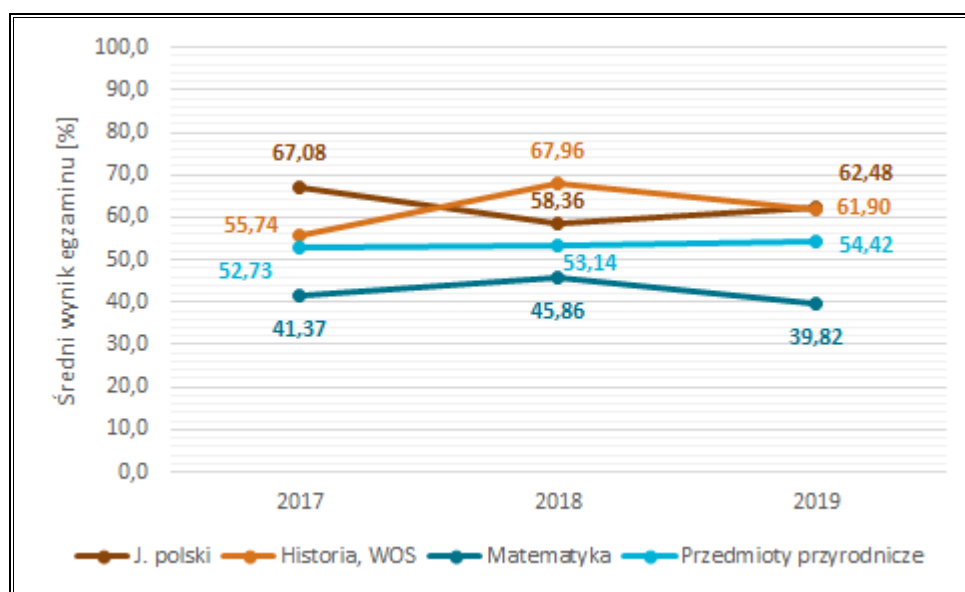
Tabela 26. Średnie wyniki procentowe egzaminu gimnazjalnego [%] dla szkół na terenie miasta Słupcy w latach 2017-2019

Rok	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski		Język niemiecki	
	Język polski	Historia, WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony
2017	67,08	55,74	41,37	52,73	66,95	48,04	40,87	14,80
2018	58,36	67,96	45,86	53,14	67,22	48,02	39,80	24,33
2019	62,48	61,90	39,82	54,42	69,76	55,87	58,80	76,25

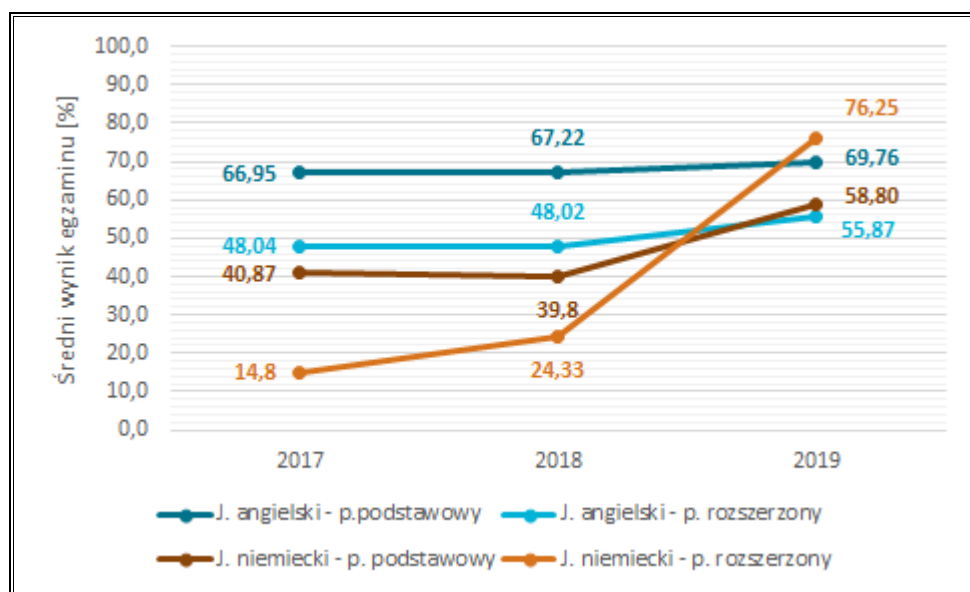
Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

Analizując wyniki egzaminów gimnazjalnych na terenie miasta Słupca w latach 2017-2019 można zauważyć, że utrzymywały się one na względnie stałym poziomie. Jedyne zmiany widoczne są dla poziomu podstawowego i rozszerzonego języka niemieckiego. Średnie wyniki procentowe dla tego przedmiotu w roku 2019 w porównaniu do lat poprzednich odnotowały znaczny wzrost.

Wykres 9. Średnie wyniki procentowe z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego na terenie miasta Słupca w latach 2017-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Wykres 10. Średnie wyniki procentowe z części języków obcych nowożytnych egzaminu gimnazjalnego na terenie miasta Słupca w latach 2017-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

Porównując wyniki egzaminu ósmoklasisty na terenie miasta Słupca w roku 2019 z wynikami dla województwa wielkopolskiego można zauważyć, że:

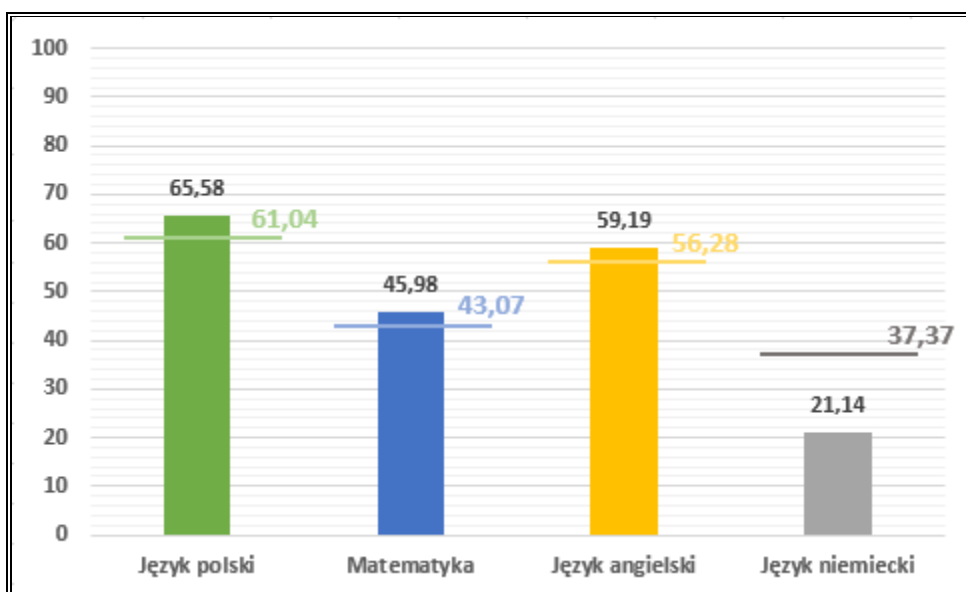
- z j. polskiego średni wyniki dla miasta był wyższy o 4,54 p.p. od średniej dla województwa.
- w części matematycznej egzaminu uczniowie osiągnęli wynik wyższy o 2,91 p.p. od średniej wojewódzkiej,
- w części językowej, wynik dla j. angielskiego jest wyższy o 2,91 p.p. od średniej wojewódzkiej, a wynik dla j. niemieckiego niższy aż o 16,23 p.p.

Tabela 27. Średnie wyniki procentowe egzaminu ósmoklasisty [%] na terenie miasta Słupcy i woj. wielkopolskiego w roku 2019

Wyszczególnienie	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
Miasto Słupca	65,58	45,98	59,19	21,14
woj. wielkopolskie	61,04	43,07	56,28	37,37

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

Wykres 11. Średnie wyniki procentowe egzaminu ósmoklasisty na terenie miasta Słupca i woj. wielkopolskiego w roku 2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu

1.6.2 Działalność organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe podejmujące działania na rzecz społeczności lokalnej są ważnym ogniwem wspólnoty samorządowej, jaką stanowi gmina. Działania podejmowane przez organizacje pozarządowe sprawiają, że rośnie ich rola w kreowaniu pozytywnych zmian w środowisku lokalnym, co ma również wpływ na rozwój i promocję jednostki samorządu terytorialnego. Organizacje pobudzają aktywność obywatelską, uczą dialogu społecznego, są łącznikiem pomiędzy obywatelami, a władzą.

Przyjmując co roku program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi Miasto wyraża wolę budowania dialogu obywatelskiego oraz stwarzania warunków do realizacji inicjatyw służących mieszkańcom.

W 2019 r. na terenie Słupcy zarejestrowanych było 74 stowarzyszeń rejestrowanych w KRS.

Do organizacji pozarządowych aktywnie współpracujących z Gminą Miejską Słupca należą m.in.:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Siatkówki Słupca,
- Liga Obrony Kraju (Zarząd Powiatowy w Słupcy),
- Stowarzyszenie „Z Wiatrem i Pod Wiatr”,
- Uczniowski Klub Sportowy KOPERNIK,
- Słupecki Klub Piłkarski "SKP Słupca",
- Międzyszkolny Klub Sportowy w Słupcy,
- Słupecka Organizacja Strzelecka „FORT”,

- Słupeckie Towarzystwo Koszykówki „GROM”,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „ANMAR”,
- Stowarzyszenie Grupa Biegowa - Kimkolwiek Jesteś Biegnij Ze Mną,
- Fundacja Piotra Reissa,
- Słupecka Organizacja Turystyczna,
- Słupeckie Towarzystwo Społeczno – Kulturalne,
- Stowarzyszenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Słupcy,
- Stowarzyszenie "Gumowe Szekle",
- Stowarzyszenie im. Apolinarego Szeluty,
- Stowarzyszenie „Słupeckie Towarzystwo Tenisowe”,
- Słupeckie Stowarzyszenie „Centrum”,
- Stowarzyszenie Wspierania Postaw Abstynenckich i Zapobiegania Patologiom Społecznym „DROMADER”.

Organem konsultacyjnym w sprawach dotyczących sfery zadań publicznych określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Słupcy.

1.6.3 Ekonomia społeczna

Ekonomia społeczna to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu.

Do takich osób zalicza się m.in. osoby niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, uzależnione, itp., które mogą mieć problem w znalezieniu pracy, dlatego ekonomia społeczna daje im szansę na zmiany w życiu zawodowym.

Podmiotami ekonomii społecznej są m.in. centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, spółdzielnie socjalne, firmy społeczne, zakłady aktywizacji zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej. Instytucje te umożliwiają osobom wykluczonym społecznie zdobycie doświadczenia zawodowego, stwarzając warunki powrotu na rynek pracy oraz przestrzeń do rozwoju osobistego.

Na obszarze miasta działają:

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Słupcy (WTZ) – w ramach których osoby niepełnosprawne realizują swoje pasje i zainteresowania w pracowniach tematycznych: gastronomicznej i gospodarstwa domowego, majsterkowicza, plastyczno-artystycznej, krawieckiej, ogrodniczej,

muzycznej, fryzjersko-kosmetycznej i informatycznej. Uczestnicy WTZ mają także zapewnioną rehabilitację w dostosowanym do ćwiczeń gabinecie oraz indywidualne zajęcia rewalidacyjne.

Zakład Aktywności Zawodowej w Słupcy – zapewnia miejsca pracy przystosowane do niepełnosprawności i indywidualnych możliwości pracownika oraz stwarza warunki do rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej. Celem głównym Zakładu jest aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych i przystosowanie na wolny rynek pracy. Zakład świadczy usługi w branży gastronomicznej, pralniczej, szwalniczej oraz technicznej (tj. konfekcjonowaniu towarów z tworzyw sztucznych i metali).

Centrum Integracji Wielkopolskich Inicjatyw Społecznych dla Subregionu konińskiego – oferuje bezpłatne działania skierowane dla organizacji pozarządowych, grup nieformalnych czy lokalnych działaczy takie, jak m.in.

- udostępnienie przestrzeni szkoleniowej i biurowej, zaplecza socjalnego i sanitarnego czy przestrzeni do działań integrujących i aktywizujących społeczność lokalną i regionalną;
- wsparcie merytoryczne organizacji pozarządowych poprzez udzielanie bezpłatnych konsultacji merytorycznych, organizowanie szkoleń i doradztwa czy organizowanie wsparcia dla lokalnych liderów;
- spotkania z przedstawicielami Samorządu Województwa Wielkopolskiego oraz innych instytucji itp.

1.7. Analiza zdolności inwestycyjnej

Analiza zdolności do realizacji wydatków inwestycyjnych ma na celu określenie i ocenę możliwości Miasta w zakresie pokrycia wydatków inwestycyjnych. Pozwala także ocenić ogólną sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego.

Odzwierciedleniem sytuacji ekonomicznej każdej jednostki samorządu terytorialnego jest jej budżet – roczny plan dochodów, wydatków oraz przychodów i rozchodów. Informacje o sytuacji finansowej pozwalają na racjonalne gospodarowanie publicznymi zasobami pieniężnymi w celu właściwego wypełniania zadań wobec mieszkańców. Podstawowym aktem prawnym regulującym proces budżetowania w jednostkach samorządu terytorialnego jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.). W celu zbadania zdolności inwestycyjnej Miasta Słupcy posłużono się danymi finansowymi budżetu Miasta w latach 2015-2019.

DOCHODY BUDŻETU MIASTA

Dochody budżetu Miasta Słupcy na przestrzeni analizowanych lat wzrosły o 54,70%. W okresie tym, udział dochodów bieżących stanowił ponad 90% dochodów ogółem. Dochody bieżące są źródłem finansowania zadań własnych i to na ich wysokość Miasto ma możliwość oddziaływania. Im większy ich udział w budżecie, tym łatwiejszy i bardziej przewidywalny jest proces prognozowania budżetu. Wzrostowi dochodów bieżących sprzyja wzrost lokalnej bazy ekonomicznej, co w dłuższym okresie czasu zwiększa bazę podatkową.

W tabeli poniżej przedstawiono dane nt. struktury dochodów w budżecie Miasta Słupcy w latach 2015-2019.

Tabela 28. Struktura dochodów majątkowych i bieżących Miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
dochody ogółem	zł	40 259 516,74	46 786 319,61	50 601 086,63	55 122 349,27	62 282 455,58
dochody majątkowe ogółem	zł	1 790 219,09	495 098,32	600 312,64	2 727 419,04	4 114 295,03
udział w dochodach ogółem	%	4,45%	1,06%	1,19%	4,95%	6,61%
dochody bieżące ogółem	zł	38 469 297,65	46 291 221,29	50 000 773,99	52 394 930,23	58 168 160,55
udział w dochodach ogółem	%	95,55%	98,94%	98,81%	95,05%	93,39%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu

WYDATKI BUDŻETU MIASTA

Wydatki budżetu Miasta Słupcy w 2019 r. wzrosły o 77,07%, w porównaniu z 2015 r. Na przestrzeni analizowanych lat odnotowano wyraźny wzrost udziału wydatków majątkowych w kwocie wydatków ogółem. Wydatki majątkowe pełnią rolę wydatków rozwojowych, przekładając się bezpośrednio na wzrost potencjału mieszkaniowego, turystycznego i inwestycyjnego, a przede wszystkim na poprawę jakości życia mieszkańców.

W tabeli poniżej przedstawiono dane nt. struktury wydatków w budżecie Miasta Słupcy w latach 2015-2019.

Tabela 29. Struktura wydatków majątkowych i bieżących Miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
wydatki ogółem	zł	39 058 829,03	44 805 477,47	49 306 809,60	56 170 108,53	69 161 396,30
wydatki majątkowe ogółem	zł	3 320 442,52	2 476 035,74	2 262 319,08	6 520 996,07	13 711 528,58
udział w wydatkach ogółem	%	8,50%	5,53%	4,59%	11,61%	19,83%
wydatki bieżące ogółem	zł	35 738 386,51	42 329 441,73	47 044 490,52	49 649 112,46	55 449 867,72
udział w wydatkach ogółem	%	91,50%	94,47%	95,41%	88,39%	80,17%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu

NADWYŻKA OPERACYJNA

Nadwyżka operacyjna to różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, co oznacza, że Miasto posiada możliwości finansowe na prowadzenie nowych inwestycji lub spłatę zadłużenia.

Tabela 30. Nadwyżka operacyjna Miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
dochody bieżące	zł	38 469 297,65	46 291 221,29	50 000 773,99	52 394 930,23	58 168 160,55
wydatki bieżące	zł	35 738 386,51	42 329 441,73	47 044 490,52	49 649 112,46	55 449 867,72
nadwyżka operacyjna	zł	2 730 911,14	3 961 779,56	2 956 283,47	2 745 817,77	2 718 292,83

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu

Na podstawie informacji z wykonania budżetu Miasta, należy zauważyć, że Miasto spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych dotyczące spełnienia dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia, jak również wykonane dochody bieżące były we wszystkich ww. latach wyższe od wykonanych wydatków bieżących.

WYNIK BUDŻETU MIASTA

W tabeli poniżej przedstawiono wysokość wydatków budżetowych na tle dochodów Miasta w latach 2015-2019, obrazując tym samym wysokość nadwyżki budżetowej, jaką udało się wypracować w ubiegłych latach, z wyjątkiem lat 2018-2019, kiedy realizacja budżetu zakończyła się deficytem.

Tabela 31. Wynik budżetu Miasta Słupcy w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
dochody budżetowe ogółem	zł	40 259 516,74	46 786 319,61	50 601 086,63	55 122 349,27	62 282 455,58
wydatki budżetowe ogółem	zł	39 058 829,03	44 805 477,47	49 306 809,60	56 170 108,53	69 161 396,30
wynik budżetowy	zł	1 200 687,71	1 980 842,14	1 294 277,03	-1 047 759,26	-6 878 940,72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu

Polityka inwestycyjna Miasta polega na świadomym i celowym wyborze przedsięwzięć inwestycyjnych według ustalonych kryteriów oraz na odpowiednim doborze źródeł ich finansowania, co znajduje odzwierciedlenie w planowaniu strategicznym. Rozwój społeczno-gospodarczy możliwy jest nie tylko dzięki dochodom własnym, ale również dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym, dlatego też, środki te stanowią niewątpliwe wsparcie dla budżetu samorządu lokalnego.

Fundusze zewnętrzne można pozyskać z dwóch źródeł, a mianowicie: ze źródeł krajowych oraz ze źródeł unijnych. Miasto Słupca aplikuje o środki zewnętrzne, pozyskując je na rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, a także inwestycje w sferze rozwoju społeczności lokalnej. Należy zaznaczyć, że każda inwestycja pociąga za sobą konkretne wydatki z budżetu Miasta, które znajdują odzwierciedlenie we wzroście wydatków majątkowych.

Ze względu na ograniczone możliwości finansowe, nie każda inwestycja jest finansowana ze środków własnych. Część inwestycji współfinansowanych jest z funduszy zewnętrznych, jednakże i tego typu projekty, pomimo znacznego dofinansowania w formie bezzwrotnych dotacji, wymagają poniesienia przez Miasto określonego wkładu własnego. Wysoki udział wydatków majątkowych związanych z inwestycjami w ogólnej strukturze wydatków Miasta wynika z tego, że wykorzystuje ono szanse w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, które wspierają realizację inwestycji najważniejszych z punktu widzenia jej rozwoju.

Źródłem największych wydatków Miasta jest jednak realizacja zadań własnych z zakresu oświaty i prognozuje się, że w przyszłych latach to właśnie ta działalność jednostek samorządu lokalnego na szczeblu lokalnym będzie generowała również najwyższe wydatki. Wzrost wydatków na oświatę nie wpływa korzystnie na planowanie inwestycji, bowiem środki, które jednostka samorządu terytorialnego mogłaby przeznaczyć na działania inwestycyjne i rozwój infrastruktury technicznej, będą musiały zostać zapewnione w budżecie na realizację zadań z zakresu oświaty.

Istotnym elementem polityki inwestycyjnej są również środki stanowiące budżet obywatelski. Jest to inicjatywa, która powstała z myślą o mieszkańcach i która pozwala na bezpośredni udział w procesie decyzyjnym i dysponowania środkami budżetu Miasta. Budżet obywatelski niesie ze sobą wiele korzyści, w tym m.in. buduje postawę obywatelską i świadomość lokalną, zapewnia dostęp do informacji w zakresie rozporządzania budżetem jednostki, a tym samym zwiększa poziom wiedzy lokalnej społeczności poprzez bezpośrednią możliwość udziału w projekcie oraz wgląd w proces zarządzania projektem i zarządzania jednostką samorządu terytorialnego.

1.8 Podsumowanie analizy i diagnozy

1.8.1 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najczęściej stosowanych i najprostszych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: **Strenghts** (mocne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

- **MOCNE STRONY** – zalety wynikające z uwarunkowań wewnętrznych Miasta, które w pozytywny sposób wyróżniają je spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę, jak i być zasługą lokalnej społeczności.
- **SŁABE STRONY** – stanowią konsekwencję ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych.
- **SZANSE** – zewnętrzne zjawiska i tendencje, które mają miejsce w otoczeniu, a odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące niekorzystne zjawiska.
- **ZAGROŻENIA** – wszystkie zewnętrzne zjawiska uznawane jako bariery dla rozwoju Miasta, utrudnienia, dodatkowe koszty działania.

Celem analizy SWOT jest:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Miasto Słupca podejmuje odpowiednie działania wykorzystujące swój potencjał w celu dostosowania do zmieniających się warunków gospodarczych oraz wymagań potencjalnego mieszkańca i inwestora, zwiększając w ten sposób swoją konkurencyjność. Przeprowadzona diagnoza strategiczna pozwoliła zauważyć, że występuje wiele czynników sprzyjających rozwojowi Miasta (tzw. **szanse i mocne strony**).

Poniżej przedstawiono tabele w poszczególnych sferach działalności Miasta, w których określono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia wywierające wpływ na jej dalszy rozwój.

Tabela 32. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko

Mocne strony	Słabe strony
• Dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne, blisko autostrady • Występujące walory przyrodnicze, w tym dostęp do jeziora i lasu • Bogata historia miasta i walory kulturowe • Miejska Trasa Turystyczna i promocja miasta • Prowadzone przez Miasto kontrole przestrzegania przepisów środowiskowych w tym uchwał antysmogowych • Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, dostęp do PSZOK • Wspieranie mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła	• Infrastruktura rekreacyjno-sportowa ulegająca niszczeniu i wymagająca modernizacji • Niewykorzystany potencjał jeziora w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (brak zagospodarowania plaży, sprzętów wodnych, itp.) • Brak monitoringu przestrzeni publicznej • Brak miejsc parkingowych • Niewykorzystany potencjał logistyczny bocznicy kolejowej
Szanse	Zagrożenia
• Budowa nowej infrastruktury rekreacyjnej nad Jeziorem Słuckim • Rozwój terenów zieleni • Zwiększony ruch turystyczny • Promocja walorów przyrodniczych i kultowych Miasta • Rozwój połączeń kolejowych • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury turystycznej • Wzrost znaczenia odnawialnych źródeł energii • Dostęp do programów rządowych i wsparcia finansowego dla indywidualnych mieszkańców	• Ograniczona ilość środków na rozwój infrastruktury • Dewastacja i zanieczyszczenie przestrzeni publicznej • Brak uregulowań prawnych w zakresie nakładania kar na osoby/ podmioty spalające odpady komunalne

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 33. Analiza SWOT – społeczeństwo

Mocne strony	Słabe strony
• Wzrost liczby budynków mieszkalnych • Niski poziom bezrobocia • Spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej • Wiele cyklicznych wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych • Duże zainteresowanie mieszkańców i udział w organizowanych wydarzeniach	• Spadek liczby ludności • Ujemny przyrost naturalny • Rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym • Ujemne saldo migracji
Szanse	Zagrożenia
• Napływ nowych mieszkańców; • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na zapobieganie wykluczeniu społecznemu	• Postępujący proces starzenia się społeczeństwa • Rosnące potrzeby osób starszych • Zagrożenie wykluczeniem społecznym osób niesamodzielnych • Rosnące wydatki na oświatę

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 34. Analiza SWOT – gospodarka

Mocne strony	Słabe strony
• Wzrost liczby podmiotów gospodarczych • Dogodne położenie i dostępność komunikacyjna	• Ograniczenie przestrzenne w zakresie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych • Brak miejsc pracy dla ludzi młodych • Ujemne saldo migracji • Ujemny przyrost naturalny
Szanse	Zagrożenia
• Rozwój bazy rekreacyjnej i zwiększony ruch turystyczny • Rozwój usług i tym samym tworzenie nowych miejsc pracy • Promocja Miasta • Rozwój połączeń kolejowych • Pozyskanie zewnętrznych inwestorów	• Spowolnienie gospodarcze w kraju • Starzenie się społeczeństwa

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 35. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
- Dostęp do sieci gazowej i systemu zaopatrzenia w ciepło - Rozwinięta infrastruktura wodno-kanalizacyjna	Zły stan części dróg
Szanse	Zagrożenia
- Rozwój sieci gazowej i ciepłowniczej - Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury technicznej - Wzrost zainteresowania wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przez indywidualnych mieszkańców, jak również w obiektach publicznych - Dostęp do programów rządowych i wsparcia finansowego dla indywidualnych mieszkańców - Dofinansowywanie mieszkańców w zakresie remontu kamienic i obiektów zabytkowych	- Rosnąca produkcja odpadów komunalnych - Rosnące koszty inwestycji dotyczące rozbudowy infrastruktury technicznej - Ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach - Rosnące koszty realizacji programów wspierających mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 36. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna

Mocne strony	Słabe strony
Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna	- Potrzeba modernizacji/remontu bazy lokalowej pod działalność kulturalną/społeczną - Bariery architektoniczne w przestrzeni publicznej
Szanse	Zagrożenia
- Modernizacja obiektów pod rozwój społeczny - Promocja Miasta - Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury społecznych	- Postępujący proces starzenia się społeczeństwa - Rosnące potrzeby osób starszych i niesamodzielnych - Rosnące koszty inwestycji - Ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 37. Analiza SWOT – podsumowanie – najistotniejsze czynniki

Mocne strony	Waga	Słabe strony	Waga
Korzystne położenie geograficzne i dostępność komunikacyjna	0,5	Zły stan części dróg, braki w infrastrukturze drogowej i okołodrogowej	0,6
Walory przyrodnicze i kulturowe Miasta, dostęp do jeziora i lasu	0,3	Ograniczenie przestrzenne w zakresie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych	0,3
Wysoka aktywność mieszkańców w wydarzeniach i imprezach organizowanych na terenie miasta	0,2	Ujemny przyrost naturalny i saldo migracji	0,1
Szanse		Zagrożenia	
Rozwój i modernizacja bazy rekreacyjno-sportowej i zwiększony ruch turystyczny	0,5	Wzrost wydatków na oświatę i ograniczone środki finansowe Miasta na inwestycje	0,5
Pozyskanie zewnętrznych inwestorów oraz środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	0,3	Starzejące się społeczeństwo i emigracja ludzi młodych	0,3
Rozwój budownictwa mieszkalnego	0,2	Dewastacja i zanieczyszczenie przestrzeni publicznej	0,2

Źródło: Opracowanie własne

1.8.2 Analiza SWOT / TOWS

Analiza SWOT/TOWS stanowi uzupełnienie analizy SWOT.

Analiza TOWS jest odwróceniem akronimu SWOT, a w praktyce oznacza rozpoczęcie badania od działań wynikających z otoczenia, kończąc na wewnętrznych mocnych i słabych stronach.

Analiza ta opiera się na założeniu, że wszystkie czynniki, jakie wywierają wpływ na organizację (w analizowanym przypadku – Miasto) dzielimy na:

- zewnętrzne i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

- zewnętrzne pozytywne – szanse,
- zewnętrzne negatywne – zagrożenia,
- wewnętrzne pozytywne – mocne strony,
- wewnętrzne negatywne – słabe strony.

W analizie TOWS należy zatem zidentyfikować powyższe cztery grupy czynników, ocenić ich wpływ na rozwój Miasta, a także ocenić jego możliwość do osłabiania lub wzmacniania siły ich oddziaływania. Powiązania między czynnikami można wykazywać z wykorzystaniem systemu zerojedynkowego – 0 (odpowiedź negatywna) oznacza brak powiązania, a 1 (odpowiedź pozytywna) oznacza istnienie powiązania. Zestawienie ze sobą szans i zagrożeń mocnymi i słabymi stronami, umożliwia określenie dalszych kierunków rozwoju i rodzaju strategii, jaką powinno się wybrać dla Miasta Słupcy.

Można wyróżnić cztery rodzaje strategii, będące wynikiem analizy SWOT/TOWS:

1. Strategia agresywna (maxi-maxi) – do wykorzystania, jeżeli przeważają mocne strony, natomiast w otoczeniu dominują szanse. Strategia ta polega na silnej ekspansji i rozwoju, przy maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron i szans.
2. Strategia konserwatywna (maxi-mini) – do zastosowania wówczas, gdy występuje przewaga mocnych stron, jednak potencjał jest poddawany niekorzystnemu układowi uwarunkowań zewnętrznych. Strategia ta polega na podejmowaniu takich działań, które bazując na mocnych stronach, będą przewyższać zagrożenia występujące w otoczeniu.
3. Strategia konkurencyjna (mini-maxi) – do wykorzystania, gdy przeważają słabe strony, natomiast w otoczeniu dominują szanse. Polega ona na eliminowaniu słabych stron oraz poprawie pozycji konkurencyjnej przez maksymalne wykorzystanie szans sprzyjających rozwojowi.
4. Strategia defensywna (mini-mini) – do zastosowania wówczas, gdy dominują słabe strony, a otoczenie charakteryzuje się przewagą czynników rodzących zagrożenie. Strategia ta polega na zapewnieniu przetrwania poprzez podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie słabym stronom i zewnętrznym zagrożeniom.

Najważniejsze czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na rozwój Miasta, w ramach analizy TOWS przedstawiono zbiorczo w tabeli poniżej.

Tabela 38. Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Mocna strona / Szansa	Waga mocnej strony		Rozwój i modernizacja bazy rekreacyjno-sportowej i zwiększony ruch turystyczny	Pozyskanie zewnętrznych inwestorów oraz środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	Rozwój budownictwa mieszkalnego	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Korzystne położenie geograficzne i dostępność komunikacyjna	0,5	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,5	0,5	0,5		1,5
Walory przyrodnicze i kulturowe Miasta, dostęp do jeziora i lasu	0,3	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0,3	0,3		0,9
Wysoka aktywność mieszkańców w wydarzeniach i imprezach organizowanych na terenie miasta	0,2	Siła oddziaływania	1	1	0	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0,2	0		0,4
Łączna suma interakcji						8	
Łączna siła interakcji							2,8

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 39. Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Mocna strona / zagrożenie	Waga mocnej strony		Wzrost wydatków na oświatę i ograniczone środki finansowe Miasta na inwestycje	Starzejące się społeczeństwo i emigracja ludzi młodych	Dewastacja i zanieczyszczenie przestrzeni publicznej	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Korzystne położenie geograficzne i dostępność komunikacyjna	0,5	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,5	0		0,5
Walory przyrodnicze i kulturowe Miasta, dostęp do jeziora i lasu	0,3	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,3	0		0,3
Wysoka aktywność mieszkańców w wydarzeniach i imprezach organizowanych na terenie miasta	0,2	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Łączna suma interakcji						2	
Łączna siła interakcji							0,8

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 40. Czy słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania szansy? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Słaba strona / Szansa	Waga słabej strony		Rozwój i modernizacja bazy rekreacyjno-sportowej i zwiększony ruch turystyczny	Pozyskanie zewnętrznych inwestorów oraz środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	Rozwój budownictwa mieszkalnego	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Zły stan części dróg, braki w infrastrukturze drogowej i okołodrogowej	0,6	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,6	0,6	0,6		1,8
Ograniczenie przestrzenne w zakresie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych	0,3	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0,3	0,3		0,9
Ujemny przyrost naturalny i saldo migracji	0,1	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Łączna suma interakcji						6	
Łączna siła interakcji							2,7

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 41. Czy słaba strona potęguje zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Słaba strona / Zagrożenie	Waga słabej strony		Wzrost wydatków na oświatę i ograniczone środki finansowe Miasta na inwestycje	Starzejące się społeczeństwo i emigracja ludzi młodych	Dewastacja i zanie- czyszczenie przestrzeni publicznej	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Zły stan części dróg, braki w infrastrukturze drogowej i okołodrogowej	0,6	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,6	0		0,6
Ograniczenie przestrzenne w zakresie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych	0,3	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,3	0		0,3
Ujemny przyrost naturalny i saldo migracji	0,1	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,1	0		0,1
Łączna suma interakcji						3	
Łączna siła interakcji							1,0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 42. Czy szansa wzmacnia silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Szansa/ Mocna strona	Waga szansy		Korzystne położenie geograficzne i dostępność komunikacyjna	Walory przyrodnicze i kulturowe Miasta, dostęp do jeziora i lasu	Wysoka aktywność mieszkańców w wydarzeniach i imprezach organizowanych na terenie miasta	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Rozwój i modernizacja bazy rekreacyjno-sportowej i zwiększony ruch turystyczny	0,5	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,5	0,5		1,0
Pozyskanie zewnętrznych inwestorów oraz środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	0,3	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0,3	0,3		0,9
Rozwój budownictwa mieszkalnego	0,2	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Łączna suma interakcji						5	
Łączna siła interakcji							1,9

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 43. Czy szansa pozwala zniwelować słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Szansa/ Słaba strona	Waga szansy		Zły stan części dróg, braki w infrastrukturze drogowej i okołodrogowej	Ograniczenie przestrzenne w zakresie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych	Ujemny przyrost naturalny i saldo migracji	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Rozwój i modernizacja bazy rekreacyjno-sportowej i zwiększony ruch turystyczny	0,5	Siła oddziaływania	0	0	1	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0,5		0,5
Pozyskanie zewnętrznych inwestorów oraz środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich	0,3	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0	0,3		0,6
Rozwój budownictwa mieszkalnego	0,2	Siła oddziaływania	0	0	1	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0,2		0,2
Łączna suma interakcji						4	
Łączna siła interakcji							1,3

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 44. Czy zagrożenie niweluje silną stronę ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Zagrożenie/ Mocna strona	Waga zagrożenia		Korzystne położenie geograficzne i dostępność komunikacyjna	Walory przyrodnicze i kulturowe Miasta, dostęp do jeziora i lasu	Wysoka aktywność mieszkańców w wydarzeniach i impresach organizowanych na terenie miasta	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Wzrost wydatków na oświatę i ograniczone środki finansowe Miasta na inwestycje	0,5	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Starzejące się społeczeństwo i emigracja ludzi młodych	0,3	Siła oddziaływania	0	0	1	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0,3		0,3
Dewastacja i zanieczyszczenie przestrzeni publicznej	0,2	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,2	0,2		0,4
Łączna suma interakcji						3	
Łączna siła interakcji							0,7

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 45. Czy zagrożenie wzmacnia słabą stronę ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Zagrożenie/ Słaba strona	Waga zagrożenia		Zły stan części dróg, braki w infrastrukturze drogowej i okołodrogowej	Ograniczenie przestrzenne w zakresie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych	Ujemny przyrost naturalny i saldo migracji	Suma oddziaływań	Ważona suma oddziaływań
Wzrost wydatków na oświatę i ograniczone środki finansowe Miasta na inwestycje	0,5	Siła oddziaływania	1	0	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0,5	0	0		0,5
Starzejące się społeczeństwo i emigracja ludzi młodych	0,3	Siła oddziaływania	0	0	1	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0,3		0,3
Dewastacja i zanieczyszczenie przestrzeni publicznej	0,2	Siła oddziaływania	1	0	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0	0		0,2
Łączna suma interakcji						3	
Łączna siła interakcji							1,0

Źródło: Opracowanie własne

W tabeli poniżej zaprezentowano zbiorcze wyniki przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS.

Tabela 46. Wyniki analizy SWOT/TOWS

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zestawienie zbiorcze SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań
Mocne strony / szanse	8	2,8	5	1,9	13	4,7
Mocne strony / zagrożenia	2	0,8	3	0,7	5	1,5
Słabe strony / szanse	6	2,7	4	1,3	10	4,0
Słabe strony / zagrożenia	3	1,0	3	1,0	6	2,0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 47. Wyniki analizy SWOT/TOWS

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	Strategia agresywna Suma interakcji – 13 Ważona suma interakcji – 4,7	Strategia konserwatywna Suma interakcji – 5 Ważona suma interakcji – 1,5
Słabe strony	Strategia konkurencyjna Suma interakcji – 10 Ważona suma interakcji – 4,0	Strategia defensywna Suma interakcji – 6 Ważona suma interakcji – 2,0

Źródło: Opracowanie własne

Z przeprowadzonej analizy wynika, że Miasto Słupca, powinno zastosować strategię agresywną, która polega na maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron, tj.:

- korzystnego położenia geograficznego i dostępności komunikacyjnej
- walorów przyrodniczych i kulturowych Miasta, dostępu do jeziora i lasu
- wysokiej aktywności mieszkańców w wydarzeniach i imprezach organizowanych na terenie miasta

i zoptymalizowaniu szans, jakie występują w otoczeniu Miasta, tj.:

- rozwoju i modernizacji bazy rekreacyjno-sportowej i zwiększonego ruchu turystycznego
- pozyskania zewnętrznych inwestorów oraz środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich
- rozwoju budownictwa mieszkalnego.

1.8.3 Analiza potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego

Do przeanalizowania potencjału jakości życia na terenie Słupcy posłużyło przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców oraz spotkanie konsultacyjne z władzami Miasta oraz pracownikami jednostek organizacyjnych Miasta.

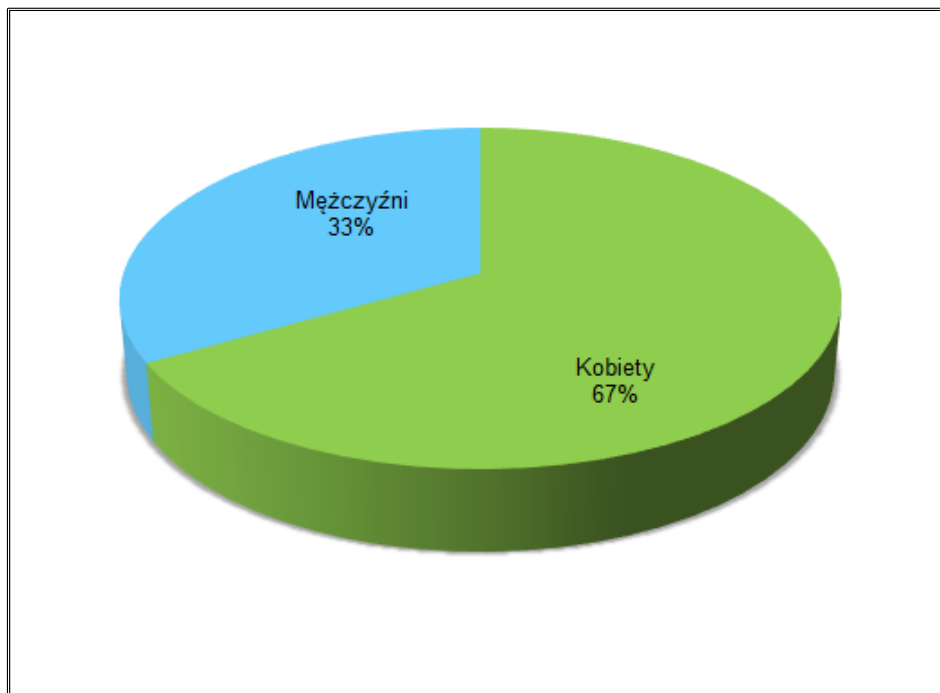
Badanie ankietowe prowadzone było od 18.03.2020 r. i miało na celu określenie kierunków rozwoju Miasta, obszarów, w których należy podjąć odpowiednie przedsięwzięcia inwestycyjne prowadzące do poprawy jego atrakcyjności oraz poprawy życia mieszkańców.

Formularze ankietowe można było wypełnić elektronicznie pod adresem: <https://forms.gle/r4Zt6J26A54vfc36>

Ankieta składała się z 5 pytań, w tym trzech zamkniętych i dwóch otwartych.

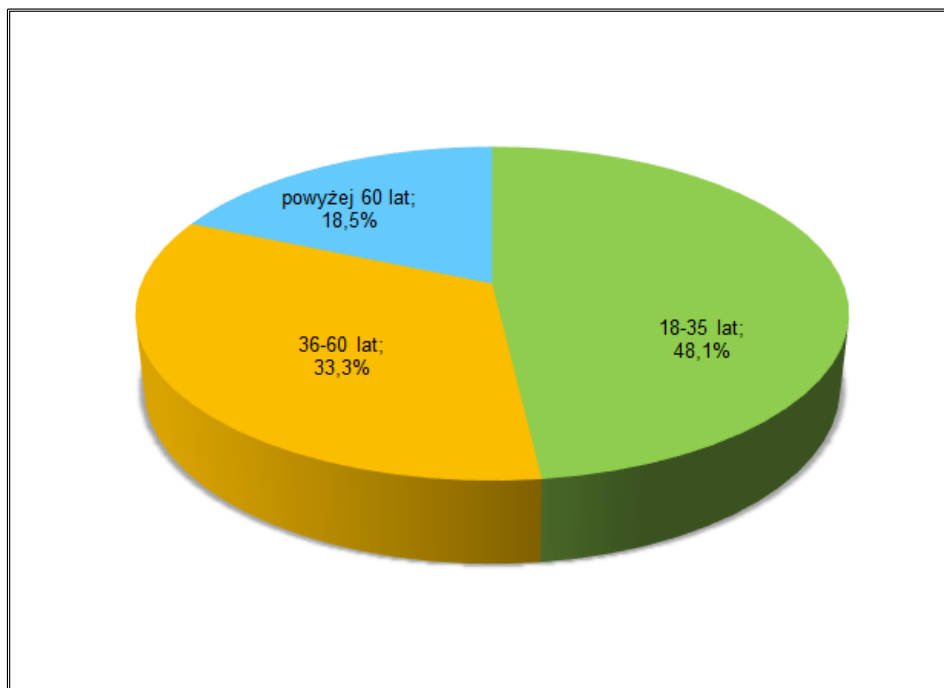
Wśród ankietowanych większość stanowiły kobiety – 67%. Pod względem wieku, większość osób, które wzięło udział w badaniu, to osoby w wieku 18-35 lat. 70% ankietowanych to mieszkańcy Słupcy, 22% stanowiły osoby pracujące na terenie miasta, a 8% to przedsiębiorcy prowadzący na terenie miasta działalność gospodarczą.

Wykres 12. Ankietowani wg płci

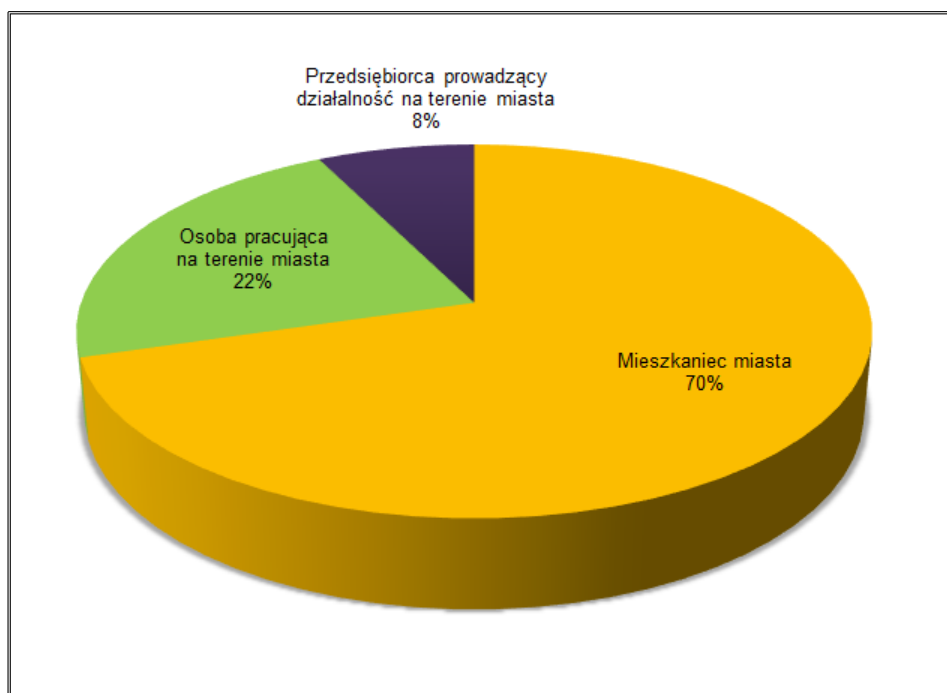
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Wykres 13. Ankietowani wg wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Wykres 14. Ankietowani wg rodzaju Interesariusza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

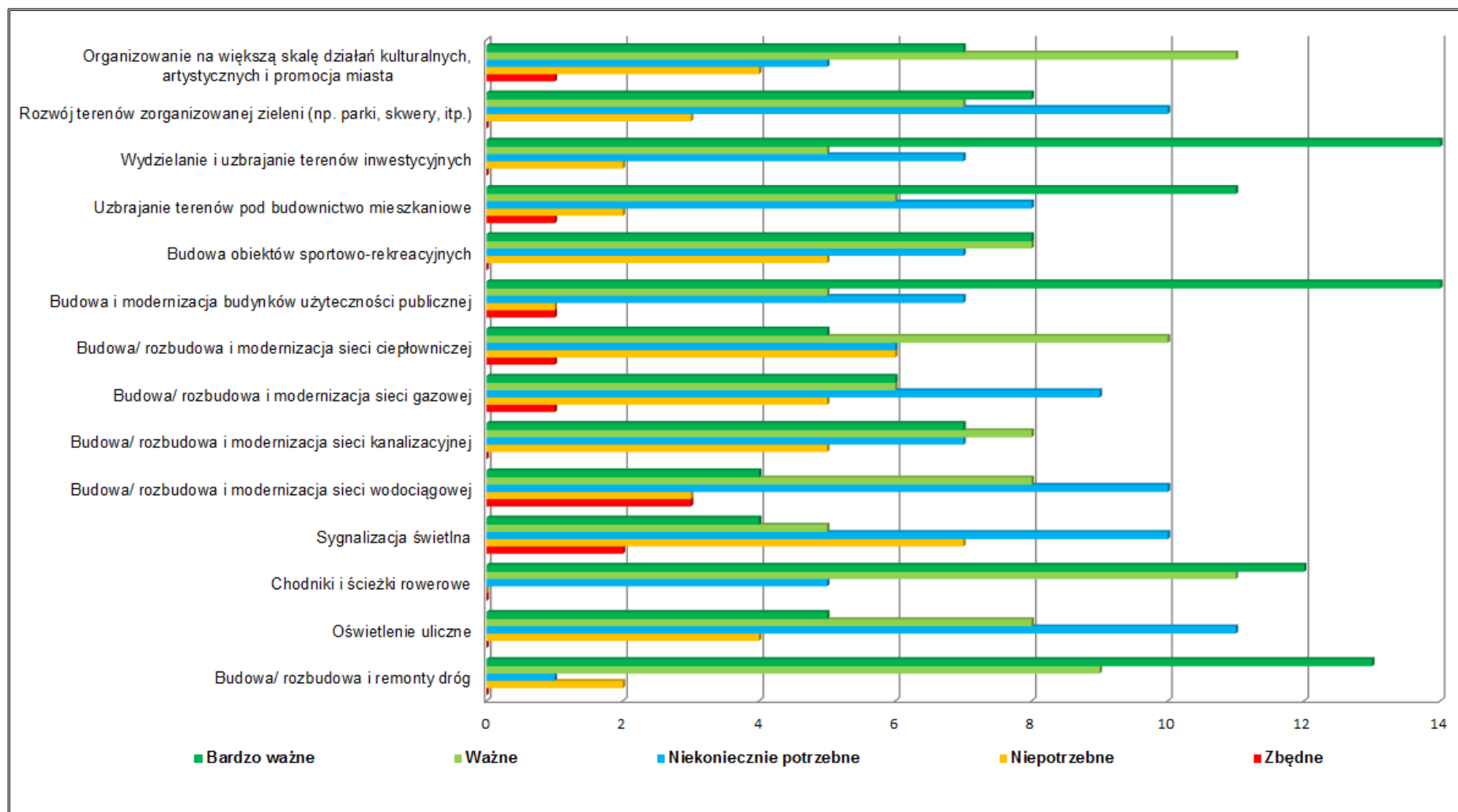
Odpowiedzi pozyskane w ramach pierwszego pytania miały na celu zobrazowanie, jak mieszkańcy i osoby przebywające na terenie miasta oceniają wagę realizacji następujących przedsięwzięć:

— budowa/ rozbudowa i remonty dróg,

- budowa infrastruktury okołodrogowej – oświetlenie uliczne,
- budowa infrastruktury okołodrogowej – chodniki i ścieżki rowerowe,
- budowa infrastruktury okołodrogowej – sygnalizacja świetlna,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci gazowej,
- budowa/ rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej,
- budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej (świetlic wiejskich, obiektów kultury, oświaty, itp.),
- budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
- wydzielanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych,
- rozwój terenów zorganizowanej zieleni (np. parki, skwery, itp.),
- organizowanie na większą skalę działań kulturalnych, artystycznych i promocja miasta.

Według ankietowanych najważniejsze dla dalszego rozwoju miasta są budowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej oraz wydzielanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych. Ponadto bardzo ważnymi są budowa/ rozbudowa i remonty dróg oraz chodników i ścieżek rowerowych, a także uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

Wykres 15. Ocena ważności realizacji poszczególnych przedsięwzięć wg ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Na pytanie, które z poniższych stwierdzeń:

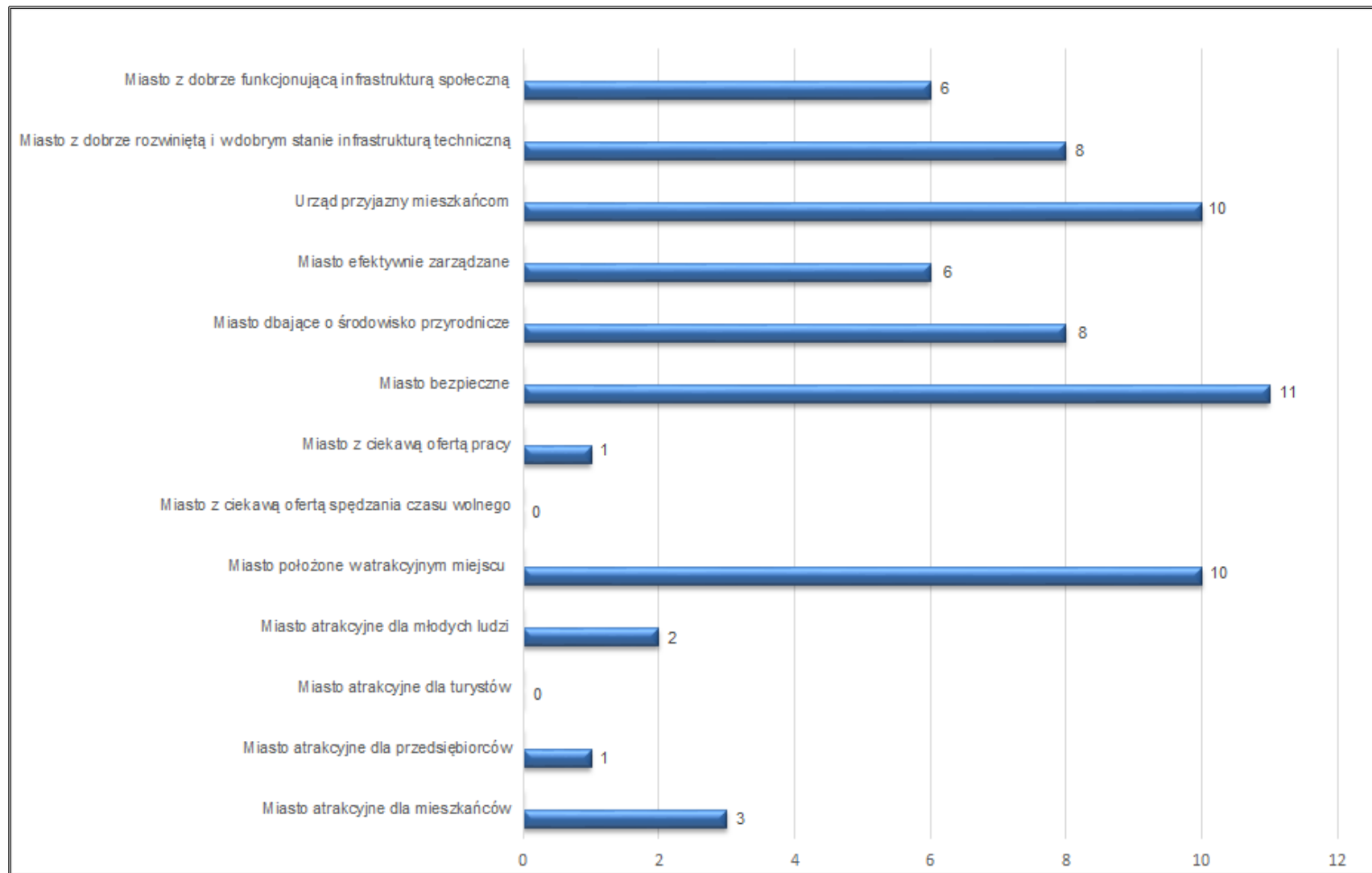
- Miasto atrakcyjne dla mieszkańców
- Miasto atrakcyjne dla przedsiębiorców
- Miasto atrakcyjne dla turystów
- Miasto atrakcyjne dla młodych ludzi
- Miasto położone w atrakcyjnym miejscu
- Miasto z ciekawą ofertą spędzania czasu wolnego
- Miasto z ciekawą ofertą pracy
- Miasto bezpieczne
- Miasto dbające o środowisko przyrodnicze
- Miasto efektywnie zarządzane
- Urząd przyjazny mieszkańcom
- Miasto z dobrze rozwiniętą i w dobrym stanie infrastrukturą techniczną (tj. rozwinięta sieć drogowa, kanalizacyjna, wodociągowa, itp.)
- Miasto z dobrze funkcjonującą infrastrukturą społeczną (tj. posiadająca wystarczającą w stosunku do zapotrzebowania bazę oświatową, sportową, kulturalną, oferującą właściwą opiekę zdrowotną, itp.)

najlepiej charakteryzuje Miasto obecnie, ankietowani zdecydowanie wskazali na bezpieczeństwo i atrakcyjne położenie oraz Urząd przyjazny mieszkańcom.

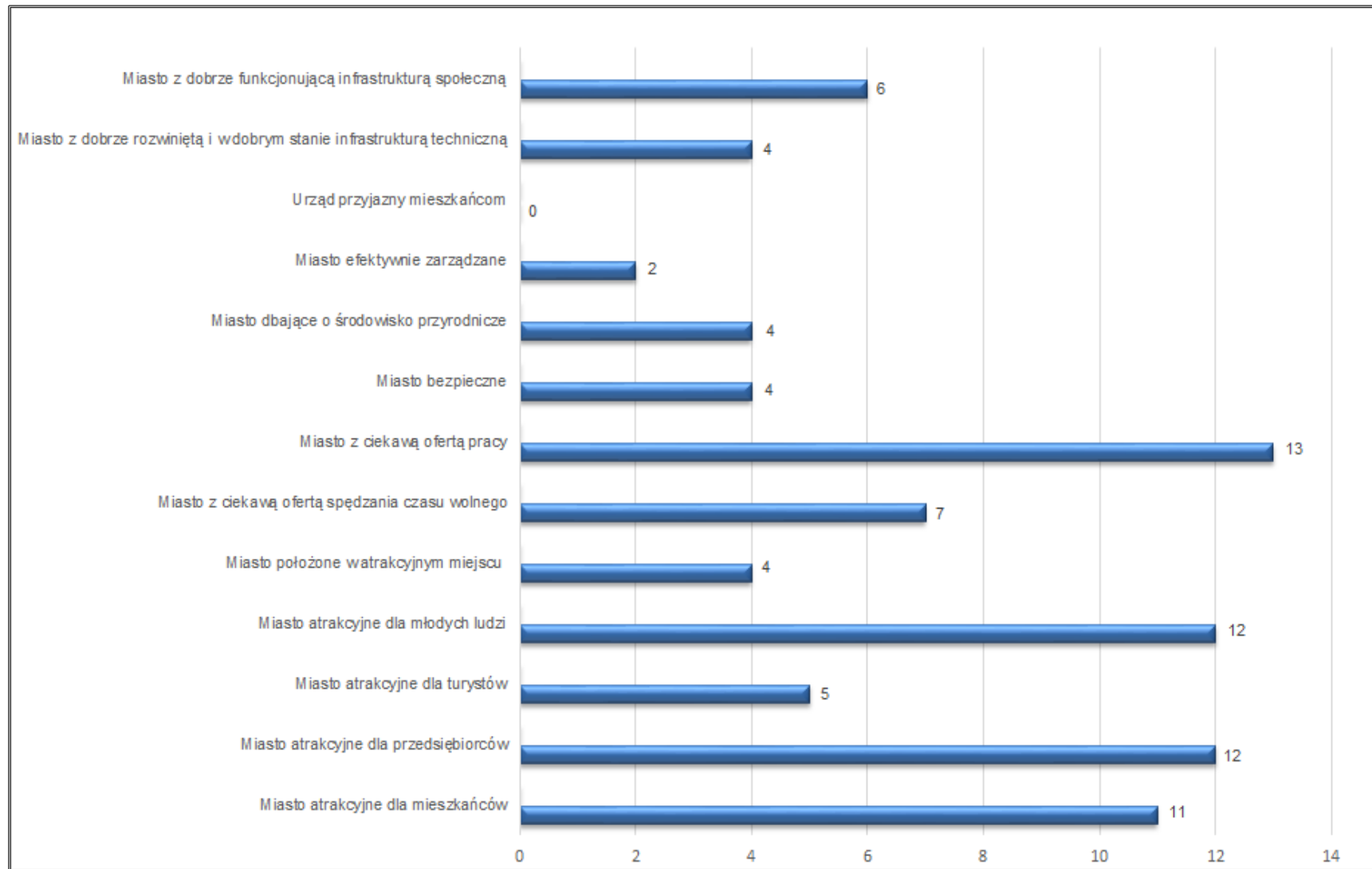
Najmniej odpowiedzi, a co za tym idzie, najmniej osób uważa, że Miasto posiada ciekawą ofertę pracy oraz spędzania wolnego czasu, jest przyjazne turystom i przedsiębiorcom.

Zdaniem ankietowanych najistotniejszymi cechami, jakimi powinno charakteryzować się Miasto Słupca w przyszłości są: ciekawa oferta pracy, atrakcyjność dla ludzi młodych, przedsiębiorców i mieszkańców. Istotnymi dla ankietowanych jest również ciekawa oferta spędzania wolnego czasu i rozwinięta infrastruktura społeczna.

Wynik wszystkich udzielonych odpowiedzi charakteryzujących obecny i przyszły stan Miasta przedstawiono na poniższych wykresach.

Wykres 16. Cechy charakterystyczne dla Miasta Słupcy wg ankietowanych – stan obecny

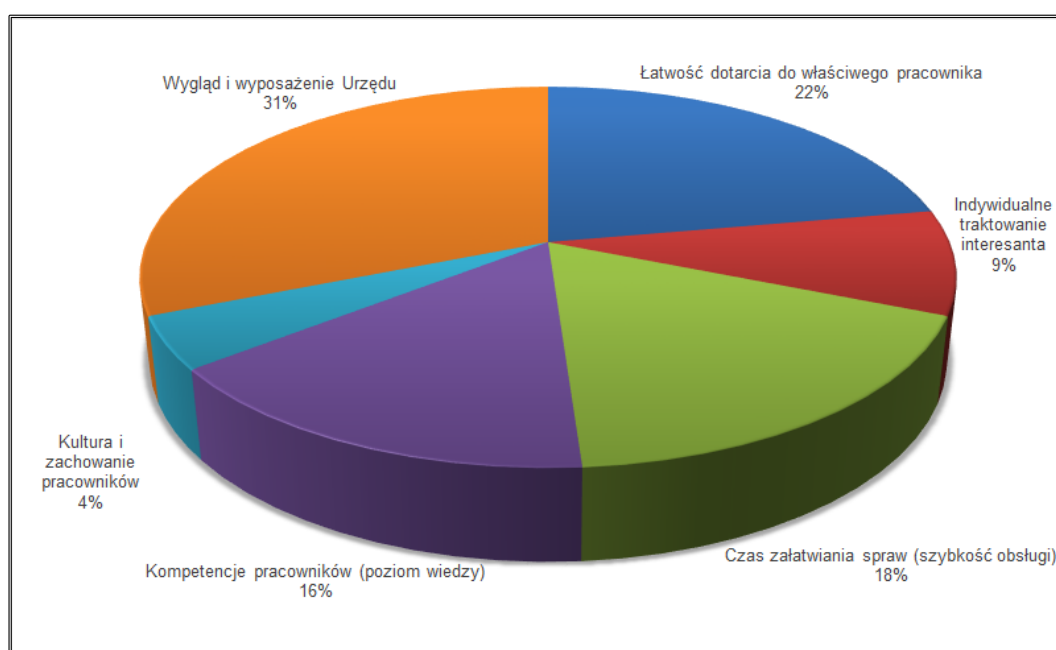
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

Wykres 17. Cechy charakterystyczne dla Miasta Słupcy wg ankietowanych – w przyszłości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

W ramach trzeciego pytania, poproszono ankietowanych o wskazanie, jakie elementy funkcjonowania Urzędu Miasta w Słupcy należałoby ich zdaniem ulepszyć. Do najczęściej udzielanej odpowiedzi należy wygląd i wyposażenie Urzędu. W następnej kolejności wskazano na łatwość dotarcia do właściwego pracownika czas załatwiania spraw oraz kompetencje pracowników. Zdaniem ankietowanych najmniej niezbędnym do poprawy elementem w zakresie funkcjonowania Urzędu jest indywidualne traktowanie interesanta oraz kultura i zachowanie pracowników.

Wykres 18. Ocena funkcjonowania Urzędu Miasta w Słupcy wg ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

W ramach pytań otwartych uczestnicy badania ankietowego zostali poproszeni o wskazanie, jakie ich zdaniem:

- są najbardziej istotne problemy do rozwiązania na terenie miasta, tj. co w pierwszej kolejności należałoby naprawić i usprawnić;
- obecne atuty miasta można wykorzystać w przyszłości do jego rozwoju, co decyduje o obecnej atrakcyjności miasta i co może stać się szansą dla jego rozwoju.

Wśród najistotniejszych potrzeb ankietowani wskazali na brak miejsc pracy dla mieszkańców miasta i powiatu oraz konieczność przyciągnięcia nowych przedsiębiorców, poszukiwania możliwości dla rozwoju nowych terenów inwestycyjnych, a także pod budownictwo mieszkaniowe.

Wśród istotnych potrzeb infrastrukturalnych dla dalszego rozwoju Miasta wymieniono również remont dróg i chodników, tworzenie nowych miejsc parkingowych, usprawnienie ruchu ulicznego (w tym zmianę organizacji ruchu w części ulic, budowę oświetlenia ulicznego,

postawienie sygnalizacji świetlnej), rozbudowę kanalizacji, sieci gazowej i ciepłowniczej. Ponadto ankietowani wskazali na potrzebę wspierania mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła, a także nakładanie kar za spalanie złej jakości paliw i odpadów, celem poprawy jakości powietrza. W zakresie ochrony środowiska ankietowani wskazali na problem zanieczyszczenia okolic jeziora i lasu, w tym pozostawianie odpadów, niszczącą ścieżkę zdrowia.

W sferze społeczno-kulturalnej wskazano na niewystarczającą ofertę spędzania wolnego czasu dla ludzi młodych. Z jednej strony występuje rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna, a z drugiej jest ona przepełniona. Ponadto remontu wymaga budynek biblioteki.

Ważne jest również niwelowanie barier architektonicznych (wysokich krawężników, nierównych chodników, schodów) utrudniających osobom z niepełnosprawnościami dostęp do instytucji publicznych.

Z kolei do największych atutów Miasta, które decydują o obecnej jego atrakcyjności, ale także które stanowią szansę rozwoju, należą:

- położenie geograficzne, dostęp do jeziora/ lasu/ parku miejskiego i związane z nimi atrakcje rekreacyjne,
- dostępność komunikacyjna, bliska odległość do autostrady, transport kolejowy,
- walory kulturowe i historia miasta, występujące zabytki,
- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna,
- rozwinięta baza sportowa,
- organizowane wydarzenia kulturalne i cykliczne imprezy.

Uwzględniając atuty Miasta, szansą jego rozwoju jest rozwój bazy rekreacyjnej, w tym zagospodarowanie terenów przy jeziorze, modernizacja Parku Miejskiego, nowe nasadzenia zieleni, co zwiększy atrakcyjność nie tylko dla mieszkańców, ale również turystów i ożywi gospodarczo region. Miasto ma ograniczone możliwości rozwoju terenów inwestycyjnych, ale posiada walory przyrodnicze i kulturowe pod rozwój turystyki. Ponadto organizowane są cykliczne imprezy, w których chętnie uczestniczą mieszkańcy, ale stanowią również formę promocji Miasta. Rozwój turystyki i strefy wypoczynku na terenie miasta jest szansą na stworzenie nowych miejsc pracy i zatrzymanie na jego terenie ludzi młodych.

Elementem badania potencjału jakości życia było również przeprowadzone spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami władz miasta i pracownikami Urzędu oraz jednostek organizacyjnych, które odbyło się w dniu 18.06.2020 r. w Urzędzie Miasta w Słupcy. Wskazane podczas dyskusji problemy, potrzeby i kierunki rozwoju pokryły się i z tymi zgłoszonymi w ramach ankietyzacji.

2. Rozwój strategiczny w latach 2020-2029

Miasto Słupca, ze względu na swoje położenie geograficzne i dostępność komunikacyjną oraz uwarunkowania przyrodnicze, posiada duży potencjał dla rozwoju turystyki, a także mieszkalnictwa. Miasto cechuje dogodna lokalizacja, w bliskiej odległości do autostrady, co jest podstawowym czynnikiem generującym zainteresowanie inwestorów, ale i przyjezdnych, chcących odwiedzić te tereny i potencjalnych nowych mieszkańców. Świadczy o tym m.in. rozwój budownictwa deweloperskiego i większa liczba budynków mieszkalnych oraz wzrost podmiotów gospodarczych w ostatnich latach.

Jednym z większych atutów Miasta są również walory przyrodnicze i kulturowe. Na atrakcyjność osiedleńczą i inwestycyjną wpływa również stopień uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną. Jest to jednak obszar, który wymaga przeprowadzenia przedsięwzięć inwestycyjnych, przede wszystkim w zakresie poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej, wraz z budową infrastruktury okołodrogowej (chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia ulic, zwiększenia miejsc parkingowych).

Dogodna lokalizacja w połączeniu z atrakcyjnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi powodują, że niniejsza jednostka samorządu terytorialnego posiada duże szanse **rozwoju mieszkalnictwa i turystyki rekreacyjnej**. Wyżej wymienione czynniki decydujące o atrakcyjności osiedleńczej oraz aktywna polityka inwestycyjna prowadzona przez władze Miasta w zakresie poprawy warunków życia swoich mieszkańców, mogą przyczynić się do wzrostu liczby ludności oraz większego zainteresowania inwestorów w kolejnych latach, czego bezpośrednim przełożeniem będzie wzrost dochodów własnych Miasta (m.in. z tytułu podatku od nieruchomości, podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych), a także efektywniejsze wydatkowanie środków budżetowych.

2.1 Wizja rozwoju

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Miasto zamierza być postrzegane w przyszłości.

Uwzględniając powyższe określono następującą **wizję rozwoju Miasta Słupcy**:

**SŁUPCA – MIASTO ATRAKCYJNE DLA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW Z CIEKAWĄ BAZĄ
SPORTOWO-REKREACYJNĄ**

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Miasta, wpływając na jego ożywienie społeczno-gospodarcze oraz rozwój w sferze społecznej, kulturalnej i turystyczno-rekreacyjnej.

Obszary rozwojowe Miasta są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania zrealizowane w zakresie infrastruktury technicznej pomogą zrealizować zadania w sferze społeczno-gospodarczej, pozytywnie wpłyną na ochronę środowiska i rozwój turystyki oraz wzrost atrakcyjności w oczach mieszkańców i turystów.

2.2 Misja i cele strategiczne

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, misja została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Uwzględniając powyższe określono następującą **misję Miasta Słupcy**:

**ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW, TWORZENIE DOGODNYCH WARUNKÓW DLA
ROZWOJU TURYSTYKI I POWSTAWANIA NOWYCH MIEJSC PRACY ORAZ ZAPEWNIENIE
BEZPIECZNEJ I WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURY W MIEŚCIE.**

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Miasta. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Miasta. Wytaczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono 3 cele strategiczne:

- 1) wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- 2) wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej,
- 3) promocja miasta w regionie.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 48. Schemat prezentujący plan strategiczny w ramach Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029

Cele strategiczne		
1) WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZEC ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	2) WZROST GOSPODARCZY MIASTA POPRZEC ROZWÓJ USŁUG I BAZY TURYSTYCZNO-REKREACYJNEJ	3) PROMOCJA MIASTA W REGIONIE
Cele operacyjne		
1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej 2. Usprawnienie ruchu drogowego w mieście 3. Poprawa funkcjonalności i wzrost dostępności do punktów usługowo-handlowych oraz obiektów użyteczności publicznej 4. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym miasta i poprawa jakości powietrza 5. Zmniejszenie zanieczyszczeń w przestrzeni publicznej i zapobieganie dewastacjom	1. Rozwój działalności gospodarczej w tym rozwój usług i tworzenie nowych miejsc pracy 2. Pozyskanie zewnętrznych inwestorów 3. Rozwój bazy rekreacyjnej 4. Rozwój terenów zieleni 5. Zwiększenie dostępności do obiektów zabytkowych	1. Rozwój oferty promocyjnej w zakresie historii miasta 2. Promocja w regionie wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych organizowanych w mieście 3. Promocja walorów przyrodniczych i krajobrazowych 4. Kształtowanie marki i wizerunku miasta 5. Budowanie tożsamości lokalnej

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 49. Zakres działań inwestycyjnych w ramach wyznaczonych celów strategicznych

1) WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZECZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	2) WZROST GOSPODARCZY MIASTA POPRAWA ROZWOJU USŁUG I BAZY TURYSTYCZNO-REKREACYJNEJ	3) PROMOCJA MIASTA W REGIONIE
1. Remont dróg, w tym poprawa stanu nawierzchni ulic	1. Modernizacja obecnej i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w mieście	1. Utworzenie nowej strony internetowej z informacjami nt. historii miasta, opisem zabytków
2. Budowa i remont ścieżek pieszo-rowerowych	2. Zagospodarowanie Parku Miejskiego, remont alejek, montaż nowych elementów małej architektury	2. Utworzenie interaktywnej mapy Miejskiej Trasy Turystycznej
3. Wyznaczanie nowych miejsc parkingowych, budowa parkingu	3. Poprawa estetyki w najstarszej części miasta	3. Utworzenia na stronie internetowej kalendarza cyklicznych wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych
4. Budowa sygnalizacji świetlnej, oświetlenie ulic i przejść dla pieszych	4. Nowe nasadzenia zieleni w mieście	4. Współpraca z lokalnymi mediami, udział w konferencjach i targach
5. Remont budynków użyteczności publicznej, w tym adaptacja na cele społeczno-kulturalne z uwzględnieniem prac termomodernizacyjnych i usuwaniem barier architektonicznych	5. Rozwój Miejskiej Trasy Turystycznej, montaż nowych tablic informacyjnych	5. Organizowanie konkursów tematycznych promujących walory przyrodnicze i kulturowe miasta
6. Modernizacja i budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, gazowej i ciepłowniczej	6. Oświetlenie obiektów zabytkowych	6. Aktywne promowanie miasta w mediach społecznościowych
7. Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii (panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła) w budynkach użyteczności publicznej	7. Nowa oferta spędzania wolnego czasu dla ludzi młodych	
8. Wspieranie finansowe mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła	8. Udostępnienie miejsc i obiektów należących do miasta na cele działalności gospodarczej i rozwój turystyki	

1) WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZECZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	2) WZROST GOSPODARCZY MIASTA POPRAWA ROZWÓJ USŁUG I BAZY TURYSTYCZNO-REKREACYJNEJ	3) PROMOCJA MIASTA W REGIONIE
9. Stworzenie systemu monitorowania jakości powietrza i działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów środowiskowych przez mieszkańców i podmioty prowadzące działalność na terenie miasta	9. Współpraca z gminami ościennymi w zakresie wspólnej polityki inwestycyjnej w celu pozyskiwania potencjalnych inwestorów	
10. Stworzenie i wdrożenie systemu monitoringu przestrzeni publicznej, w tym okolic jeziora i parku		

Źródło: Opracowanie własne

2.3 System wdrażania i finansowania Strategii

Za wdrażanie, monitoring i ewaluację Strategii będzie odpowiadać Burmistrz Miasta Słupcy, którego w realizacji Strategii będą wspierać pracownicy jednostek organizacyjnych Miasta, jak również organizacje pozarządowe i podmioty gospodarcze, ale także indywidualni mieszkańcy Miasta zaangażowani w realizację działań strategicznych.

Interesariusze Strategii to podmioty (osoby, grupy osób, społeczności, instytucje, organizacje), które mogą istotnie wpływać na Miasto i jego rozwój oraz których potrzeby zamierza zaspakajać Miasto, świadcząc określone usługi publiczne. Interesariuszy definiuje się w kontekście określonej wizji rozwoju. Należy podkreślić, że w przypadku każdej jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu gminnym w Polsce najważniejszymi interesariuszami, których potrzeby musi zaspakajać, są jej mieszkańcy.

Za wdrożenie niniejszej Strategii, jak i realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych odpowiedzialni będą:

- władze Miasta Słupcy,
- pracownicy Urzędu Miasta w Słupcy,
- mieszkańcy Miasta,
- inwestorzy i podmioty gospodarcze działające na terenie Słupcy,
- organizacje pozarządowe prowadzące działalność na terenie Słupcy,
- partnerzy Miasta,
- instytucje publiczne o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

Realizacja działań strategicznych będzie finansowana głównie ze środków budżetowych Miasta Słupcy, z wykorzystaniem współfinansowania środkami z dotacji krajowych i europejskich. Miasto będzie również dążyć do aktywnej promocji, celem podjęcia współpracy i zwiększenia zainteresowania inwestorów zewnętrznych do angażowania środków finansowych w realizację strategicznych dla rozwoju Słupcy przedsięwzięć.

2.4 System monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii

Istotnym wymogiem, stawianym dokumentom strategicznym jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów. Gromadzenie i interpretacja danych, na podstawie których przeprowadzono diagnozę strategiczną, pozwala na bieżący monitoring działań przez osoby i podmioty wdrażające Strategię. Istotnym elementem każdego planu jest także projekcja alokacji środków na poszczególne cele i działania. Celowe jest stworzenie wokół strategii korzystnego klimatu, dzięki włączeniu w proces opracowania programów operacyjnych instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się do efektywnej realizacji założeń strategicznych Miasta.

Monitoring wdrażania strategii służy:

- kontroli postępu realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów;
- obserwacji i ocenie stanu zaawansowania zadań, umożliwiającej bieżącą identyfikację trudności w ich realizacji;
- ocenie zaangażowania podmiotów i osób odpowiedzialnych za wdrażanie strategii;
- weryfikacji zgodności z założonymi celami;
- efektywności wykorzystania środków przeznaczonych na realizację celów strategicznych.

Obiektywne zbadanie postępu realizacji założeń strategicznych będzie możliwe dzięki weryfikacji określonych w diagnozie mierników osiągnięcia celów.

Tabela 50. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii w ramach celu „Wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej”

Cel strategiczny	Wskaźnik monitorowania
Wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej	Długość wyremontowanych dróg
	Długość chodników
	Długość ścieżek pieszo-rowerowych
	Liczba nowych miejsc parkingowych
	Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej
	Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej
	Liczba odbiorców gazu
	Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej
	Liczba budynków, w których zmodernizowano/wymieniono źródło ciepła
	Liczba wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej
	Udział budynków użyteczności publicznej, w których wykorzystywane są odnawialne źródła energii
	Ilość punktów pomiaru jakości powietrza
	Ilość zamontowanych kamer na terenie miasta

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 51. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii w ramach celu „Wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej”

Cel strategiczny	Wskaźnik monitorowania
Wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej	Liczba zmodernizowanych obiektów w ramach infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w mieście
	Liczba nowych tablic informacyjnych w zakresie promocji miasta
	Powierzchnia, na której dokonano nowych nasadzeń zieleni
	Liczba wspartych obiektów zabytkowych
	Liczba wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych
	Liczba uczestników wydarzeń organizowanych na terenie miasta
	Liczba turystów odwiedzających miasto w ciągu roku
	Liczba nowych podmiotów gospodarczych

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 52. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii w ramach celu „Promocja miasta w regionie”

Cel strategiczny	Wskaźnik monitorowania
Promocja miasta w regionie	Liczba obiektów charakterystycznych dla miasta opisana na stronie internetowej
	Liczba konferencji/ targów, w których udział brali przedstawiciele Miasta i podmioty działające na jego terenie
	Liczba konkursów promujących miasto
	Liczba kampanii promujących miasto w Internecie

Źródło: Opracowanie własne

W celu ułatwienia nadzoru i kontroli nad realizacją Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029, dla każdego celu strategicznego określono kilka obiektywnych mierników pozwalających skutecznie monitorować postępy w realizacji strategii rozwoju. Punktem wyjściowym do pomiaru realizacji poszczególnych celów strategicznych (a tym samym do osiągnięcia określonych wskaźników) będzie stan na dzień 31.12.2019 roku (rok zero), a także 31.12.2029 rok (stan docelowy).

Monitoring realizacji strategii powinien umożliwiać korygowanie działań, jeśli nie przynoszą one zamierzonych efektów oraz reagowanie na zmiany celem aktualizacji założeń strategicznych w kolejnych latach realizacji strategii.

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta

Model struktury funkcjonalnej Miasta Słupcy to strategiczna wizja rozwoju wynikająca z uwarunkowań przestrzennych, trendów rozwojowych oraz oczekiwanych kierunków zmian w wyniku realizacji Strategii Rozwoju.

Miasto Słupca obok funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej oraz wielorodzinnej pełni przede wszystkim funkcje produkcyjno-usługowe. Ponadto coraz ważniejszą rolę odgrywa funkcja turystyczna w związku z rozwojem bazy infrastrukturalnej w rejonie Jeziora Słuckiego.

W ramach Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 określono następujące cele strategiczne:

- 1) wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- 2) wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej,
- 3) promocja miasta w regionie.

Cele zostały określone przy jednoczesnym uwzględnieniu uwarunkowań przestrzennych Miasta. Szczególnie istotnymi obszarami dla rozwoju Miasta są tereny inwestycyjne, obszary pełniące funkcje sportowo-rekreacyjne i przeznaczone pod rozwój usług i mieszkalnictwa.

Zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupcy, w jego granicach (w południowej części Miasta) wyznaczone są następujące tereny inwestycyjne:

- teren inwestycyjny przy ul. Poznańskiej,
- teren inwestycyjny I ul. Sienkiewicza,
- teren inwestycyjny II ul. Sienkiewicza,
- teren inwestycyjny przy ul. Objazdowej,
- teren inwestycyjny Sienkiewicza-Pyzderska.

Lokalizację terenów inwestycyjnych przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 6. Położenie terenów inwestycyjnych na terenie Miasta Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miasta Słupcy <https://mslupca.e-mapa.net/> oraz informacji na stronie internetowej Miasta Słupcy <http://miasto.slupca.pl/blog/category/dla-inwestora/>

Na terenie Słupcy dominującymi sektorami działalności gospodarczej są: usługi i produkcja. Zgodnie ze zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Słupcy przyjętą przez Radę Miasta Słupcy uchwałą nr XVIII/116/16 z dnia 30 czerwca 2016 r. rozwój lokalnej gospodarki powinien opierać się na:

- podnoszeniu jakości oferowanych usług i produktów,
- przygotowaniu różnorodnej oferty terenów przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz niwelowanie uciążliwego oddziaływania na środowisko przyrodnicze,
- rozbudowywaniu i modernizacji sieci infrastruktury technicznej i drogowej,
- wypracowaniu systemu pomocowego dla już funkcjonujących i potencjalnych inwestorów, z wykorzystaniem takich narzędzi, jak np. ulgi, zwolnienia podatkowe, ułatwienia instytucjonalne i organizacyjne.

Z kolei pożądanymi kierunkami rozwoju działalności produkcyjnej powinny być:

- rozwój małych i średnich podmiotów gospodarczych,
- dopuszczanie do realizacji dużych przedsięwzięć inwestycyjnych, pod warunkiem zastosowania w procesie produkcyjnym nowoczesnych technologii przyjaznych dla środowiska przyrodniczego,
- rozwijanie i wprowadzanie najnowszych technologii w zakresie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii (np. kolektory słoneczne),
- w planowaniu rozwoju należy uwzględnić dotychczasowe branże produkcji oraz te podmioty, których produkcja oparta będzie na lokalnych zasobach,
- przy lokalizowaniu nowych zakładów produkcyjnych, należy maksymalnie wykorzystywać i zagospodarowywać wolne, nieużytkowane obiekty i tereny poprodukcyjne.

Rozwój usług powinien towarzyszyć rozwojowi obszarów mieszkaniowych, przy zachowaniu zasad proporcjonalności i racjonalności. W związku z powyższym istotnymi dla rozwoju Miasta obszarami są tereny, gdzie obecnie powstaje nowa zabudowa mieszkalna, w tym przede wszystkim nowe budynki wielorodzinne. Rozwój bazy mieszkalnej przy jednoczesnym rozwoju usług w mieście i tworzeniu nowej infrastruktury rekreacyjnej, jest czynnikiem zachęcającym do osiedlania się. Stawarza to możliwości przyciągnięcia na obszar Słupcy nowych mieszkańców i poprawę sytuacji demograficznej.

Obszarami zabudowy mieszkalnej są tereny położone w centrum Słupcy oraz w północnej części Miasta. Znajdują się tu również lokale usługowe, prowadzona jest również działalność kulturalne, w tym zlokalizowane są budynki kultu religijnego.

Tereny, gdzie obecnie powstaje nowa zabudowa wielorodzinna przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 7. Położenie terenów z nową zabudową wielorodzinną na terenie Miasta Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miasta Słupcy <https://mslupca.e-mapa.net/> oraz danych Urzędu Miasta Słupcy

Dla rozwoju mieszkalnictwa ma również znaczenie dostęp do infrastruktury technicznej i sportowo-rekreacyjnej. Nowa zabudowa mieszkalna będzie powstawać szybciej i częściej tam, gdzie jest dostępna podstawowa infrastruktura techniczna, a także zapewnione są połączenia komunikacyjne. Ponadto potencjalni nowi mieszkańcy będą wybierać te lokalizacje, które oferują ciekawą ofertę spędzania wolnego czasu. W związku z powyższymi istotnym dla rozwoju Miasta jest zwiększenie bazy sportowo-rekreacyjnej, co uwzględnione zostało również w celach strategicznych Miasta na najbliższe lata.

Obszarami przeznaczonymi pod funkcje rekreacyjne są głównie rejony Jeziora Słupskiego, las oraz Park Miejski. Tereny zieleni urządzonej, lasy zlokalizowane są we wschodniej części Miasta.

Rysunek 8. Położenie terenów rekreacyjnych, w tym lasów i zieleni urządzonej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miasta Słupcy
<https://mslupca.e-mapa.net/>

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 nie wprowadza nowych rekomendacji co do zagospodarowania przestrzennego miasta, niż te określone podczas zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta w 2016 r. Planując inwestycje, należy również przestrzegać obecnego przeznaczenia terenów i uwarunkowań określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Położenie miasta Słupcy wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski	9
Tabela 2. Lasy i grunty leśne na terenie miasta Słupcy	11
Tabela 3. Księgozbiór, czytelnicy oraz wypożyczania księgozbioru w obiektach bibliotecznych na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019.....	14
Tabela 4. Liczba seansów oraz widzowie kina w latach 2015-2019	15
Tabela 5. Liczba ludności w mieście Słupcy w latach 2015-2019.....	16
Tabela 6. Ludność miasta Słupcy w latach 2015-2019 wg grup ekonomicznych	17
Tabela 7. Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w mieście Słupca w latach 2015-2019	18
Tabela 8. Migracja w ruchu wewnętrznym na pobyt stały w mieście Słupcy w latach 2015-2019	19
Tabela 9. Struktura wiekowa mieszkańców miasta Słupcy	19
Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe w mieście Słupcy w latach 2015-2018.....	21
Tabela 11. Struktura działalności gospodarczej według sektorów na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019.....	22
Tabela 12. Podział i liczba podmiotów gospodarczych w mieście Słupcy w latach 2015-2019	23
Tabela 13. Liczba podmiotów wg klas wielkości	25
Tabela 14. Pracujący mieszkańcy miasta Słupcy w latach 2015-2019.....	27
Tabela 15. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2015-2018	27
Tabela 16. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wiek	27
Tabela 17. Bezrobocie na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019	28
Tabela 18. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w mieście Słupcy w latach 2015-2019.....	29
Tabela 19. Infrastruktura kanalizacyjna miasta Słupcy w latach 2015-2019	30
Tabela 20. Informacje dotyczące ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2018.....	30
Tabela 21. Infrastruktura wodociągowa miasta Słupcy w latach 2015-2018	31
Tabela 22. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Słupcy w [kg] – dane z bazy azbestowej.....	34
Tabela 23. Infrastruktura gazowa na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2018.....	37
Tabela 24. Opieka zdrowotna na obszarze miasta Słupcy w latach 2015-2019.....	40
Tabela 25. Średni wynik procentowy egzaminu maturalnego dla szkół średnich na terenie miasta Słupcy w latach 2017-2019	43
Tabela 26. Średnie wyniki procentowe egzaminu gimnazjalnego [%] dla szkół na terenie miasta Słupcy w latach 2017-2019	44
Tabela 27. Średnie wyniki procentowe egzaminu ósmoklasisty [%] na terenie miasta Słupcy i woj. wielkopolskiego w roku 2019.....	45
Tabela 28. Struktura dochodów majątkowych i bieżących Miasta Słupcy w latach 2015-2019	49
Tabela 29. Struktura wydatków majątkowych i bieżących Miasta Słupcy w latach 2015-2019	50
Tabela 30. Nadwyżka operacyjna Miasta Słupcy w latach 2015-2019	51
Tabela 31. Wynik budżetu Miasta Słupcy w latach 2015-2019.....	52
Tabela 32. Analiza SWOT – przestrzeń i środowisko	55
Tabela 33. Analiza SWOT – społeczeństwo	56
Tabela 34. Analiza SWOT – gospodarka	56
Tabela 35. Analiza SWOT – infrastruktura techniczna	57
Tabela 36. Analiza SWOT – infrastruktura społeczna	57
Tabela 37. Analiza SWOT – podsumowanie – najistotniejsze czynniki.....	58
Tabela 38. Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	60
Tabela 39. Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	61
Tabela 40. Czy słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania szansy? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	62
Tabela 41. Czy słaba strona potęguje zagrożenie ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	63

Tabela 42. Czy szansa wzmacnia silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	64
Tabela 43. Czy szansa pozwala zniwelować słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	65
Tabela 44. Czy zagrożenie niweluje silną stronę ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	66
Tabela 45. Czy zagrożenie wzmacnia słabą stronę ? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie).....	67
Tabela 46. Wyniki analizy SWOT/TOWS	68
Tabela 47. Wyniki analizy SWOT/TOWS	68
Tabela 48. Schemat prezentujący plan strategiczny w ramach Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029.....	80
Tabela 49. Zakres działań inwestycyjnych w ramach wyznaczonych celów strategicznych	81
Tabela 50. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii w ramach celu „Wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej”	84
Tabela 51. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii w ramach celu „Wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej”	85
Tabela 52. Przykładowe wskaźniki monitorowania realizacji Strategii w ramach celu „Promocja miasta w regionie”	85
Rysunek 1. Położenie miasta Słupca na tle województwa wielkopolskiego i powiatu słupeckiego	8
Rysunek 2. Infrastruktura komunikacyjna miasta Słupcy	10
Rysunek 3. Położenie miasta Słupcy na tle regionów gospodarki odpadami w województwie wielkopolskim.....	32
Rysunek 4. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie miasta Słupcy wraz z pilnością ich usunięcia	35
Rysunek 5. Operatorzy sieci GSM na terenie i w okolicy miasta Słupca	36
Rysunek 6. Położenie terenów inwestycyjnych na terenie Miasta Słupcy	87
Rysunek 7. Położenie terenów z nową zabudową wielorodzinną na terenie Miasta Słupcy	89
Rysunek 8. Położenie terenów rekreacyjnych, w tym lasów i zieleni urządzonej	90
Wykres 1. Liczba ludności miasta Słupcy w latach 2015-2019.....	16
Wykres 2. Udział poszczególnych grup ekonomicznych miasta Słupcy w ogólnej liczbie ludności w [%] w latach 2015-2019	17
Wykres 3. Przyrost naturalny w mieście Słupcy w latach 2015-2019	18
Wykres 4. Struktura wieku mieszkańców miasta Słupca w roku 2019.....	21
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych (wg sekcji PKD) w roku 2019 w mieście Słupcy	24
Wykres 6. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tysięcy mieszkańców na terenie miasta Słupcy, powiatu słupeckiego, województwa wielkopolskie i kraju w latach 2015-2019	25
Wykres 7. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1 000 mieszkańców na terenie miasta Słupcy, powiatu słupeckiego, województwa wielkopolskiego i kraju w latach 2015-2019	26
Wykres 8. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na terenie miasta Słupcy w latach 2015-2019.....	28
Wykres 9. Średnie wyniki procentowe z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego na terenie miasta Słupca w latach 2017-2019	44
Wykres 10. Średnie wyniki procentowe z części języków obcych nowożytnych egzaminu gimnazjalnego na terenie miasta Słupca w latach 2017-2019	45
Wykres 11. Średnie wyniki procentowe egzaminu ósmoklasisty na terenie miasta Słupca i woj. wielkopolskiego w roku 2019.....	46
Wykres 12. Ankietowani wg płci	69
Wykres 13. Ankietowani wg wieku	70
Wykres 14. Ankietowani wg rodzaju Interesariusza	70
Wykres 15. Ocena ważności realizacji poszczególnych przedsięwzięć wg ankietowanych	72
Wykres 16. Cechy charakterystyczne dla Miasta Słupcy wg ankietowanych – stan obecny.....	74
Wykres 17. Cechy charakterystyczne dla Miasta Słupcy wg ankietowanych – w przyszłości	75
Wykres 18. Ocena funkcjonowania Urzędu Miasta w Słupcy wg ankietowanych.....	76

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA STRATEGII ROZWOJU MIASTA SŁUPCY NA LATA 2020-2029

**MIASTO SŁUPCA
POWIAT SŁUPECKI
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE**

ZAMAWIAJĄCY	MIASTO SŁUPCA
WYKONAWCA	WESTMOR CONSULTING

SŁUPCA, 31.08.2020

Opracowanie:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Autorzy:

Karolina Drzewiecka – Kierownik Projektu

Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
1.1.	Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy.....	5
1.2.	Zakres merytoryczny prognozy	6
2.	Zastosowane metody i wykorzystane materiały	8
3.	Informacje o zawartości, głównych celach Strategii i powiązaniu jej z innymi dokumentami 10	
3.1.	Przedmiot i główne cele Strategii.....	10
3.2.	Powiązanie Strategii z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, w tym regionalnego i lokalnego	14
4.	Charakterystyka ogólna Miasta	26
4.1.	Położenie administracyjne i geograficzne	26
4.2.	Budowa geologiczna	28
4.3.	Warunki klimatyczne	29
5.	Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	30
5.1.	Wody powierzchniowe i podziemne	30
5.2.	Powietrze	40
5.3.	Hałas.....	48
5.4.	Promieniowanie elektromagnetyczne	53
5.5.	Zagrożenia poważnymi awariami	57
5.6.	Ochrona przyrody i krajobrazu	58
5.7.	Gleby i surowce mineralne	60
5.8.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Strategii, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody	63
6.	Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Strategii	64
7.	Przewidywane znaczące oddziaływania Strategii na poszczególne komponenty środowiska	65
7.1.	Wprowadzenie	65
7.2.	Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii.....	66
7.2.1.	Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii	77
7.2.2.	Edukacja ekologiczna.....	80
7.3.	Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne przedsięwzięć Strategii na środowisko przyrodnicze	81
7.4.	Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy.....	82
7.4.1.	Zasoby naturalne	83
7.4.2.	Ludzie	83

7.4.3.	Zwierzęta	83
7.4.4.	Wody podziemne i powierzchniowe	84
7.4.5.	Powietrze i klimat	85
7.4.6.	Powierzchnia ziemi i krajobraz	86
7.4.7.	Gospodarka odpadami	86
7.4.8.	Zabytki i dobra materialne	87
7.5.	Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną	88
7.5.1.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz stan flory i fauny	88
7.5.2.	Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione	89
7.6.	Relacje między oddziaływaniami	90
7.7.	Oddziaływania wtórne i skumulowane	92
7.8.	Decyzje środowiskowe dla poszczególnych inwestycji	93
8.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii	94
9.	Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Strategii	98
10.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	99
11.	Napotkane trudności i luki w wiedzy	99
12.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Strategii Rozwoju Miasta oraz częstotliwości jej przeprowadzania - monitoring	100
13.	Konsultacje społeczne	104
14.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	104
	Spis tabel i rysunków	113

1. Wprowadzenie

1.1. Stan formalno-prawny i cel sporządzenia prognozy

Prognozę Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 sporządzono w celu określenia wpływu na środowisko założonych w niej celów działań strategicznych. Przedmiotowa Prognoza przedstawia możliwe do wystąpienia skutki realizacji Strategii Rozwoju Miasta, wskazując jednocześnie zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym rezultatom oraz sposoby ich minimalizacji. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji ze znaczącym naciskiem na udział lokalnego społeczeństwa.

Cele zgodne są z następującymi dokumentami:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003);
3. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.);
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003);
5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r., poz. 1219);
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r., poz. 55).

Przepisy art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.) zobowiązują organy zarządzające do przeprowadzenia procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Jednym z dokumentów, dla których wymagane jest

sporządzenie dokumentacji prognozy oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społecznym jest strategią rozwoju gminy.

Niniejsza Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 oraz Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, a także udostępnieniu społeczeństwu lokalnemu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. Zakres merytoryczny prognozy

Przedmiotowa prognoza została wykonana zgodnie z zakresem określonym art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.) oraz ustaleniami otrzymanymi od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego określającymi zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.

W związku z powyższym Prognoza powinna:

1) zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W Prognozie zidentyfikowano potencjalne oddziaływania zadań strategicznych na środowisko naturalne będące skutkiem realizacji Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z oceną ich natężenia. W Prognozie określono również czy w należyty sposób uwzględniono w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

2. Zastosowane metody i wykorzystane materiały

Sporządzając Prognozę oparto się głównie na:

- ustawie z dnia 3 października 2008 r. **o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.), która określa sposób postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów,
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. **o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw** (Dz.U. z 2008 r., nr 201, poz. 1237 z późn. zm.), która uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000,
- dokumentach strategicznych, szczebla regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena, czy i w jaki sposób zadania przyjęte do realizacji w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 mogą oddziaływać na środowisko naturalne. W pierwszej kolejności sporządzania Prognozy przeprowadzono analizę, czy i w jakim zakresie zapisy ujęte w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 będą wspierały realizację celów umieszczonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do problematyki środowiska i zrównoważonego rozwoju zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym. Następnie określono i oceniono istniejący stan środowiska naturalnego analizowanej jednostki samorządu terytorialnego oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji Strategii. Następnie dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych planowanych działań na środowisko naturalne. W tym celu posłużono się macierzą skutków środowiskowych elementów środowiska, zaplanowanych działań, która przedstawia w skondensowanej postaci możliwe ich oddziaływanie na środowisko.

Przyjęta w Prognozie macierz stanowi wykres siatki, w wierszach której wpisano zamierzenia Strategii (cele strategiczne), a w kolumnach wskaźniki charakteryzujące i opisujące środowisko.

Występowanie wzajemnego oddziaływania pomiędzy składnikami przeciwstawnych osi zaznaczono symbolem:

- **(+)** – realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Za pomocą niniejszej macierzy skutków środowiskowych przeanalizowano skutki środowiskowe planowanych zadań dla następujących elementów:

- obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- zdrowie ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody powierzchniowe i podziemne,
- jakość powietrza,
- powierzchnia ziemi i gleba,
- krajobraz,
- klimat akustyczny,
- dobra kultury.

Pod uwagę wzięto nie tylko bezpośredni wpływ założeń Strategii na środowisko, ale również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko, średnio i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Brano także pod uwagę minimalizację lub odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań oraz zasięg przestrzenny.

3. Informacje o zawartości, głównych celach Strategii i powiązaniu jej z innymi dokumentami

3.1. Przedmiot i główne cele Strategii

Przedmiotem Prognozy jest Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029, w której określone zostały główne kierunki rozwoju Miasta, w tym cele strategiczne i operacyjne oraz działania planowane do realizacji w najbliższych latach.

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 składa się z dwóch części:

1) części I – diagnozy strategicznej, w tym:

Wstęp

Uwarunkowania programowe

1. Analiza i diagnoza strategiczna

1.1 Diagnoza sytuacji przestrzennej

1.1.1 Położenie administracyjne

1.1.2 Uwarunkowania komunikacyjne

1.1.3 Walory przyrodnicze i kulturowe

1.2 Diagnoza sytuacji społecznej

1.2.1 Demografia

1.2.2 Wiek mieszkańców

1.2.3 Mieszkalnictwo

1.3 Diagnoza sytuacji gospodarczej

1.3.1 Gospodarka

1.3.2 Struktura zatrudnienia i rynek pracy

1.3.3 Bezrobocie

1.4 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę techniczną

1.4.1 Gospodarka wodno-ściekowa

1.4.2 Gospodarka odpadami

1.4.3 Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa

1.5 Diagnoza wyposażenia w infrastrukturę społeczną

1.5.1 Infrastruktura edukacyjna

1.5.2 Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

1.5.3 Infrastruktura ochrony zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa

1.6 Diagnoza aktywności społecznej

1.6.1 Jakość kapitału społecznego

1.6.2 Działalność organizacji pozarządowych

1.6.3 Ekonomia społeczna

1.7. Analiza zdolności inwestycyjnej

1.8 Podsumowanie analizy i diagnozy

1.8.1 Analiza SWOT

1.8.2 Analiza SWOT / TOWS

1.8.3 Analiza potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego

2) części II – określenia strategii rozwoju, w tym kierunków działań strategicznych, w tym:

2. Rozwój strategiczny w latach 2020-2029

2.1 Wizja rozwoju

2.2 Misja i cele strategiczne

2.3 System wdrażania i finansowania Strategii

2.4 System monitorowania i ewaluacji realizacji Strategii

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta

Celem diagnozy strategicznej w pierwszej części jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Miasta Słupcy, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania środowiskowo-infrastrukturalne. Diagnoza strategiczna Miasta jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i operacyjnych.

W drugiej części przedstawiono plan działań Miasta do 2029 roku w oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy. W części tej określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

Ustawa o samorządzie gminnym stanowi, że do zakresu działania gmin należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, a zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do jej podstawowych zadań. Przepisy te mają duży wpływ na sformułowanie misji Miasta, albowiem zaspokajanie potrzeb wspólnoty jest tym, do czego zostało powołane.

W związku z powyższym misja Miasta brzmi następująco:

**ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW, TWORZENIE DOGODNYCH
WARUNKÓW DLA ROZWOJU TURYSTYKI I POWSTAWANIA NOWYCH MIEJSC
PRACY ORAZ ZAPEWNIENIE BEZPIECZNEJ I WYSOKIEJ JAKOŚCI
INFRASTRUKTURY W MIEŚCIE.**

Wizja rozwoju natomiast, określająca stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć brzmi:

**SŁUPCA – MIASTO ATRAKCYJNE DLA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW Z
CIEKAWĄ BAZĄ SPORTOWO-REKREACYJNĄ.**

Z kolei cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Miasta i wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju. Wytaczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 określono 3 cele strategiczne:

- 1) wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- 2) wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej,
- 3) promocja miasta w regionie.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 1. Cele strategiczne i operacyjne Miasta Słupcy na lata 2020-2029

Cele strategiczne		
1) WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZECZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	2) WZROST GOSPODARCZY MIASTA POPRZECZ ROZWÓJ USŁUG I BAZY TURYSTYCZNO-REKREACYJNEJ	3) PROMOCJA MIASTA W REGIONIE
Cele operacyjne		
1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej 2. Usprawnienie ruchu drogowego w mieście 3. Poprawa funkcjonalności i wzrost dostępności do punktów usługowo-handlowych oraz obiektów użyteczności publicznej 4. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym miasta i poprawa jakości powietrza 5. Zmniejszenie zanieczyszczeń w przestrzeni publicznej i zapobieganie dewastacjom	1. Rozwój działalności gospodarczej w tym rozwój usług i tworzenie nowych miejsc pracy 2. Pozyskanie zewnętrznych inwestorów 3. Rozwój bazy rekreacyjnej 4. Rozwój terenów zieleni 5. Zwiększenie dostępności do obiektów zabytkowych	1. Rozwój oferty promocyjnej w zakresie historii miasta 2. Promocja w regionie wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych organizowanych w mieście 3. Promocja walorów przyrodniczych i krajobrazowych 4. Kształtowanie marki i wizerunku miasta 5. Budowanie tożsamości lokalnej

Źródło: Opracowanie własne

Przedstawione powyżej cele strategiczne dążą do poprawy jakości życia mieszkańców oraz do poprawy stanu środowiska naturalnego analizowanej jednostki samorządu terytorialnego.

Analizując cele strategiczne i operacyjne Miasta, oprócz analizy ich pozytywnego wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań przedstawionych w dokumentach nadrzędnych (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) oraz równoległych, określonych na szczeblu regionalnym, w tym dokumentów na szczeblu lokalnym. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy bowiem możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej Miasta.

3.2. Powiązanie Strategii z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego, w tym regionalnego i lokalnego

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWA DO 2030 R.)

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Miasto wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Miasta Słupcy zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów Uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;

— kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Miasta Słupcy, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WSI, ROLNICTWA I RYBACTWA 2030

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 została przyjęta Uchwałą nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150).

Wizja polskiej wsi 2050 brzmi następująco: *Obszary wiejskie w 2050 r. to atrakcyjne miejsce pracy, zamieszkania, wypoczynku i prowadzenia działalności rolniczej lub pozarolniczej. To również obszary dostarczające dóbr publicznych i rynkowych, z zachowaniem unikalnych walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych dla przyszłych pokoleń, dzięki zrównoważonemu rozwojowi konkurencyjnego rolnictwa i rybactwa. Na obszarach wiejskich zatrzymano niekorzystne zmiany demograficzne oraz znacząco zwiększono pozytywne efekty środowiskowe produkcji rolnej i rybackiej. Podstawą ustroju rolnego są gospodarstwa rodzinne rozwijające się w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, wykorzystujące nowoczesne technologie. Zapewniono zwiększenie się wkładu małych i średnich gospodarstw rolnych w zapewnienie zrównoważonego rozwoju rolnictwa*

Celem głównym powyższej Strategii jest: *Rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.*

W strategii wyznaczono następujące cele szczegółowe:

- I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej,
- II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska,
- III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

Wdrożenie Strategii Rozwoju Miasta Słupcy wpisuje się w cel szczegółowy II, gdyż planowane do realizacji działania dążą do poprawy jakości życia, w tym ochrony środowiska na terenie miasta.

POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 – STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Dokument przyjęty został Uchwałą Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „*Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska*

i gospodarki wodnej” (M.P. z 2019 r. poz. 794). Jest on jednym z podstawowych strategii zarządzania rozwojem kraju w zakresie polityki ochrony środowiska.

Celem głównym określonym w dokumencie jest: Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorstw. W jego ramach wyznaczono następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I: Środowiska i zdrowie. *Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.*
- Cel szczegółowy II: Środowiska i gospodarka. *Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska*
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. *Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.*

Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez następujące cele horyzontalne:

- Środowisko i edukacja. *Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.*
- Środowisko i administracja. *Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.*

W Strategii Rozwoju Miasta Słupcy uwzględnione zostały działania, które mają na celu poprawę jakości środowiska. Należą do nich inwestycje z zakresu modernizacji dróg, oświetlenia ulicznego, rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, sieci gazowej i ciepłowniczej, celem zmniejszenia udziału indywidualnych źródeł ciepła, które wykorzystują paliwa stałe, często niskiej jakości. Przewidziano również wymianę źródeł ciepła na ekologiczne.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2012/27/UE Z DNIA 25 PAŹDZIERNIKA 2012 R. W SPRAWIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ, ZMIANY DYREKTYW 2009/125/WE I 2010/30/UE ORAZ UCHYLENIA DYREKTYW 2004/8/WE I 2006/32/WE

Dyrektywa ta ustanawia wspólne ramy działań na rzecz promowania efektywności energetycznej w UE. Cele niniejszej dyrektywy to: zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 20% do 2020 r. oraz co najmniej 32,5% do 2030 r. (wzrost efektywności energetycznej, wpływają na zmniejszenie zużycia energii pierwotnej) oraz utworzenia drogi dla dalszej poprawy efektywności energetycznej po tym terminie. Ponadto określa zasady opracowane w celu usunięcia barier na rynku energii oraz przewyciężenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku. Przewiduje również ustanowienie krajowych celów w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020 i 2030. Na terenie Polski, a zatem również na terenie Słupcy, konieczne jest wdrożenie przedsięwzięć wpływających na zmniejszenie wykorzystania energii oraz promujących wśród mieszkańców postawy związane z oszczędzaniem

konwencjonalnych źródeł energii, co zostało uwzględniono podczas określania celów strategicznych Miasta na najbliższe lata.

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/28/WE Z DNIA 23 KWIETNIA 2009 R. W SPRAWIE PROMOWANIA STOSOWANIA ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH ZMIENIAJĄCA I W NASTĘPSTWIE UCHYLAJĄCA DYREKTYWY 2001/77/WE ORAZ 2003/30/WE ORAZ DYREKTYWA (UE) 2018/2001 W SPRAWIE PROMOWANIA STOSOWANIA ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

Celem wskazanej dyrektywy jest wspieranie zwiększania udziału odnawialnych źródeł energii w produkcji energii elektrycznej na wewnętrzny rynek energii elektrycznej oraz stworzenie podstaw do opracowania przyszłych ram Wspólnoty w tym przedmiocie. Zgodnie z jej zapisami, Państwa Członkowskie mają obowiązek podejmowania działań w kierunku zwiększenia zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii oraz promowania instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii w systemie przesyłowym, dzięki czemu zapewniono gwarancję wykorzystania źródeł niekonwencjonalnych do produkcji energii elektrycznej.

Od 1 stycznia 2021 r. obowiązywać zaczną przepisy Dyrektywy (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Określają one wiążący ogólny cel unijny na 2030 r. mówiący o tym, aby udział energii ze źródeł odnawialnych w Unii Europejskiej w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. wynosił co najmniej 32%.

Dla Polski, krajowym celem ogólnym wymaganym do osiągnięcia od 1 stycznia 2021 roku jest udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto wynoszący minimum 15%. Według najnowszych danych GUS, w roku 2018, udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem na terenie kraju wyniósł 12,7%. Oznacza to, że koniecznym jest wdrożenie przedsięwzięć wpływających na zwiększenie produkcji energii z OZE na terenie całego kraju. Uwzględniając w swoich celach strategicznych wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, Miasto Słupca będzie realizować powyższy cel.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2030 ROKU

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 r. uchwałą nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030 r.; M.P. z 2010 r. nr 2 poz. 11). i przedstawia strategię państwa, mającą na celu odpowiedzenie na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i w perspektywie do 2030 roku. W ramach wskazanego dokumentu przewidziano:

— w zakresie poprawy efektywności energetycznej:

- dążenie do utrzymania zero energetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;
- konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE 15;
- w zakresie wzrostu bezpieczeństwa dostaw paliw i energii:
 - racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego;
 - zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw ropy naftowej, rozumianej jako uzyskiwanie ropy naftowej z różnych regionów świata, od różnych dostawców z wykorzystaniem alternatywnych szlaków transportowych;
 - budowę magazynów ropy naftowej i paliw płynnych o pojemnościach zapewniających utrzymanie ciągłości dostaw, w szczególności w sytuacjach kryzysowych;
 - zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii;
- w zakresie dywersyfikacji struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej:
 - przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych;
- w zakresie rozwoju wykorzystania OZE:
 - wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 r. oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych;
 - osiągnięcie w 2020 r. 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji;
 - ochronę lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw tak, aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną;
 - wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa;
 - zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach;

- w zakresie rozwoju konkurencyjnych rynków:
 - zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen;
- w zakresie ograniczenia oddziaływania energetyki na środowisko:
 - ograniczenie emisji CO₂ do 2020 r. przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego;
 - ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych;
 - ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
 - minimalizację składowania odpadów przez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce;
 - zmianę struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy jest zgodna z Polityką energetyczną Polski do 2030, gdyż zaplanowane działania przyczyniają się m.in. do wzrostu efektywności energetycznej budynków oraz wzrostu wykorzystania OZE, co uwzględnia Polityka energetyczna Polski.

Ponadto w chwili obecnej trwają prace nad dokumentem **„Polityka energetyczna Polski do 2040 roku”**. Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

W ramach celów szczegółowych wyznaczono:

1. Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych;
4. Rozwój rynków energii;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;
8. Poprawa efektywności energetycznej.

Wdrożenie działań strategicznych ujętych w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy wpłynie na realizację celów, które zostały wyznaczone w projekcie Polityka energetyczna Polski do 2040 roku. Założenia dokumentu mają na celu zapewnienie efektywności i bezpieczeństwa energetycznego poprzez wzrost wykorzystania OZE.

**WYTYCZNE KOMISJI EUROPEJSKIEJ UWZGLĘDNIAJĄCE ADAPTACJE DO ZMIAN KLIMATU I OCHRONY
RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ**

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 uwzględnia w swoich założeniach poprzez realizację zaplanowanych w nim działań Wytyczne Komisji Europejskiej uwzględniające adaptacje do zmian klimatu i ochrony różnorodności biologicznej. SPA 2020 stanowi pierwszy krok w kierunku zdefiniowania długofalowej wizji adaptacji do zmian klimatu.

**STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU
DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWA DO ROKU 2030 (SPA 2020)**

Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2013 r.

Głównym jego celem „jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu”. Ponadto wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Wśród celów szczegółowych wyznaczono:

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich;
- Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu;
- Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu;
- Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;
- Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu;

Cele i założenia zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy są spójne i wpisują się w cele, kierunki działań i działania priorytetowe zawarte w Strategicznym Planie Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Przyjęcie i realizacja Strategii Rozwoju przez Miasto zapewni zrównoważony rozwój lokalny z uwzględnieniem zmian klimatu, co wynika z ww. 4 celu SPA 2020. Miasto uwzględniło w swoich założeniach strategicznych realizację inwestycji, które sprzyjają adaptacji do zmian klimatu. Ponadto działania z zakresu rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej będą prowadzone zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

PROGRAM WODNO –ŚRODOWISKOWY KRAJU

Program stanowi zbiór najefektywniejszych działań wspierających osiągnięcie celów środowiskowych oraz zmierza do poprawy i utrzymania stabilnego stanu wód w określonych obszarach dorzeczy poprzez wyznaczone w dokumencie cele.

Cele Programu:

- Niepogarszanie stanu części wód,
- Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polski prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie),
- Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Założenia Strategii Rozwoju Miasta Słupcy są zgodne z założeniami Programu Wodno-Środowiskowego Kraju, gdyż jej realizacja przyczyni się do poprawy jakości wód znajdujących się na obszarze miasta, ze względu na uwzględnienie działań z zakresu rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej. Działania te przyczyniają się do osiągnięcia ww. celów Programu. Celami realizowanymi w tych obszarach jest dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenie racjonalnej gospodarki – wodno ściekowej.

PLANY GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARACH DORZECZA ODRY

Obszar dorzecza Odry obejmuje południowo-zachodnie, zachodnie oraz północno-zachodnie tereny Polski. Główne sposoby użytkowania wód według Planu Gospodarowania Wodami na obszarach Dorzecza Odry to:

- pobór wody na cele komunalne i gospodarcze,
- pobór wody na cele technologiczne i chłodnicze,
- pobór wody na cele rolnictwa,
- rybactwo i wędkarstwo,
- żegluga śródlądowa,
- turystyka, rekreacja wodna.

Celami Planów Gospodarowania Wodami jest:

- Określenie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych,
- Zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- Zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW),
- Zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- Ochrona i podejmowanie działań naprawczych w celu eliminacji zanieczyszczeń powstałych w skutek działalności człowieka.

Cele zawarte w *Strategii Rozwoju Miasta Słupcy* uwzględniają założenia Planów Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry, gdyż zaplanowano do realizacji zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej, które przyczyniają się do realizacji ww. celów Planu, zapewniając przede wszystkim dobry stan JCWP oraz JCWPd. Celami realizowanymi w tych obszarach jest dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenie racjonalnej gospodarki – wodno ściekowej.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2030 ROKU

Uchwałą Nr XVI/287/20 z dnia 27 stycznia 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął Strategię rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Samorząd Województwa określił następującą wizję rozwoju województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku: *Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa. Istotę działań samorządu regionalnego, podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz podnoszenia poziomu życia i zaspokojenia potrzeb mieszkańców i województwa precyzuje następująca misja samorządu regionalnego: *Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.**

W Strategii wyodrębniono cztery cele strategiczne, a w ich obrębie jedenaście celów operacyjnych:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
 - 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu

- 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
- 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
 - a. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - b. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
 - c. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - a. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
 - b. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - c. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem
 - a. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług
 - b. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

Wdrożenie Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na szczeblu lokalnym jest zgodne z celami rozwojowymi województwa. Działania strategiczne planowane do realizacji przez Miasto w najbliższych latach są zgodne z głównymi planami samorządu województwa. Ich realizacja umożliwi osiągnięcie celów strategicznych Wielkopolski, w szczególności w zakresie rozwoju infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego oraz rozwoju kapitału społecznego i kulturowego regionu. Określając wizję i misję rozwoju Miasta Słupcy, uwzględniono wizję rozwoju Wielkopolski określoną w strategii wojewódzkiej.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO 2020+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020 + ustanowiony został Uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

W ramach dokumentu określono 8 następujących celów polityki przestrzennej, dla których określono kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1. Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej:
 - a) Podnoszenie konkurencyjności ośrodków miejskich i ich najbliższego otoczenia;
 - b) Kształtowanie przestrzeni osadniczej.
2. Ochrona walorów przyrodniczych:
 - a) Ochrona różnorodności biologicznej;
 - b) Ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych;
 - c) Zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego województwa.
3. Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego:
 - a) Ochrona zasobów leśnych;
 - b) Ochrona zasobów wód;

- c) Ochrona powierzchni ziemi;
- d) Ochrona złóż kopalin.
- 4. Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji:
 - a) Wzmacnianie tożsamości narodowej i regionalnej;
 - b) Rozwój zróżnicowanych form turystyki i rekreacji.
- 5. Zrównoważony rozwój rolnictwa:
 - a) Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
 - b) Rozwój innowacyjnego sektora rolno-spożywczego i sieci obsługi rolnictwa;
 - c) Rozwój odnawialnych źródeł energii pochodzenia rolniczego.
- 6. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa:
 - a) Kształtowanie spójnego systemu komunikacji województwa.
- 7. Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej:
 - a) Poprawa bezpieczeństwa energetycznego;
 - b) Rozwój infrastruktury komunalnej;
 - c) Poprawa dostępności infrastruktury teleinformatycznej;
 - d) Rozwój produkcji i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.
- 8. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom:
 - a) Zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i mienia;
 - b) Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska.

Założenia zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy są spójne i wpisują się w cele szczegółowe polityki przestrzennej zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wśród założeń strategicznych Miasta znajduje się zapewnienie na jego terenie wysokiej jakości infrastruktury technicznej, poprawa bezpieczeństwa, ochrona środowiska poprzez wymianę źródeł ciepła, montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Miasto charakteryzuje się również wysokimi walorami przyrodniczymi i kulturowymi, których pielęgnowanie i promowanie stanowi potencjał rozwojowy.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ SŁUPCA NA LATA 2017-2023

Dokument został przyjęty uchwałą Nr XXX/211/17 Rady Miasta Słupcy z dnia 10 listopada 2017 r.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji sformułowana została wizja po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji, która mówi: *Obszar rewitalizacji w Słupcy stanie się miejscem atrakcyjnym do życia. Jego mieszkańcy będą zintegrowani - ograniczeniu ulegnie zjawisko marginalizacji społecznej. Chętnie będą spędzać czas, korzystając z szerokiej oferty usług*

kulturalnych czy edukacyjnych skierowanych do osób w różnym wieku. Poprawie ulegnie również poziom zagospodarowania, estetyki i funkcjonalności przestrzeni wspólnych. Budynki mieszkalne oraz pełniące istotne funkcje społeczne zostaną zmodernizowane lub przebudowane pod kątem pełnienia przez nie nowych zadań. Tereny publiczne zyskają atrakcyjny wygląd oraz będą wykorzystywane przez mieszkańców obszaru rewitalizacji w celach rekreacyjnych i wypoczynkowych, służyć będą ich integracji.

Ponadto wyznaczono dwa cele rewitalizacji:

1. Aktywni mieszkańcy obszaru rewitalizacji
2. Poprawa stanu przestrzeni na obszarze rewitalizacji

Program rewitalizacji jest uzupełnieniem działań strategicznych Miasta. Jednoczesna realizacja założeń strategicznych z uwzględnieniem szczególnych potrzeb rewitalizacyjnych umożliwi osiągnięcie celów zarówno Lokalnego Programu Rewitalizacji, jak i Strategii Rozwoju Miasta. W obu dokumentach uwzględniono rozwój oferty usług publicznych oraz rozwój przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych, co wpłynie podniesienie jakości życia na terenie miasta, jak również ożywienie obszarów, w których występują problemy społeczne i przestrzenne.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SŁUPCY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy i lokalne zasady zagospodarowania. Określa związki między rozwojem przestrzennym miasta, a podstawami rozwoju społeczno-gospodarczego. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupcy została przyjęta Uchwałą nr XVIII/116/16 Rady Miasta Słupcy z dnia 30 czerwca 2016 roku.

Cele strategiczne określone do 2029 r. są zgodne z celami rozwojowymi Miasta zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Miasto nadal będzie dążyć do poprawy atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej, rozwoju i poprawy funkcjonowania infrastruktury technicznej, ochrony środowiska przyrodniczego, co wpłynie na wzrost jakości życia mieszkańców i doskonalenie zarządzania.

4. Charakterystyka ogólna Miasta

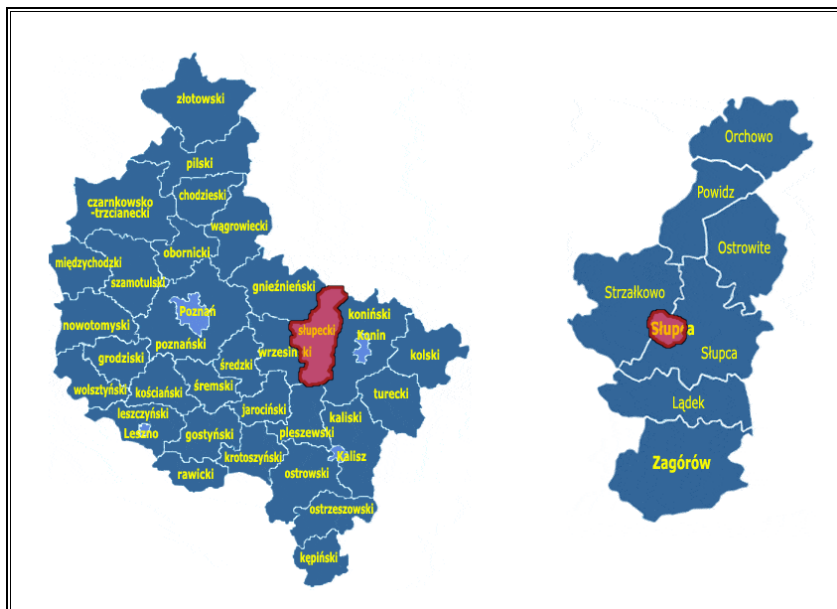
4.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto Słupca położone jest w środkowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie słupeckim, w odległości około 70 km na wschód od Poznania. Leży ono przy Jeziorze Słupeckim, w dorzeczu Warty, nad jednym z jej dopływów – rzeką Meszną. Powierzchnia miasta wynosi ok. 10 km². Miasto jest również siedzibą organów powiatu słupeckiego.

Słupca graniczy z następującymi jednostkami samorządowymi:

- od wschodu z gminą wiejską Słupca, powiat słupecki, woj. wielkopolskie;
- od zachodu z gminą wiejską Strzałkowo, powiat słupecki, woj. wielkopolskie;

Rysunek 1. Położenie miasta Słupca na tle województwa wielkopolskiego i powiatu słupeckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://gminy.pl>

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski, obszar miasta Słupcy położony jest na terytorium jednego makroregionu fizyczno-geograficznego, tj. Pojezierza Wielkopolskiego, w obszarze, którego odznaczają się mniejsze jednostki – mezoregiony. Do mezoregionów położonych na terenie miasta należy Równina Wrzesińska.

Położenie miasta Słupcy według podziału fizyczno-geograficznego Polski przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Położenie miasta Słupcy wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski

Miasto Słupca	
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	Pojezierza Południowobałtyckie
Makroregion	Pojezierze Wielkopolskie
Mezoregion	Równina Wrzesińska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Mezoregion Równina Wrzesińska – rozpościera się na południe i zachód od zasięgu poznańskiej fazy zlodowacenia wiślańskiego. Na przeważającym obszarze nie znajdują się żadne jeziora. Wyjątek stanowi południowo zachodni obszar regionu, gdzie znajduje się długa

rynna kórnicka z 8 jeziorami. W jej północnej części zlokalizowane są również sandry związane z morenami gnieźnieńskimi. Na obszarze Równiny występuje kilka ozów, m.in. na południe od Kostrzyna, w pobliżu Wrześni oraz pod Miłosławiem. Pomimo tego, że ukształtowanie powierzchni Równiny jest dosyć jednostajne, pokrywa glebowa na jej obszarze jest bardzo urozmaicona. Na piaskach występują m.in. bielicoziemy, na glinie morenowej brunatnoziemy, a w płytkich zagłębieniach terenu czarne ziemie bagienne. Wody powierzchniowe spływają w kierunku południowym do Warty. Na całym obszarze regionu dominują uprawy rolne.¹

4.2. Budowa geologiczna

RZEŻBA TERENU I GEOLOGIA

Obszar miasta Słupcy położony jest na Równinie Wrzesińskiej – wysoczyźnie morenowej płaskiej i falistej z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. Jej powierzchnia obniża się generalnie w kierunku południowym, w stronę Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.

Pod względem budowy geologicznej powierzchnię utworów mezozoicznych miasta Słupcy budują piaskowce wapniste, wapienie margliste, margle, kredy i opoki górnej kredy. Ich strop nachylony jest z południowego wschodu na północ i północny zachód.

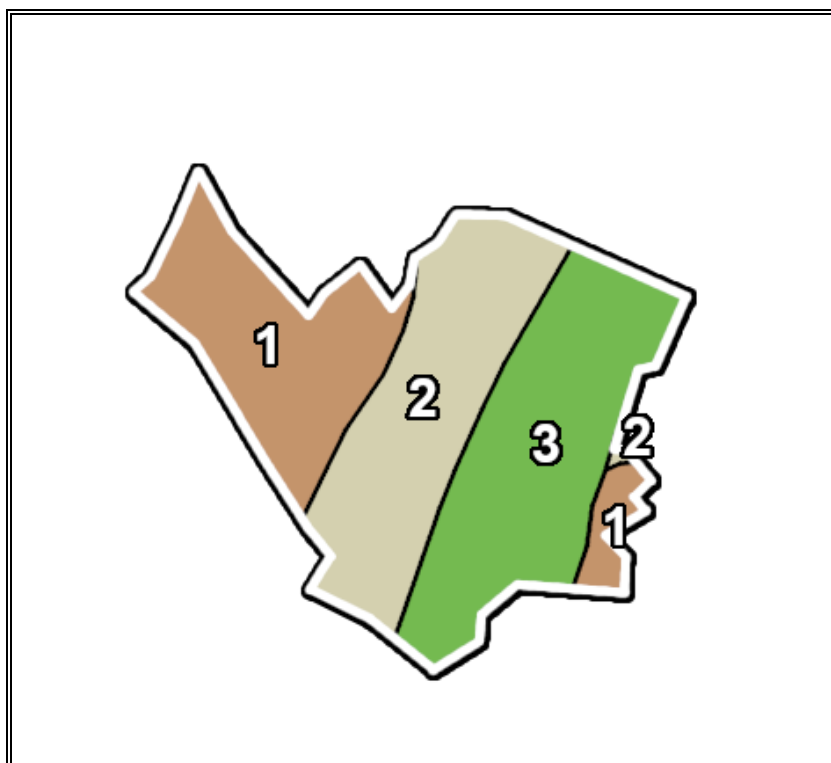
Na utworach mezozoicznych znajdują się utwory trzeciorzędu – miocenu o miąższości od kilku do ok. 50-60 m i pliocenu w postaci pokrywy iłów. Zalegają na nich osady czwartorzędowe, reprezentowane przez gliny zwałowe, piaski rzeczno-lodowcowe i piaski wydmore. Ich miąższość przeciętnie waha się od 50 do 70 m. Dominującym budulcem Równiny Wrzesińskiej na obszarze miasta są gliny zwałowe zlodowacenia środkowopolskiego. Dna dolin większych cieków rozcinających powierzchnię wysoczyzny (m.in. w dolinie Mesznej) wypełnione są przeważnie przez utwory piaszczyste i organiczne.²

Głównymi utworami przypowierzchniowymi występującymi na terenie miasta Słupcy są gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe wraz z piaskami i żwirami sandrowymi, powstałe podczas zlodowacenia północnopolskiego oraz piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły pochodzące z holocenu. Rozmieszczenie utworów przypowierzchniowych miasta przedstawia rysunek poniżej.

¹ Źródło: J. Kondracki, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa 2009

² Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Słupcy

Rysunek 2. Mapa utworów przypowierzchniowych miasta Słupcy

Legenda:

1. Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe (Złodowacenia północnopolskie),
2. Piaski i żwiry sandrowe (Złodowacenia północnopolskie).
3. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły (Holocen).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBDG i PIG, <http://geologia.pgi.gov.pl>

OSUWISKA

Osuwisko jest przemieszczeniem się mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzeliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka. Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia.

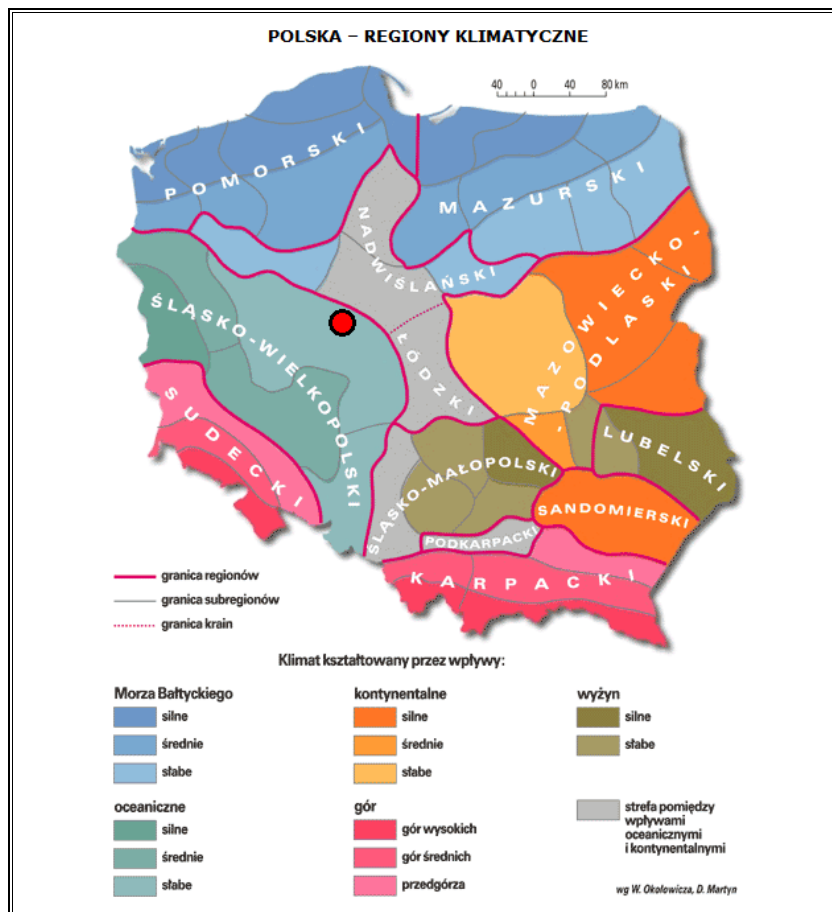
Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwośuwiskowej SOPO), na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego nie rozpoznano obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

4.3. Warunki klimatyczne

Miasto Słupca, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn znajduje się w obrębie zaliczanym do śląsko-wielkopolskiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Klimat na tym terenie określany jest, jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przede wszystkim przez słabe wpływy oceanicznych mas powietrza. Charakteryzuje się on deszczowym latem i ciepłą zimą. Średnioroczna suma opadów na obszarze miasta wynosi

około 500 mm, a średnia długość okresu wegetacyjnego od 225 do 235 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi ok. -2°C, a w lipcu ok. 18°C, co przekłada się na średnią roczną temperaturę wynoszącą około 8°C. Na obszarze miasta przeważają wiatry z kierunku zachodniego.

Rysunek 3. Położenie miasta Słupcy na tle dzielnic rolniczo-klimatycznych Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.wiking.edu.pl>

5. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

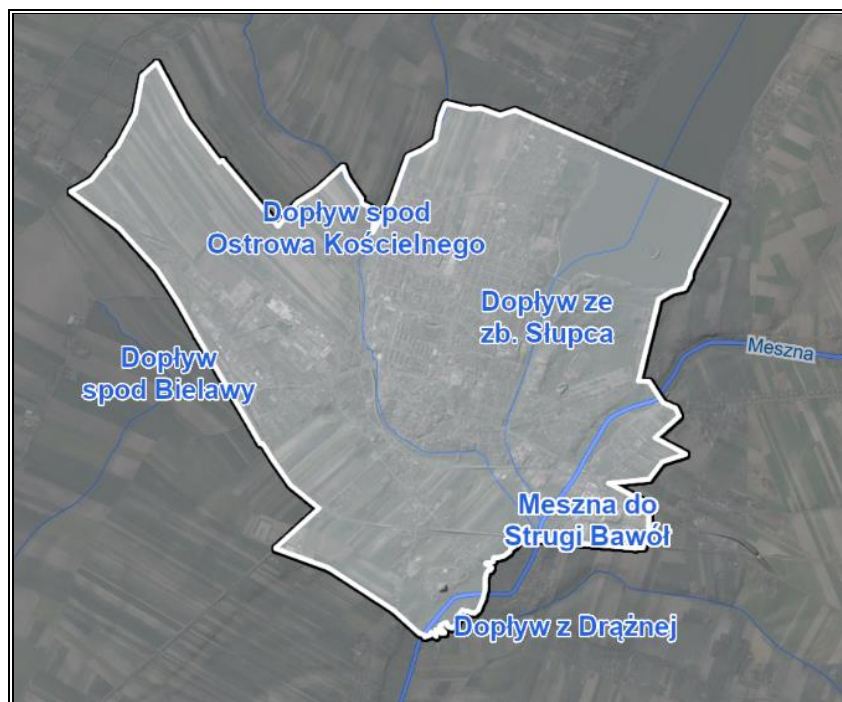
5.1. Wody powierzchniowe i podziemne

WODY POWIERZCHNIOWE

Miasto Słupca pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Warty, wchodzącego w skład obszaru dorzecza Odry. Wody powierzchniowe na jego terenie zajmują obszar 83 ha, co stanowi 8,06% ogólnej powierzchni. Główną rzeką przepływającą przez miasto jest Meszna. Część północno-wschodnia miasta obejmuje Jezioro Słupeckie.

Poniżej przedstawiono jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) znajdujące się na terenie miasta Słupcy.

Rysunek 4. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie miasta Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoportal, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Tabela 3. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na terenie miasta Słupca

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy	
						Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
RW600001836349	Dopływ ze zb. Słupca	0	SZCW	Zły	Zagrożona	Dobry potencjał ekologiczny	Dobry
RW600016183649	Dopływ spod Ostrowa Kościelnego	16	NAT	Zły	Niezagrożona	Dobry stan ekologiczny	Dobry
RW6000161836892	Dopływ spod Bielawy	16	NAT	Zły	Niezagrożona	Dobry stan ekologiczny	Dobry
RW600017183669	Dopływ z Drążnej	17	NAT	Zły	Niezagrożona	Dobry stan ekologiczny	Dobry
RW600023183679	Meszna do Strugi Bawół	23	SZCW	Zły	Zagrożona	Dobry potencjał ekologiczny	Dobry

Objaśnienie:

Typ JCWP (rzeki):

- 0: Kanały i zbiorniki zaporowe,
- 16: Potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17: Potok nizinny piaszczysty,
- 23: Potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych.

Status:

- NAT: Naturalna,
- SZCW: Silnie Zmieniona Część Wód.

Źródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Poniżej przedstawiono wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie leżą w obszarze miasta Słupcy.

Tabela 4. Wyniki oceny jednolitych części wód powierzchniowych badanych w ostatnich latach położonych na terenie miasta Słupcy

Nazwa ocenianej JCWP		Dopływ ze zb. Słupca	Dopływ spod Ostrowa Kościelnego	Meszna do Strugi Bawół
Kod JCWP		RW600001836349	RW600016183649	RW600023183679
Typ monitoringu		MO	MO	MD/MO
Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	5 (2019)	3 (2018)	4 (2018)
	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	2 (2019)	>1 (2018)	>1 (2018)
	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	>2 (2019)	>2 (2018)	>2 (2018)
	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)	—	—	2 (2018)
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)		5 Zły potencjał (2019)	3 Umiarkowany stan (2018)	4 Słaby potencjał (2018)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)		—	Poniżej dobrego (2018)	Poniżej dobrego (2018)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)		Zły stan wód (2019)	Zły stan wód (2018)	Zły stan wód (2018)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Ocena stanu wód wykonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 2147) wykazała, że wszystkie JCWP badane na obszarze miasta Słupca nie spełniają wymagań określonych dla dobrego stanu wód.

WODY PODZIEMNE

Zgodnie z definicją zawartą w Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r., jednolite części wód podziemnych (dalej JCWPd) obejmują wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Według podziału Polski na 172 JCWPd, teren miasta Słupcy leży na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych. Są to JCWPd nr 61 (PLGW600061) i nr 62 (PLGW600062), przy czym zdecydowana większość powierzchni miasta leży w obszarze tego pierwszego.

- **PLGW600061** – W piętrze wodonośnym czwartorzędu na obszarze jednostki wyróżniono dwa główne poziomy: gruntowy poziom wodonośny Q1 zasilany infiltracyjnie w obrębie dolin i pradolin oraz poziom wód wgłębnych międzyglinowy dolny (wielkopolskiej doliny kopalnej) Q2 zasilany na drodze infiltracji opadów i przesączania się wód z poziomu gruntowego. Piętro neogeńsko-paleogeńskie Ng-Pg - poziom mioceński i oligoceński zasilane są głównie przez przesączanie się wód z nadległych poziomów czwartorzędowych i przepływy w obrębie okien hydrogeologicznych. Piętro kredowe zasilane jest natomiast przez przesączanie przez warstwy pół i słabo przepuszczalne z wodonośnych poziomów nadległych oraz przez dyslokacje w obrębie górotworu.³

³ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

Tabela 5. Ocena stanu JCWPd nr 61 w 2016 r.⁴

Wynik oceny stanu w 2012 r.		Dobry
Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych 2016-2021		Niezagrożony
Wynik oceny stanu w 2016 r.	Chemiczny	Dobry
	Ilościowy	Dobry
	Ogólny	Dobry

Źródło: PIG – PIB, Raport o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczych – stan na rok 2016

- **PLGW600062** – to złożona struktura, w skład której wchodzi sześć poziomów należących do czterech pięter wodonośnych: czwartorzędowego, paleogeńskiego-neogeńskiego, górnokredowego i występującego lokalnie na południowo-wschodnim krańcu jednostki piętra górnokredowego. Warunki krążenia wód podziemnych na obszarze omawianej jednostki kształtowane są w dużej mierze przez Wartę, która stanowi znaczną część jej południowej granicy. Obszar jednostki nie stanowi obiektu zamkniętego w sensie hydrogeologicznym. Strefy krążenia wód w piętrach kenozoicznych i mezozoicznych sięgają poza granice jednostki.⁵

Tabela 6. Ocena stanu JCWPd nr 62 w 2016 r.⁶

Wynik oceny stanu w 2012 r.		Słaby
Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych 2016-2021		Zagrożony
Wynik oceny stanu w 2016 r.	Chemiczny	Dobry
	Ilościowy	Słaby
	Ogólny	Słaby

Źródło: PIG – PIB, Raport o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczych – stan na rok 2016

⁴ W 2019 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Ani na terenie miasta Słupcy, ani w powiecie słupskim nie pobrano próbek do badań JCWPd nr 61.

⁵ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

⁶ W 2019 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Na terenie miasta Słupcy nie pobrano próbek do badań JCWPd nr 62. Najbliżej Słupcy pobrano próbkę w miejscowości Żelazków w granicach gminy wiejskiej Słupca. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

I klasa – wody bardzo dobrej jakości,
II klasa – wody dobrej jakości,
III klasa – wody zadowalającej jakości,
IV klasa – wody niezadowalającej jakości,
V klasa – wody złej jakości.

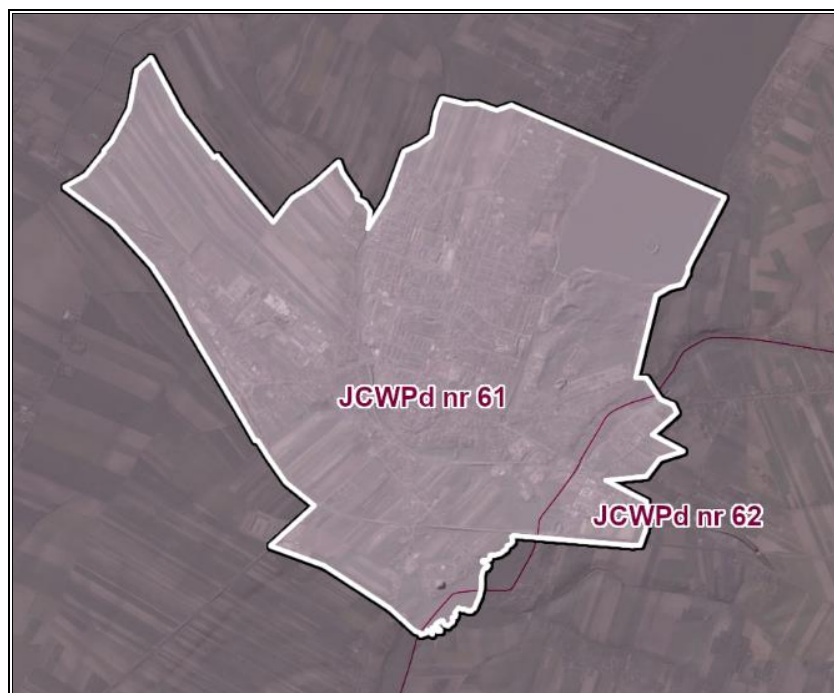
Wody w badanym punkcie pomiarowym wg MONBADA – nr 2047, określono jako wody niezadowalającej jakości (IV klasa).

Na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, badania i ocena stanu chemicznego wód podziemnych, wykonywane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzone są w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd). Badania wykonywane są na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Wykonawcą badań oraz oceny stanu wód w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ilościowych jest Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

Kompleksowa ocena stanu (chemicznego i ilościowego) JCWPd badanych w ramach monitoringu diagnostycznego w roku 2016, wykonana przez PIG-PIB, wykazała dobry stan wód JCWPd nr 61 i słaby stan wód JCWPd nr 62.

Przyczyną słabego stanu wód podziemnych JCWPd nr 62 jest porównanie wprost znanej wartości poboru i zasobów, które wskazuje że pobór odwodnieniowy górnictwa notuje znacznie przekroczenie zasobów, nawet jeśli część poboru nie powinna być brana do obliczeń, ponieważ może pochodzić z zasobów wzbudzonych. Obszar oddziaływania odwodnień górniczych obejmuje znaczny obszar całej JCWPd i jest udokumentowany lejami depresji, co potwierdza również analiza położenia zwierciadła wody. W 2013 JCWPd otrzymała wynik stanu słabego wg testu C.3. Na negatywne oddziaływanie chemiczne wód podziemnych narażone jest siedlisko 6410 w dolinie Kanału Grójeckiego (obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty). Przekroczenie progowej wartości azotanów TVELZPd-NO₃ w 2012 r. stwierdzono w punkcie monitoringu o numerze 2201. W 2016 r. w punkcie MONBADA o numerze 1954 nie odnotowano przekroczeń. Jedynie w punkcie 2201 zidentyfikowano 58,80 mg/l azotanów. Jednak po zmianie warstwy referencyjnej w otoczeniu punktu 2201 występują siedliska 91E0, 91F0 dla których nie określono wartości referencyjnej.

Rysunek 5. Położenie miasta Słupca na tle JCWPd nr 61 i nr 62

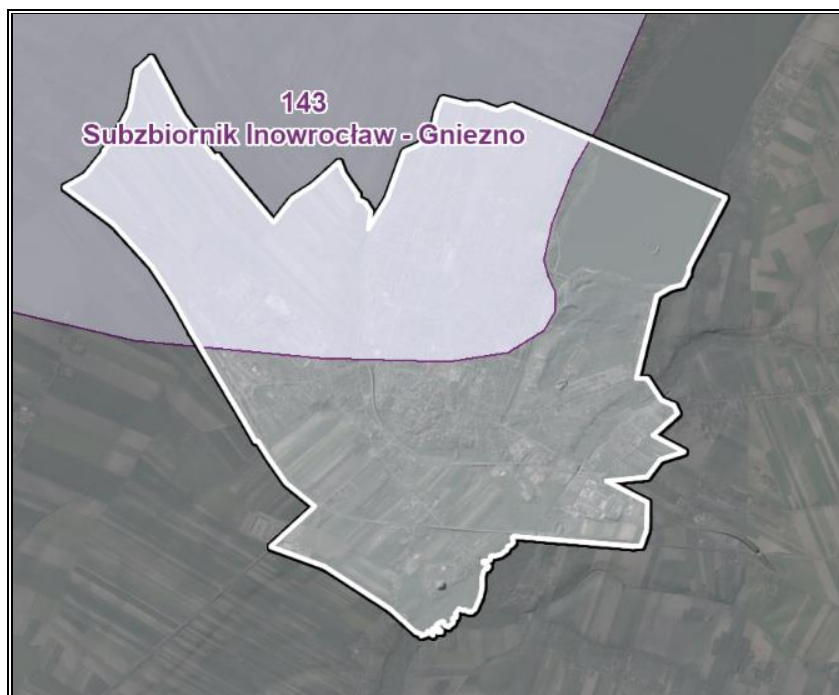
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl/>

GŁÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH

Część północno-zachodnia i zachodnia miasta położona jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Subzbiornik Inowrocław - Gniezno (nr 143). Jego powierzchnia wynosi 4 995,00 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 92 552 m³/d. Położony jest on na głębokości od 90 do 140 m p.p.t. Północna i północno-wschodnia część obszaru GZWP jest związana z występowaniem wysadowych struktur solnych: Inowrocław i Góra, w rejonie Barcin–Piechcin–Pakość, Damasławek oraz w rejonie zatopionej kopalni w Wapnie. Wody piętra neogeńskiego-paleogeńskiego w większości należą do klasy II – wód dobrej jakości. Lokalnie, w południowo-wschodniej części występują wody należące do I klasy.⁷

⁷ Informator PSH, *Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce*, PIG-PIB, Warszawa 2017

Rysunek 6. Położenie miasta Słupca na tle GZWP Subzbiornik Inowrocław - Gniezno o nr 143

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl/>

ZAGROŻENIA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych powodowane jest głównie przez działalność antropogeniczną na terenie zlewni, głównie rolnictwo. Do głównych zagrożeń zasobów i jakości wód na terenie miasta Słupcy należy zaliczyć:

- emisję ścieków komunalnych;
- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych;
- spływ powierzchniowy biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych.

Na terenie miasta występują obszary, gdzie budynki nie są podłączone do sieci kanalizacyjnej, a mieszkańcy korzystają wówczas najczęściej ze zbiorników bezodpływowych (szamba), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne. Ponadto zagrożeniem jest eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, z których niedostatecznie oczyszczone ścieki bytowe mogą bez kontroli być wprowadzane do gruntu, powodując zanieczyszczenie wód podziemnych.

Na terenie miasta Słupcy, według danych Głównego Urzędu Statystycznego z roku 2018, liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wynosiła 2 sztuki, a liczba zbiorników bezodpływowych – 327 sztuk.

Kolejnym zagrożeniem czystości wód są spływy powierzchniowe zanieczyszczeń, obciążone głównie związkami biogennymi (azotem i fosforem) pochodzenia rolniczego z terenów sąsiednich. Zjawisko to jest potęgowane przez niewłaściwe przechowywanie i stosowanie nawozów mineralnych i organicznych, nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz niewłaściwe wykonywanie zabiegów agrotechnicznych.

W przypadku nadmiernego, długotrwałego spływu składników biogennych do wód, dochodzi do ich przeżyźnienia. Proces ten, zwany eutrofizacją prowadzi do szeregu konsekwencji, tj. zakwity (gwałtowny rozwój makrofity i toksycznego fitoplanktonu – glony, sinice), zakwaszenie wód, pogłębienie strefy beztlenowej, spadek przezroczystości wody, wymieranie ichtiofauny, znaczne pogorszenie walorów użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. W efekcie, zbiornik wodny ulega postępującej degradacji, która może doprowadzić do jego całkowitego zaniku na skutek zarastania. Eutrofizacja stanowi obecnie ogromne zagrożenie dla wszystkich wód powierzchniowych na terenie Polski ze względu na nadużywanie nawozów i środków ochrony roślin, które dostają się do wód na skutek spływu powierzchniowego.

Działalność rolnicza powoduje zanieczyszczenie wody poprzez niewykorzystane składniki środków ochrony roślin oraz opakowania po zużytych środkach ochrony roślin po zakończonej pracy, nieodpowiednie miejsca składowania i przechowywania odchodów zwierzęcych (stałych i płynnych), które znajdują się w pobliżu obór, chlewików czy kurników. Powodem zanieczyszczeń wód są także wybiegi dla zwierząt hodowlanych oraz miejsca spływu wód z terenu zagrod, jak również miejsca składowania kiszonki. Wszystko to może powodować, że jakość wód powierzchniowych i podziemnych nie będzie odpowiadać wymaganym standardom.

Na czystość wód powierzchniowych wpływa również sposób użytkowania urządzeń melioracyjnych. Celem melioracji jest regulacja stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz ochrona użytków rolnych przed powodzią. W sytuacji, kiedy surowe ścieki są odprowadzane bezpośrednio do rowów melioracyjnych, mogą przedostawać się one do wód powierzchniowych oraz gruntowych i znacznie pogarszać ich jakość.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Według Map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Ochrony Kraju, na terenie miasta Słupcy nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzek.

STREFY OCHRONNE UJĘĆ WÓD PODZIEMNYCH

Tworzenie stref ochronnych ujęć wód podziemnych jest jedną z form ochrony biernej. Działanie to ma na celu przede wszystkim zapobiegać działaniom inwestycyjnym mogącym powodować pogorszenie jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów produkujących żywność.

Eksploracja wód podziemnych na terenie miasta prowadzona jest studniami wierconymi. W strefach ochronnych ujęć obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia określone odrębnie dla każdego ujęcia. Znajdują się one w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez uprawnione urzędy. Strefy te dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej

Reasumując, istniejące problemy w zakresie wód powierzchniowych i podziemnych na terenie to: zły stan wód, obszarowe źródła zanieczyszczeń wód (głównie zanieczyszczenia spływające z sąsiednich pól), występujące jeszcze braki w infrastrukturze kanalizacyjnej.

5.2. Powietrze

Ze względu na fakt, że powietrze atmosferyczne ma ogromne znaczenie, należy ono do najważniejszych i najbardziej chronionych komponentów środowiska przyrodniczego. Istnieje wiele regulacji dotyczących jego ochrony przed zanieczyszczeniami. Przepisy te odnoszą się przede wszystkim do kontroli emisji gazów i pyłów. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2020 poz. 1219) to główny akt regulujący prawo w tym zakresie. Określa wszelkie sposoby przeciwdziałania zanieczyszczeniom, możliwości ochrony środowiska przyrodniczego, regulacje dotyczące wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Według przepisów tej ustawy zanieczyszczenia powietrza są emisją szkodliwą dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, co powodować może szkodę w dobrach materialnych i walorach estetycznych środowiska. Przyczyną coraz większej emisji zanieczyszczeń do atmosfery może być wzrost poziomu urbanizacji. Działalność antropologiczna zwykle związana jest z wytwarzaniem odpadów, gazów i nieczystości ciekłych. Najpopularniejszy podział na rodzaje emisji wygląda następująco:

- emisja punktowa związana z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych,
- emisja liniowa związana z komunikacją,
- emisja powierzchniowa, czyli niska emisja rozproszona komunalno-bytowa i technologiczna.

EMISJA PUNKTOWA

Punktowe źródła mają istotny wpływ na wielkość i zasięg stężeń zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Emisja punktowa pochodzi głównie z dużych zakładów przemysłowych emitujących pyły, dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenek węgla oraz metale ciężkie.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. 2020 poz. 1077) podmioty gospodarcze zobowiązane są do sporządzania rocznych raportów o wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji, wprowadzanych do powietrza. Ustawowy obowiązek raportowania danych o emisji gazów cieplarnianych do powietrza dotyczy wszystkich korzystających ze środowiska.

EMISJA LINIOWA

Emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych to tzw. emisja liniowa. System komunikacyjny ma istotny wpływ na stan jakości powietrza głównie z tytułu transportu drogowego. Pomimo działań w zakresie modernizacji i przebudowy dróg, ciągły wzrost ruchu samochodowego pociąga za sobą degradację stanu technicznego nawierzchni, a co za tym idzie zwiększenie hałasu komunikacyjnego i wzrost ilości zanieczyszczeń uwalnianych do atmosfery. W im gorszym stanie technicznym znajduje się nawierzchnia drogi, tym mniejsza prędkość poruszania się pojazdem. Powoduje to dłuższy czas pokonania danego odcinka trasy, a co za tym idzie, większe spalanie i większą emisję spalin do powietrza.

Poziom zanieczyszczenia powietrza jest zależny od natężenia ruchu na poszczególnych trasach komunikacyjnych. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy od ilości i rodzaju samochodów oraz rodzaju stosowanego paliwa, jak również od procesów związanych ze zużyciem opon, hamulców, a także ścierania nawierzchni dróg. Emisję związaną z ww. procesami zalicza się do tzw. emisji poza spalinowej. Dodatkowy wpływ na wielkość emisji pyłu PM10 ma tzw. emisja wtórna (z unoszenia) pyłu PM10 z nawierzchni dróg.

Największa emisja liniowa występuje wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia powietrza oraz hałas komunikacyjny ważne jest prowadzenie działań naprawczych, w tym mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych (w tym pyłu zawieszonego i hałasu), poprzez przywrócenie wymaganych standardów dróg lokalnych i regionalnych oraz wykorzystanie mniej uciążliwych dla środowiska form ruchu, tj. ruch pieszey i rowerowy. W celu redukcji emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych warto kontynuować działania polegające na poprawie stanu technicznego dróg już istniejących (w tym również likwidacja nieutwardzonych poboczy), co będzie również dodatkowym istotnym elementem przyczyniającym się do zmniejszenia unosu pyłu z dróg również w okresie bezopadowym.

Głównym szlakiem komunikacyjnym na terenie miasta jest przebiegająca ze wschodu na zachód droga krajowa DK92 biegnąca na linii Rzepin – Poznań – Września – Warszawa.

Do ograniczenia emisji ze źródeł liniowych na terenie miasta przyczynią się głównie inwestycje w zakresie przebudowy/modernizacji dróg, w tym zmiana nawierzchni dróg.

EMISJA POWIERZCHNIOWA

Źródłem emisji powierzchniowej, pochodzącej z sektora bytowego, są lokalne kotłownie i paleniska domowe. Na terenie miasta część mieszkańców ogrzewa swoje domy węglem, co przyczynia się do emisji dwutlenku siarki, tlenu azotu, pyłów, sadzy oraz tlenu węgla i węglowodorów aromatycznych. Coraz wyższe ceny paliw opałowych przyczyniają się z kolei do poszukiwania różnego rodzaju oszczędności. Z tego powodu istnieje ryzyko spalania w piecach różnego rodzaju odpadów, emitujących duże ilości toksycznych zanieczyszczeń do atmosfery. Praktyki te są w dalszym ciągu powszechne na obszarach wiejskich. W konsekwencji zaobserwować można zjawisko tzw. „niskiej emisji”, czyli emisji pochodzącej ze źródeł o wysokości nieprzekraczającej kilkunastu metrów wysokości. Zjawisko to jest obserwowalne na terenach zwartej zabudowy, charakteryzującej się brakiem możliwości przewietrzania.

Elementem składowym „niskiej emisji” są zanieczyszczenia emitowane podczas ogrzewania budynków mieszkalnych. Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, w których występuje opalanie węglowe, a także mniejsze zakłady produkcyjne, punkty usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń.

Sposobem ograniczenia niskiej emisji jest termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, których przegrody zewnętrzne nie spełniają warunków technicznych w zakresie wartości współczynnika przenikania ciepła. Docieplenie ścian zewnętrznych, stropów lub stropodachów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz usprawnienia w zakresie instalacji c.o. i c.w.u. wiążą się z istotnym ograniczeniem zapotrzebowania budynku na ciepło, co znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w ilości spalanej paliwa, a w rezultacie emisji zanieczyszczeń.

W wyniku spalania paliw naturalnych, oprócz ciepła, powstają również gazy spalinowe oraz – w przypadku paliw stałych – popioły i żużle. Skład spalin jest różny w zależności od rodzaju paliwa oraz samego procesu spalania, który wbrew pozorom jest procesem skomplikowanym, zależnym od temperatury, ilości paliwa, rodzaju palnika lub paleniska i wielu innych czynników.

Głównym składnikiem spalin powstających przy spalaniu paliw stałych jest dwutlenek węgla (CO₂), w mniejszych ilościach dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO), tlenki azotu (NO₂),

para wodna (H_2O), sadza i pył. W przypadku paliw ciekłych i gazowych udział pary wodnej w spalinach jest większy i porównywalny z ilością CO_2 , natomiast nie ma w nich pyłów, a w przypadku gazu ziemnego – SO_2 . Niektóre gatunki ropy naftowej także nie posiadają związków siarki. W spalinach pochodzących z paliw ciekłych i gazowych również występują, choć w mniejszych ilościach, tlenki azotu i sadza, gdyż ich obecność jest związana raczej z samym procesem spalania niż z rodzajem paliwa.

— Tlenki węgla

Z punktu widzenia ochrony środowiska rozróżnia się dwa rodzaje dwutlenków węgla: przyjazny dla środowiska – o krótkim (trwającym od 1 roku do kilkudziesięciu lat) obiegu w przyrodzie, który powstaje w procesach utleniania biomasy (drewna, słomy, biopaliw i biomasy) i nieprzyjazny, który jest produktem spalania paliw nieodnawialnych (węgla, ropy, gazu), a cykl jego obiegu określa się w milionach lat.

— Tlenki siarki

Głównym źródłem emisji SO_2 jest energetyka – 90%, natomiast za pozostałe 10% emisji odpowiada przemysł i komunikacja. Dwutlenek siarki, jako taki nie szkodzi środowisku, jednak w obecności ozonu – O_3 , który powstaje podczas wyładowań atmosferycznych, przekształca się w bardzo niebezpieczny dla środowiska SO_3 , który łączy się w chmurach z parą wodną i spada na ziemię w postaci kwaśnego deszczu, czyli roztworu kwasu siarkawego lub siarkowego.

— Związki organiczne

Związki organiczne w spalinach to głównie węglowodory alifatyczne (parafiny), które są praktycznie obojętne dla środowiska, oraz policykliczne węglowodory aromatyczne (wielopierścieniowe), które alergizują, podrażniają błony śluzowe, a nawet mogą wywoływać nowotwory. Najbardziej znany z tych związków to benzo(a)piren (BaP), który jest związkiem silnie rakotwórczym. Przyczyną powstawania tych węglowodorów jest niepełne spalanie paliw przy zbyt małej ilości powietrza, termiczny rozkład paliwa (piroliza) również wobec braku tlenu, a także gwałtowne schładzanie płomienia na skutek nierównomiernego spalania, rozruchu urządzenia lub spalania paliw w nieodpowiednich kotłach, palnikach lub silnikach.

— Sadza

Głównym składnikiem sadzy, która tworzy ze spalinami lub powietrzem aerozol nazywany dymem, jest węgiel bezpostaciowy. Sadza zawiera także węglowodory. Ponieważ z węglowodorów aromatycznych sadza powstaje łatwiej niż z alifatycznych, więc to one są drugim składnikiem sadzy. Należy zatem przypuszczać, że sadza może mieć, podobnie jak i węglowodory aromatyczne, działanie rakotwórcze.

— Pyły

Pyły i popioły to stałe składniki mineralne, które pozostają po spaleniu paliw. Popiół i sadza stanowią główne składniki dymu, którego cząsteczki o rozmiarach nieprzekraczających 0,1 µm mają bardzo dobrze rozwiniętą powierzchnię, dzięki której adsorbują lotne toksyczne składniki spalin i dlatego są bardzo niebezpieczne dla zdrowia ludzi i zwierząt, a także roślin.

Najważniejsze negatywne skutki oddziaływania produktów spalania paliw nieodnawialnych, głównie węgla kamiennego i brunatnego, to pogłębienie się efektu cieplarnianego oraz powiększanie się stref występowania smogu. Kwaśny smog, zwany londyńskim, na skutek inwersji aerozolu, składającego się z tlenków siarki i pyłu ze spalonego węgla oraz mgły, zamiast unosić się jako cieplejszy od powietrza, opada na obszar i zatrzuwa jego mieszkańców. Wraz z rozwojem motoryzacji i komunikacji miejskiej, oprócz smogu londyńskiego, pojawił się nowy rodzaj smogu, zwany fotochemicznym, który atakuje w upalne lata. Smog ten zawiera, oprócz tlenków siarki i pyłów, także: tlenki azotu, związki organiczne, np. aldehydy, ketony, azotany i nadtlutki organiczne oraz ozon. W efekcie zamkniętego cyklu ponad 200 reakcji chemicznych, efekt smogu fotochemicznego pogłębia się, a jego produkty nie są obojętne dla środowiska. Wolne rodniki działają rakotwórczo, a ozon, który w stratosferze chroni nas przed promieniowaniem ultrafioletowym, w dolnych warstwach atmosfery jest równie niebezpieczny dla organizmów żywych jak związki rakotwórcze.

Negatywne oddziaływanie energetyki konwencjonalnej na środowisko obejmuje ponadto:

- zakwaszenie atmosfery tlenkami siarki i azotu wskutek czego giną lasy, zamiera życie w rzekach i jeziorach;
- brak tlenu w środowisku morskim, co jest następstwem emisji tlenków azotu, zaburza równowagę pokarmową w morzu ze szkodą dla żyjących w nim organizmów roślinnych i zwierzęcych;
- zanieczyszczenie wód zaskórnych metalami ciężkimi wmywanymi z nieprawidłowo składowanych popiołów i żużli, a także produktami ubocznymi powstającymi podczas oczyszczania spalin metodami mokrymi i suchymi.

Prognozuje się w przyszłości zmniejszenie tzw. niskiej emisji. Miasto zawarło porozumienie w sprawie realizacji Programu Czyste Powietrze, a mieszkańcy wykazują duże zainteresowanie programami rządowymi, w ramach których mogą otrzymać dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła, montaż paneli fotowoltaicznych czy termomodernizację budynków. Ponadto Miasto prowadzi kontrole przestrzegania przepisów środowiskowych w tym uchwał antysmogowych na terenie Słupcy. Wspiera również finansowo mieszkańców, którzy chcą wymienić dotychczasowe źródła ciepła na ekologiczne. W założeniach strategicznych Miasta

uwzględniono pomiary stanu powietrza oraz rozwój sieci gazowniczej, które mają na celu poprawę jakości powietrza, monitoring i zmniejszenie zanieczyszczeń.

STAN POWIETRZA

Województwo wielkopolskie zostało podzielone na 3 strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z tak przyjętym podziałem, miasto Słupca znalazło się w strefie wielkopolskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon troposferyczny (O₃), pył zawieszony PM₁₀, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren), pył PM_{2,5}.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość.

Poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny; poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych.

3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej.

Tabela 7. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy wielkopolskiej, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
					Faza I	Faza II									
Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019

Tabela 8. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla każdej strefy, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x		
Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	C	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019

Roczna ocena jakości powietrza za 2019 r. w strefie wielkopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne (kryterium ochrona zdrowia) – pył PM₁₀ (śr. 24-h);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne dla fazy II (kryterium ochrona zdrowia) – pył PM_{2,5} (śr. roczna);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe (kryterium ochrona zdrowia) – benzo(a)piren B(a)P (śr. roczna); (kryterium ochrona roślin) - ozon O₃ (AOT40),
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia) – ozon O₃ (max 8-h); (kryterium ochrona roślin) - ozon O₃ (AOT40).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy wielkopolskiej były dotrzymane.

Teren miasta Słupcy znalazł się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz wartości poziomu długoterminowego stężenia ozonu (O₃). W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne i docelowe wartości.

Najwyższe stężenia B(a)P odnotowuje się na terenach, gdzie emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków jest dominująca. W sezonie grzewczym wielkości stężeń B(a)P są bardzo wysokie, natomiast w okresie letnim niskie. Najwyższy poziom stężeń benzo(a)piranu odnotowywany w okresie grzewczym dodatkowo uzasadnia konieczność wdrażania na terenie województwa, w tym miasta Słupcy nowych rozwiązań mających na celu racjonalizację wykorzystania energii oraz promowanie wykorzystania źródeł odnawialnych. Wśród przypuszczalnych głównych przyczyn przekroczeń stężeń substancji B(a)P należy wymienić: stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach o niskiej sprawności cieplnej, wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w ogólnym bilansie energetycznym, eksploatację instalacji energetycznych o małej mocy, oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na drogach, niedostateczny poziom wydatków budżetowych na realizację programów ochrony powietrza i ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

5.3. Hałas

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16-16000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Dopuszczalne poziomy hałasu dla wskaźników długookresowych i krótkookresowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112). Hałas pochodzenia antropogenicznego, dzieli się w zależności od sposobu powstawania, na hałas komunikacyjny i przemysłowy:

- Hałas przemysłowy jest to hałas stworzony przez źródła zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych różnego typu. Bywa on najczęstszą przyczyną skarg ludności. Wynika to między innymi z faktu, że hałasy tego typu mają najczęściej charakter ciągły, często o bardzo dokuczliwym brzmieniu. Największymi źródłami są zakłady przemysłowe, wytwórcze i rzemieślnicze.
- Hałas komunikacyjny pochodzi od środków transportu lotniczego, kolejowego i drogowego. Szczególnie narażone są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

Wysokie częstotliwości i natężenia dźwięków są zjawiskiem niepożądanym, dokuczliwym i szkodliwie działającym na zdrowie i komfort życia. Skutkami przebywania w otoczeniu narażonym na hałas mogą być uszkodzenie słuchu, niepokój, zmęczenie układu nerwowego, obniżenie czułości wzroku, utrudnienie porozumiewania się, niekorzystne wpływanie na sen i odpoczynek człowieka, a także zmniejszenie wydajności w środowisku pracy.

HAŁAS PRZEMYSŁOWY

Dominującymi źródłami hałasu przemysłowego są: instalacje wentylacji ogólnej, odpylania i odwiórowania, sprężarki, chłodnie, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, maszyny do plastycznej obróbki metalu, maszyny budowlane, węzły betoniarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, transport wewnątrzzakładowy oraz urządzenia nagłaśniające.

W zachodniej części miasta znajduje się obszar przeznaczony na rozwój różnych form działalności przemysłowej skupiający większość zakładów przemysłowych z terenu miasta, w związku z czym może on stanowić źródło hałasu przemysłowego. Niewielki hałas mogą generować liczne zakłady usługowe, które na terenie miasta działają przede wszystkim w handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców.

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez montaż wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu ekranów akustycznych.

W Strategii uwzględniono remonty dróg, których jednym z celów jest poprawa nawierzchni, w wyniku czego poprawi się płynność ruchu i zmniejszy hałas komunikacyjny.

BADANIA NATĘŻENIA HAŁASU

Ochroną akustyczną objęte są tylko określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale).

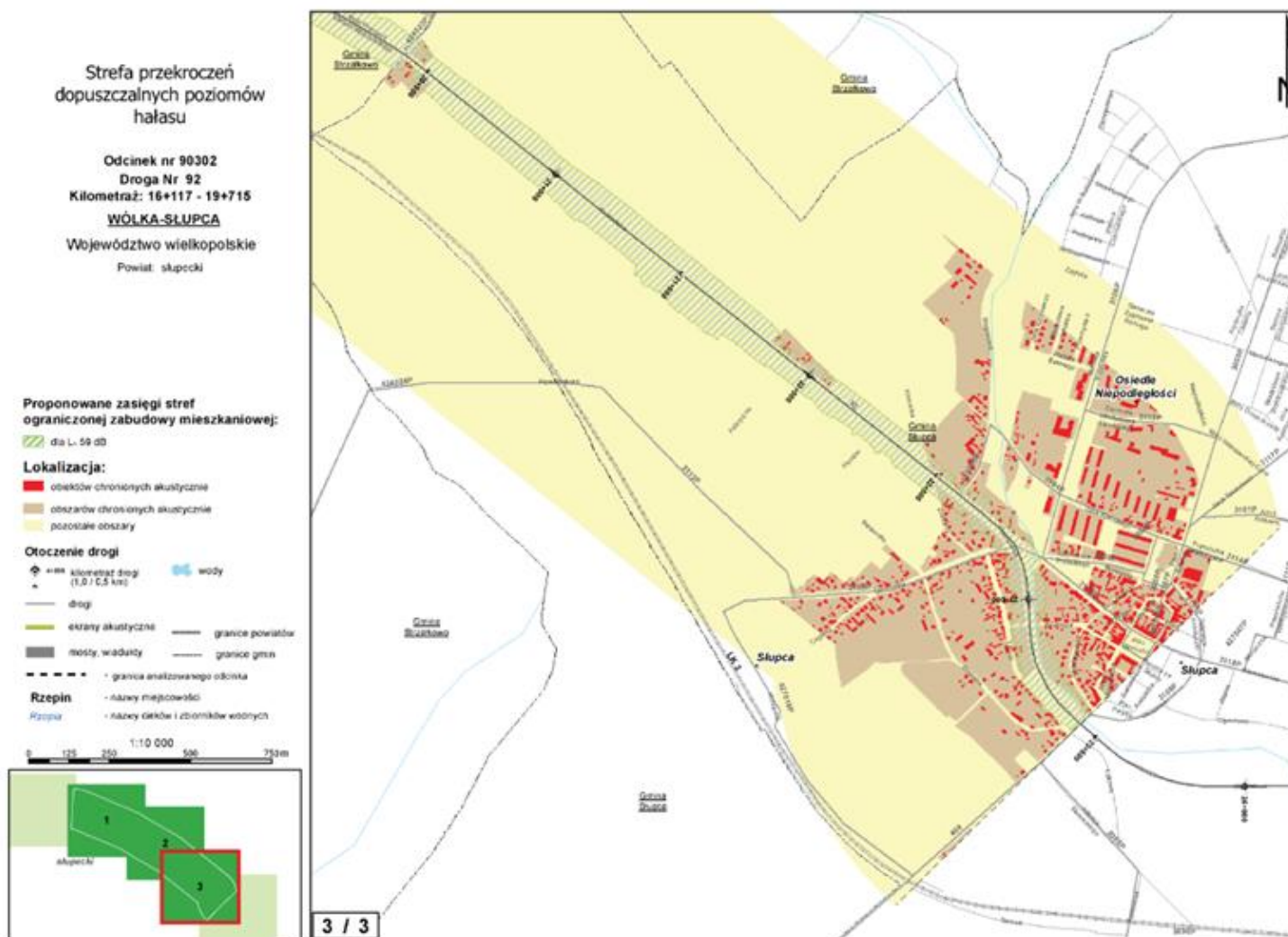
Według danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska na terenie miasta Słupcy w ostatnich latach nie były prowadzone pomiary monitoringowe poziomu hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Najbardziej aktualne badania akustyczne opublikowane zostały w „Generalnym Pomiarze Ruchu” opracowanym przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w roku 2015. Na obszarze miasta i w jego okolicy wyznaczono trzy odcinki pomiarowe:

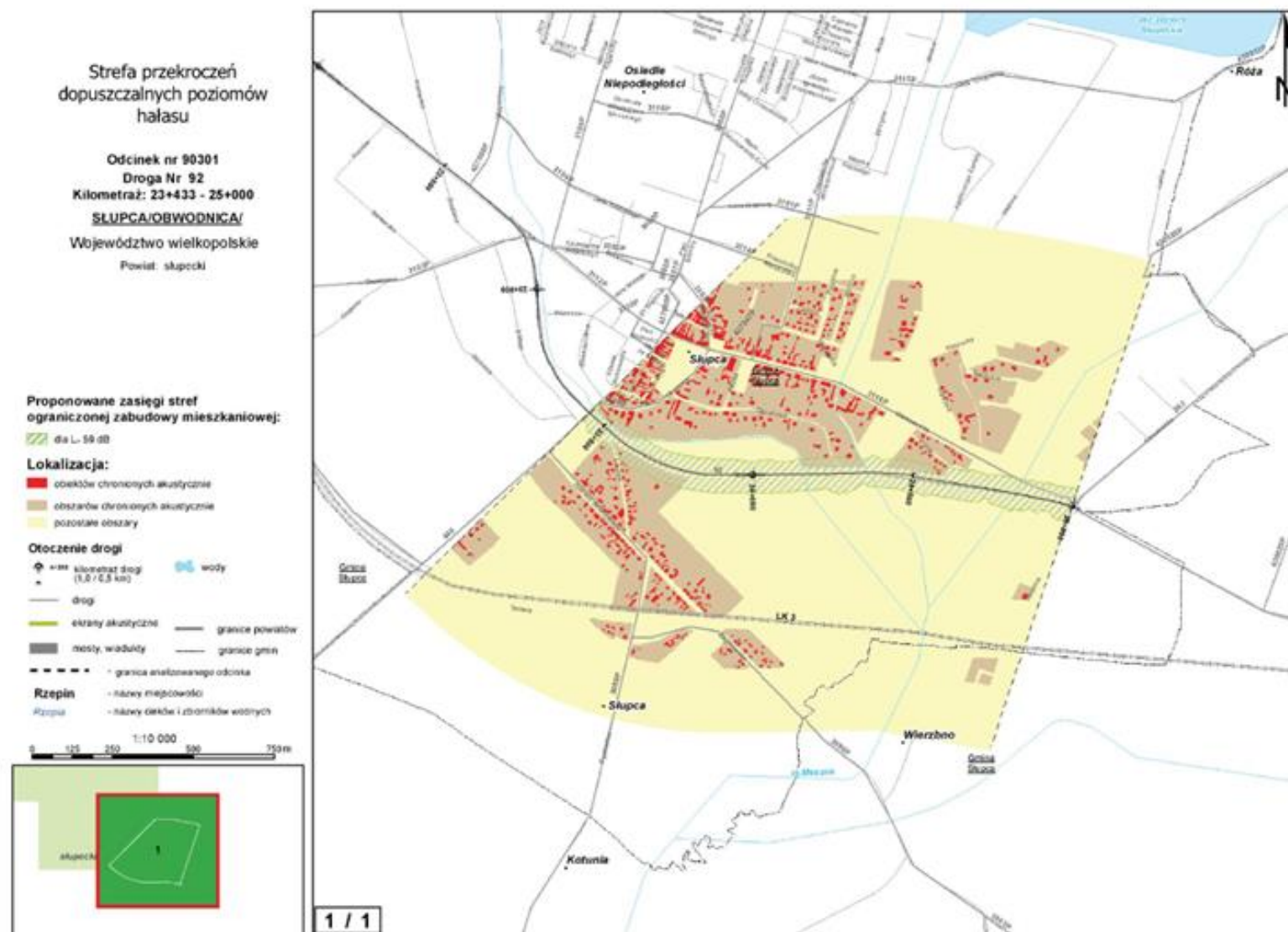
- Wólka – Słupca: Średnia ilość pojazdów silnikowych ogółem: 11 680 sztuk/dobę,
- Słupca (obwodnica): Średnia ilość pojazdów silnikowych ogółem: 9 475 sztuk/ dobę,
- Słupca – Golina: Średnia ilość pojazdów silnikowych ogółem: 7 119 sztuk/ dobę.

Ponadto w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa) stanowiącego załącznik do uchwały Nr XII/232/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 r. przedstawione zostały strefy przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu dla drogi krajowej nr 92 na odcinkach w granicach miasta Słupcy, które zaprezentowano na rysunku poniżej.

Rysunek 7. Strefy przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu dla drogi krajowej nr 92 na odcinkach w granicach miasta Słupcy

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA STRATEGII ROZWOJU MIASTA SŁUPCY NA LATA 2020-2029

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa)

W 2018 r. z terenu miasta Słupcy wpłynęła jedna skarga od mieszkańców do zarządzającego drogami dotycząca hałasu w obrębie drogi krajowej nr 92 (okolice ul. Elektrownianej i ul. Sienkiewicza), w wyniku czego jako działanie wspomagające zaproponowano monitoring hałasu.

Przez teren miasta przebiega linia kolejowa nr 3 i zgodnie z Programem ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023, przyjętym Uchwałą Nr L/1123/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2018 r., odcinek Konin-Sokołowo Wrześńskie na terenie powiatu słupeckiego objęty został ww. programem. Zgodnie z danymi w Programie, w powiecie słupeckim na terenie, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} w zakresie od 0 do 5 decybeli, znajduje się 12 lokali mieszkalnych, a na terenie, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w odniesieniu do wskaźnika L_N w zakresie od 0 do 5 decybeli, znajduje się 5 lokali mieszkalnych.

Wśród możliwych do zastosowania działań niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wymienia się:

- budowę osłon akustycznych,
- szlifowanie szyn,
- zastosowanie wkładek przyszynowych,
- kontrolę stanu nawierzchni kolejowej,
- właściwe planowanie przestrzenne.

Ze względu na przebiegające przez miasto szlaki komunikacyjne, obszary położone wzdłuż głównych dróg w mieście narażone są na hałas komunikacyjny, wobec czego realizując inwestycje drogowe, należy uwzględnić wyżej zaprezentowane działania służące przywróceniu dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

5.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne,

przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wszędzie.

Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Zgodnie z art. 3 pkt 18 u.p.o.ś przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Pole elektromagnetyczne wytwarzane przez silne źródło niekorzystnie zmienia warunki bytowania człowieka, wpływa na przebieg procesów życiowych. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecnie prowadzone są także badania nad wpływem promieniowania elektromagnetycznego na powstawanie nowotworów u człowieka.

SIECI I URZĄDZENIA WYSOKIEGO, ŚREDNIEGO I NISKIEGO NAPIĘCIA

Miasto Słupca zaopatrywane jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV „Słupca” położonej w zachodniej części miasta. Na obszarze analizowanej jednostki samorządu terytorialnego energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia 15 kV do poszczególnych stacji transformatorowych 15/04 kV znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia 0,4 kV, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych.

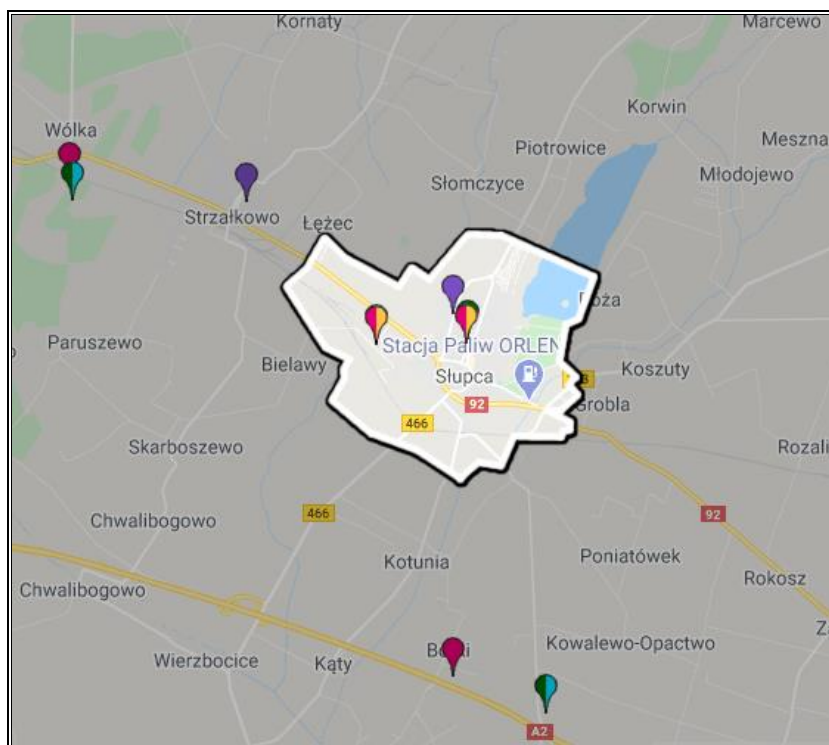
Dodatkowo przez teren miasta przebiega linia energoelektryczna 110 kV relacji GPZ Cienin - GPZ Słupca.

INSTALACJE RADIOKOMUNIKACYJNE

Na obszarze miasta zlokalizowanych jest 5 pojedynczych stacji bazowych telefonii komórkowej. Są to nadajniki o standardach GSM i UMTS, w których transmisja mowy i danych może odbywać się w różnych pasmach częstotliwości. Są to stacje:

- Słupca, ul. Kopernika 1 - wieża ciśnień:
 - Play (GSM900, UMTS2100, UMTS900).
- Słupca, ul. Traugutta 7 - budynek Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej:
 - Plus (GSM900, UMTS2100, UMTS900).
- Słupca, ul. Traugutta 7B - strunobetonowy maszt T-Mobile na terenie szpitala:
 - T-Mobile (GSM1800, GSM900, LTE2600),
- Słupca, ul. Krasickiego - maszt PTK Centertel:
 - T-Mobile (GSM1800, GSM900).
- Słupca, ul. Fabryczna / Przemysłowa - maszt PTK Centertel:
 - Plus (GSM900, LTE2600, UMTS2100),
 - Aero 2 (LTE900).

Rysunek 8. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie i w okolicy miasta Słupca

Źródło: Mapa nadajników GSM, UMTS, CDMA, LTE w Polsce, <http://beta.btsearch.pl>

Ponadto w ostatnich latach rozwinęły się również nowe technologie, które emitują pola elektromagnetyczne do środowiska. Są to m.in. urządzenia wi – fi umożliwiające dostęp do sieci internetowej oraz sieć 5G.

5G to skrót oznaczający piątą generację sieci komórkowej. Sieć ta będzie o wiele szybsza niż sieci funkcjonujące obecnie (4G/LTE/LTE-Advanced) i pozwoli na podłączenie do Internetu milionów dodatkowych urządzeń, co umożliwi zmianę na lepsze wielu dziedzin życia, poprzez: dużo większą prędkość przesyłania danych, praktycznie niezauważalne opóźnienie, stabilniejsze połączenia oraz możliwość podłączenia nawet miliona urządzeń na 1 km².

Sieć ta jednak stanowi również duże zagrożenie dla środowiska i zdrowia mieszkańców. Technologia 5G, podobnie jak poprzednie generacje, wykorzystuje fale elektromagnetyczne. Wdrożenie masowego korzystania z sieci 5G, wymagać będzie wybudowania wielu nowych anten, ponieważ przesyłanie informacji, w tych częstotliwościach działa prawidłowo jedynie w niewielkich odległościach. Na uwagę zasługuje również aspekt bezpieczeństwa obywateli. Wraz z wprowadzaniem nowej technologii wymagane jest uaktualnienie przepisów prawa, aby te oparte były na aktualnej wiedzy bazującej na wiarygodnych badaniach i dorobku nauki. Po drugie, należy przestrzegać regulacji w zakresie dopuszczalnego poziomu pola elektromagnetycznego. Spełnienie powyższych punktów pozwoli na zapewnienie bezpieczeństwa obywateli.

W II połowie 2020 roku planowane jest wprowadzenie ogólnodostępnego, bezpłatnego programu SI2PEM, dzięki któremu możliwe będzie sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten, będzie oparty na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

BADANIA PEM

Pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych prowadzone są w cyklu trzyletnim, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645).

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 na terenie miasta Słupcy ostatnie pomiary poziomu PEM wykonano w roku 2018, gdzie nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego obowiązującego do roku 2019 włącznie, wynoszącego 7 V/m.

Tabela 9. Wynik pomiarów poziomu PEM w mieście Słupcy

Miejscowość	Współrzędne geograficzne punktu (WG84)		Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych pól elektrycznych promieniowania elektroenergetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3 000 MHz uzyskanych dla punktu pomiarowego [V/m]
	Długość	Szerokość	
Słupca, ul. Kopernika 1	17,868028	52,291806	0,40

Źródło: GIOŚ, Sprawozdanie z monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie wielkopolskim, Raport za rok 2018

5.5. Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w Ustawie Prawo ochrony środowiska (tytuł IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych sytuacji, prowadząca do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23). Definicja ta jest zbieżna z Dyrektywą Seveso II (96/82/WE) oraz Konwencją z 1992 r. w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych.

AWARIE ELEKTROWNI JĄDROWYCH, GWAŁTOWNE POŻARY OBIEKTÓW PRZEMYSŁOWYCH, ATAKI TERRORYSTYCZNE

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady, na których terenie znajdują się mniej niebezpieczne substancje lub ich ilość jest mniejsza;
- zakłady o dużym ryzyku.

Na terenie miasta Słupcy działalność gospodarcza związana jest głównie z sektorem budownictwem i handlowym i nie funkcjonują większe zakłady przemysłowe, które stanowiłyby zagrożenie wystąpienia poważnej awarii w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.

Ponadto na terenie całego powiatu słupeckiego, w którego skład wchodzi miasto Słupca, również nie funkcjonują zakłady o dużym ryzyku (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii.

TRANSPORT SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

Poważne zagrożenie dla miasta stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na jego terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy w mieście skupiony jest na drodze krajowej nr 92. Zagrożenie może stanowić również przewóz substancji niebezpiecznych linią kolejową nr 3, będąca fragmentem międzynarodowej linii kolejowej E20, łączącej Berlin z Moskwą.

INNE ZAGROŻENIA

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie miasta, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

5.6. Ochrona przyrody i krajobrazu

Lasy i grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione na terenie miasta Słupcy zajmują 4,37% jej ogólnego obszaru. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie analizowanej jednostki wg danych GUS na koniec 2019 r. wynosiła 39,13 ha. Lesistość (wskaźnik pokrycia lasem określonej powierzchni) wynosi 3,5%, co jest wartością zdecydowanie niższą od średniej wartości dla województwa wielkopolskiego (25,8%) i niższą od średniej dla kraju (29,6%). Obszar miasta należy do Nadleśnictwa Gniezno, które podlega pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Poznaniu.

Tabela 10. Lasy i grunty leśne na terenie miasta Słupca

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2019
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	39,13
Lesistość w %	%	3,5
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	39,13
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	35,99
Lasy publiczne ogółem	ha	35,99
Lasy publiczne gminne	ha	35,99

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Obszar, na którym położone jest miasto, charakteryzuje się warunkami sprzyjającymi rozwojowi głównie borów sosnowych z domieszką gatunków liściastych – dąb, buk i grab. Jedynymi terenami leśnymi na obszarze analizowanej jednostki jest las w północno-wschodniej części miasta oraz Park Miejski. W obrębie miasta Słupcy obecnie największą rolę w strukturze zalesień odgrywają sosna, która dominuje na około 90% powierzchni leśnej jednostki. Pozostałe gatunkami są m.in. dęby, graby, olsze czarne, brzozy, jesiony, lipy, klony, osiki, jawory, modrzewie, wiązy i topole. Natomiast na terenie Parku Miejskiego spotkać można: dęby szypułkowe i bezszypułkowe, jesiony, kasztanowce, ceremchy, wiąz korkowy, klony, lipy i olchy.

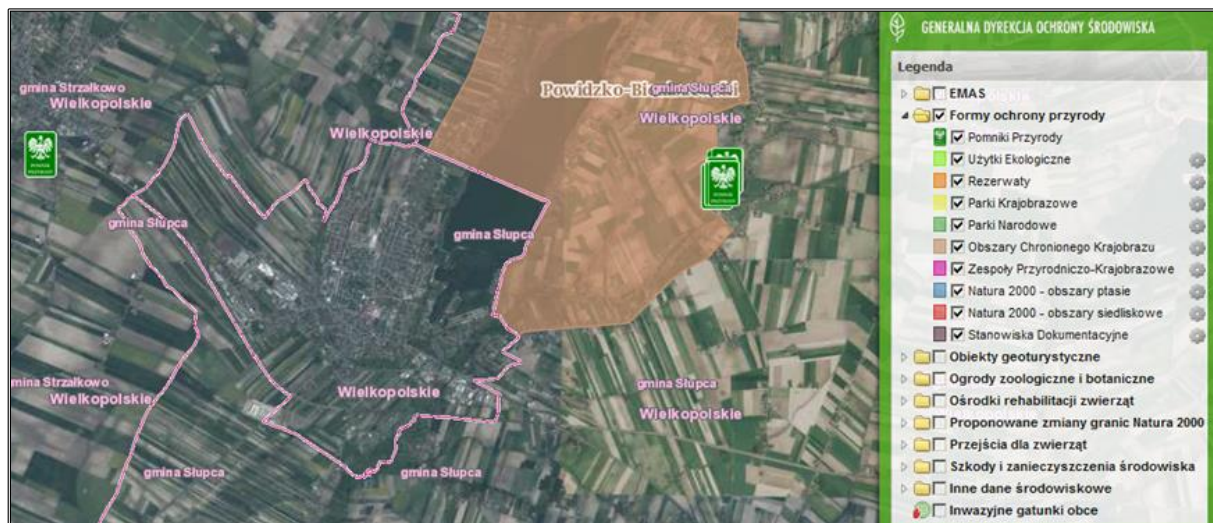
Z uwagi na niewielką ilość terenów leśnych, fauna na obszarze miasta nie jest zbyt zróżnicowana. Na terenie miasta spotykane są przede wszystkim gatunki pospolite takie jak m.in.: sarny, dziki, lisy, zające, nietoperze (głównie mroczka posrebrzanego), wilki, myśzołowy, jastrzębia gołębiarza, kobuzy, pustułki, żaby (śmieszkę, wodną, trawną i moczarową), ropuchy (przede wszystkim szarą i zieloną), rzekotki drzewne, traszkę zwyczajną, jaszczurki (zwinę i zieloną) oraz zaskrońca.

Na obszarze analizowanej jednostki nie znajdują się żadne formy ochrony przyrody w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, poza niewielkim fragmentem Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który położony jest przy północno-wschodniej granicy miasta⁸.

— **Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu**, zajmuje powierzchnię 46 000,00 ha i obejmuje północno-zachodnie części dawnego województwa konińskiego. Jest to bardzo atrakcyjny fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego, zbudowanego z glin morenowych. W krajobrazie dominują uprawy rolne, ponieważ dobre gleby od dawna sprzyjały zagospodarowaniu tych ziem. W związku z tym zachowało się niewiele lasów. Atrakcyjnym urozmaicheniem obszaru są rynny jezior polodowcowych. Stanowi on najważniejsze ogniwo ekologicznego systemu ochrony ze względu na największą w skali byłego województwa konińskiego koncentrację walorów przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjnych. W jego skład wchodzi resztką dawnej Puszczy Bieniszewskiej z czterema rezerwatami przyrody. Obszar stanowi najcenniejszy pod względem morfologicznym teren w regionie, mający charakterystyczną rzeźbę młodoglacjalną, związaną ze zlodowaceniem bałtyckim.

⁸ Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody oraz <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Rysunek 9. Obszary chronione w pobliżu Miasta Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5.7. Gleby i surowce mineralne

GLEBY

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- Intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów);
- Działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków;

— Komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych – droga krajowa i drogi wojewódzkie (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalin lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Jednym z głównych problemów związanym z uprawą gleb jest ich zakwaszenie. Skutkiem zakwaszenia jest m.in. zmniejszenie się żyzności i jakości gleby. Przyczyny zakwaszenia możemy podzielić na dwie grupy: naturalne oraz antropogeniczne, przy czym należy zwrócić uwagę, że kwasowość najczęściej powodowana jest przez te pierwsze. Do naturalnych, wynikających z procesów przyrodniczych zalicza się erupcje wulkaniczne i ekshalacje, pożary lasów, procesy utleniania, humifikacja (powstawanie próchnicy w glebach) oraz inne naturalne czynniki glebowo-klimatyczne. Natomiast przyczynami antropogenicznymi są te wywołane przez człowieka. Do najważniejszych należą wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia powietrza, intensywny chow zwierząt użytkowych czy stosowanie fizjologicznie kwaśnych nawozów mineralnych.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Słupcy, na terenie analizowanej jednostki wyróżnia się następujące typy gleb na gruntach ornych: pseudobielicowe, brunatne

wyługowane oraz czarne ziemie właściwe i zdegradowane. W mniejszym stopniu występują również typy murszowo - mineralne i murszaste. Przeważają gleby łatwe do uprawy (58% wszystkich gruntów ornych), które zawierają w wierzchnich warstwach piaski gliniaste lekkie i piaski gliniaste mocne. Oprócz tego w około 40% występują tu gleby lekkie, zawierające w wierzchnich warstwach piaski luźne i słabo gliniaste. Ponadto w niewielkiej ilości występują gleby średnie z gliną lekką w wierzchnich warstwach.

BADANIA MONITORINGOWE GLEB

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219).

Na terenie miasta Słupcy nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, w związku z czym analizowana jednostka nie jest objęta monitoringiem jakości gleb i ziemi.

OBSZARY GÓRNICZE I ZŁOŻA KOPALIN

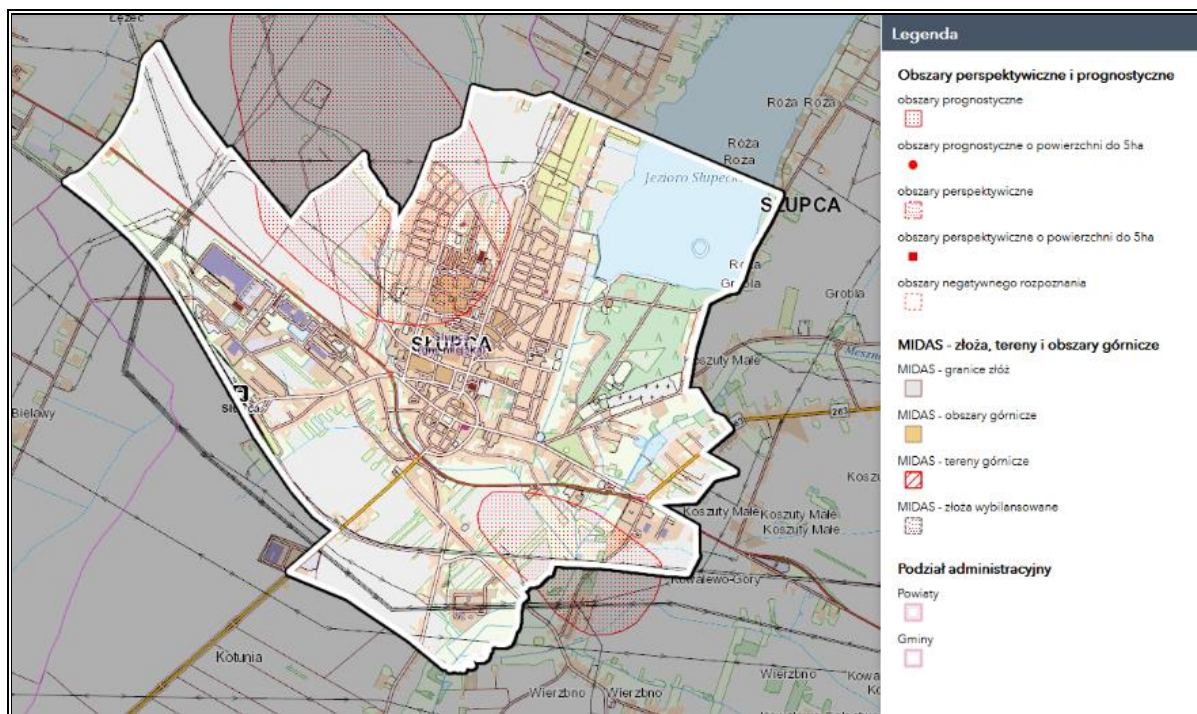
Występujące na terenie miasta zasoby surowców mineralnych są silnie związane z budową geologiczną jego obszaru. Są to złoża węgla brunatnego. Obecnie na terenie analizowanej jednostki stwierdzone jest jedno złożo o zasobach prognostycznych. Jego charakterystykę przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 11. Charakterystyka złoża kopaliny na terenie miasta Słupcy

Numer złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Kopalina	Stan zagospodarowania
WB 745	Słupca	300,00	Węgiel brunatny	Złożo o zasobach prognostycznych

Źródło: PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Rysunek 10. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie miasta Słupcy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBDG oraz PIG-PIB, <http://geologia.pgi.gov.pl>

5.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Strategii, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochrony przyrody

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie Słupcy z podziałem na poszczególne obszary objęte potencjalnym znaczącym oddziaływaniem.

Wody powierzchniowe i podziemne: zły stan wód powierzchniowych i podziemnych, obszarowe źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych, występujące jeszcze braki w infrastrukturze kanalizacyjnej.

Powietrze: położenie miasta w strefie wielkopolskiej, dla której odnotowano przekroczony poziom benzo(a)pirenu, pyłu PM10, oraz pyłu PM2,5 w powietrzu, duża ilość indywidualnych źródeł ciepła, wykorzystujących w celach grzewczych paliwa stałe o niekorzystnych parametrach, niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, emisja liniowa pochodząca ze środków transportu spowodowana rosnącą ilością pojazdów.

Hałas: wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego oraz zły stan techniczny części dróg.

Promieniowanie elektromagnetyczne: rozwój telefonii komórkowej, wzrost liczby stacji bazowych telefonii i urządzeń Wi-Fi, co wpływa na zwiększenie ilości źródeł promieniowania i obszaru ich oddziaływania, niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń płynących

z pól elektromagnetycznych na życie i zdrowie człowieka oraz wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Zagrożenie poważnymi awariami: transport materiałów niebezpiecznych, zły stan techniczny dróg oraz wzrastające natężenie ruchu.

Ochrona przyrody i krajobrazu: zanieczyszczenie wód, presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, zmiana sposobu użytkowania terenu, zabudowa, zaśmiecenie i dewastacja środowiska, zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe, rozprzestrzenianie się obcych gatunków flory i fauny.

Gleby i surowce mineralne: wyroby azbestowe występujące na terenie miasta.

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Strategii

Misją Miasta Słupcy, określoną w Strategii Rozwoju Miasta jest:

**ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW, TWORZENIE DOGODNYCH
WARUNKÓW DLA ROZWOJU TURYSTYKI I POWSTAWANIA NOWYCH MIEJSC
PRACY ORAZ ZAPEWNIENIE BEZPIECZNEJ I WYSOKIEJ JAKOŚCI
INFRASTRUKTURY W MIEŚCIE.**

W związku z powyższym, wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Strategii mają na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców. W efekcie nastąpi poprawa jakości życia mieszkańców oraz poprawa stanu środowiska naturalnego.

Brak realizacji Strategii, a dokładniej zaplanowanych działań strategicznych, może wiązać się z ryzykiem pogorszenia stanu środowiska naturalnego, co w konsekwencji ma negatywne przełożenie na zdrowie mieszkańców i warunki życia oraz spadek atrakcyjności obszaru miasta.

Brak realizacji Strategii może wpłynąć na:

- pogorszenie stanu środowiska naturalnego, w tym wzrost zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery i pogorszenie jakości powietrza oraz wód, pogorszenie klimatu akustycznego, degradację gleb,
- obniżenie walorów przyrodniczych i kulturowych miasta,
- zmniejszenie atrakcyjności miasta,
- pogorszenie stanu infrastruktury technicznej na terenie miasta,
- zmniejszenie dostępności komunikacyjnej,
- obniżenie warunków życia mieszkańców,
- spowolnienie rozwoju społeczno-gospodarczego miasta.

Analizując powyższe podpunkty, niewątpliwie można stwierdzić, iż nie podjęcie działań w ramach celów strategicznych zaplanowanych w Strategii, będzie wywierać dalszą, pogłębiającą się, negatywną presję na środowisko naturalne, co w końcowym efekcie spowoduje jego postępującą degradację.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania Strategii na poszczególne komponenty środowiska

7.1. Wprowadzenie

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano działania strategiczne planowane do realizacji w ramach poszczególnych celów Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029. W stosunku do każdego działania przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne).

Próbę oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko planowanych działań dokonano w tabelach w tzw. macierzach skutków środowiskowych, które są syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych, skutków środowiskowych negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótkoterminowych, długoterminowych oddziaływań.

Stopień i zakres oddziaływania zależą będzie przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, tzn. od tego czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, przekształconych antropogenicznie czy obszarach użytkowanych rolniczo lub też na obszarach cennych przyrodniczo.

Biorąc pod uwagę fakt, że zamierzenia inwestycyjne przewidywane do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Miasta Słupcy wymagać będą przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na etapie opracowywania Prognozy Oddziaływania na Środowisko dla przedmiotowego dokumentu, wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Wdrożenie do realizacji Strategii ma na celu zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej i promocję miasta. Nie przewiduje się, aby realizacja założeń Strategii przyczyniła się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska przyrodniczego analizowanej jednostki samorządu terytorialnego. Rokuje się, że prawidłowa realizacja działań strategicznych przyniesie wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko.

Ponadto należy zauważyć, że analizę i ocenę oddziaływania zaplanowanych działań na poszczególne komponenty środowiska dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji infrastruktury powstałej w ramach inwestycji. Uciążliwości występujące w fazie budowy wiążą się zazwyczaj z przejściową podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze, dlatego analizie poddano fazę eksploatacji wdrożonych działań pod kątem ich oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

7.2. Oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii

W Prognozie przedstawiono wpływ planowanych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 działań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, zdrowie i dobra kultury. Przy ocenie brano pod uwagę przede wszystkim końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia i jego potencjalne oddziaływania na etapie funkcjonowania. Szczegółowa analiza oddziaływań, również na etapie budowy została przedstawiona w podrozdziale 7.4. „Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy” niniejszej Prognozy.

W kolejnych tabelach zastosowano następujące oznaczenia:

- (+)** - realizacja celu spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (-)** - realizacja celu spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (0)** - realizacja celu nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie (neutralne oddziaływanie),
- (+/-)** - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- (N)** - brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków – są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji uwarunkowań.

Tabela 12. Wpływ działań strategicznych na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra kultury

L.p.	Działanie strategiczne	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Cel strategiczny: WZROST JAKOŚCI ŻYCIA POPRZECZ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ													
1	Remont dróg, w tym poprawa stanu nawierzchni ulic	0	0	+	0	0	0	+	0/-	+	+	0	0/+
2	Budowa i remont ścieżek pieszo-rowerowych	0	0	+	0	0	0	0/+	0/-	+	+	0	0/+
3	Wyznaczanie nowych miejsc parkingowych, budowa parkingu	0	0	+	0	0	0	0/+	0	0	0	0	0/+
4	Budowa sygnalizacji świetlnej, oświetlenie ulic i przejść dla pieszych	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+
5	Remont budynków użyteczności publicznej, w tym adaptacja na cele społeczno-kulturalne z uwzględnieniem prac termomodernizacyjnych i usuwaniem barier architektonicznych	0	0	+	0	0	0	+	0	0/+	+	0	0/+
6	Modernizacja i budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, gazowej i ciepłowniczej	0	0	+	0	0	0/+	+	0/-	0	+	0	0
7	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii (panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła) w budynkach użyteczności publicznej	0	0/+	+	0/+	0/+	0/+	+	0	0	+	0	0
8	Wspieranie finansowe mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła	0	0	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA STRATEGII ROZWOJU MIASTA SŁUPCY NA LATA 2020-2029

L.p.	Działanie strategiczne	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
9	Stworzenie systemu monitorowania jakości powietrza i działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów środowiskowych przez mieszkańców i podmioty prowadzące działalność na terenie miasta	0	0/+	+	0/+	0/+	0/+	+	+	+	+	+	0
10	Stworzenie i wdrożenie systemu monitoringu przestrzeni publicznej, w tym okolic jeziora i parku	0	0	+	0/+	0/+	0/+	0	0	+	0	0	+
Cel strategiczny: WZROST GOSPODARCZY MIASTA POPRZECZ ROZWÓJ USŁUG I BAZY TURYSTYCZNO-REKREACYJNEJ													
11	Modernizacja obecnej i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w mieście	0	0	+	0	0	0	0	0/-	+	0	0	0/+
12	Zagospodarowanie Parku Miejskiego, remont alejek, montaż nowych elementów małej architektury	0	0	+	0	0	0	0	0/-	+	0	0	0/+
13	Poprawa estetyki w najstarszej części miasta	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0/+
14	Nowe nasadzenia zieleni w mieście	0	+	+	+	+	0/+	+	+	+	+	+	0/+
15	Rozwój Miejskiej Trasy Turystycznej, montaż nowych tablic informacyjnych	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+
16	Oświetlenie obiektów zabytkowych	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DLA STRATEGII ROZWOJU MIASTA SŁUPCY NA LATA 2020-2029

L.p.	Działanie strategiczne	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:											
		Obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
17	Nowa oferta spędzania wolnego czasu dla ludzi młodych	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Udostępnienie miejsc i obiektów należących do miasta na cele działalności gospodarczej i rozwój turystyki	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+
19	Współpraca z gminami ościennymi w zakresie wspólnej polityki inwestycyjnej w celu pozyskiwania potencjalnych inwestorów	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+
Cel strategiczny: PROMOCJA MIASTA W REGIONIE													
20	Utworzenie nowej strony internetowej z informacjami nt. historii miasta, opisem zabytków	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+
21	Utworzenie interaktywnej mapy Miejskiej Trasy Turystycznej	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+
22	Utworzenia na stronie internetowej kalendarza cyklicznych wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+
23	Współpraca z lokalnymi mediami, udział w konferencjach i targach	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+
24	Organizowanie konkursów tematycznych promujących walory przyrodnicze i kulturowe miasta	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+
25	Aktywne promowanie miasta w mediach społecznościowych	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0/+

„+” oddziaływanie pozytywne „-” oddziaływanie negatywne „0” brak oddziaływania „+/-” oddziaływanie pozytywne i negatywne „N” brak możliwości określenia oddziaływania

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja). Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Według SPA2020, do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych). Ponadto poważnym zagrożeniem jest susza. Polska leży w strefie klimatu przejściowego umiarkowanego, ale pomimo to na jej obszarze występują susze o ujemnych skutkach, stanowiące poważny problem ekonomiczny, społeczny i środowiskowy dla jednostek.

W związku z powyższym rekomenduje się następujące kierunki działań adaptacyjnych:

- ochronę przeciwpowodziową obszarów położonych na terenach zalewowych,
- rozpoznanie możliwości uprawy roślin ciepłolubnych, takich jak kukurydza czy sorgo w celu zwiększenia możliwości przygotowania wysokowydajnych pasz dla zwierząt,
- przygotowanie programów zabezpieczenia w wodę dobrej jakości w warunkach dłuższych okresów suszy i niedoborów wody zwłaszcza na mniejszych rzekach.⁹

Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego coraz bardziej istotne jest przygotowanie jednostek samorządu terytorialnego oraz infrastruktury na jej terenie na zmiany klimatu. Zaplanowane w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy działania mają na celu mitygację, adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie jego skutków. Należą do nich m.in. działania służące ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń w zakresie: termomodernizacji obiektów i wymiany indywidualnych źródeł ciepła, montażu instalacji odnawialnych źródeł energii, modernizacji oświetlenia ulicznego i remontu dróg, ale także monitorowania i kontrolowania przestrzegania przepisów środowiskowych. Działania te nie spowodują przyspieszenia czy pogłębienia zmian klimatycznych, a oczekiwanym efektem jest wręcz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

⁹ <http://klimada.mos.gov.pl/>

do atmosfery i minimalizacja problemu niskiej emisji na przedmiotowym terenie. W konsekwencji przyczyni się to do ograniczenia efektu cieplarnianego i wpłynie na zahamowanie zmian klimatycznych. Efektem tego będzie wzrost komfortu zamieszkania na terenie miasta, poprawa stanu zdrowia mieszkańców, a także zwiększenie różnorodności biologicznej.

Budynki, w których wykonane zostaną prace termomodernizacyjne stanowią potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym: jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. Podczas realizacji prac w poszczególnych budynkach przestrzegane będą zakazy obowiązujące w odniesieniu do zwierząt chronionych, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183, z późn. zm.), tj. m.in. zakaz: umyślnego zabijania zwierząt, umyślnego okaleczania lub chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień, umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień, zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków, wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. W razie stwierdzenia występowania ww. gatunków, termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych i rozrodczych oraz zgodnie ze wskazaniami w ekspertyzie przyrodniczej.

Zaproponowane do realizacji działania będą miały pozytywny lub neutralny wpływ na komponenty środowiska, poza czasowym negatywnym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi, w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych. Wszystkie zadania mają pozytywny wpływ na aspekt jakości powietrza i ochronę klimatu. Termomodernizacja budynków, wymiana źródeł ciepła na ekologiczne i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii wpłynie na eliminację niskiej emisji, zmniejszenie zużycia energii na ogrzewanie, co spowoduje spadek zanieczyszczeń emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Ponadto poprawa jakości powietrza oddziałuje z kolei również na inne komponenty środowiska, tj. zdrowie ludzi, rośliny, zwierzęta. W wyniku spalania nadmiernej ilości paliw oraz paliw nieekologicznych jednym z negatywnych zjawisk są kwaśne deszcze które, przyczyniając się do niszczenia lasów oraz zakwaszania gleby i wód. Wobec tego zaplanowane zadania ograniczające emisję szkodliwych substancji hamują postępującą degradację środowiska.

Mieszkańcy interesują się obecnymi programami wspierającymi działania proekologiczne, jak „Czyste Powietrze” czy „Mój Prąd”, dążąc do zmniejszenia wykorzystania paliw stałych na cele grzewcze i zwiększając udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii elektrycznej. Szansą jest również rozwój infrastruktury gazowej, w tym przejście na ogrzewanie gazowe, które uważane jest za jedno z najbardziej ekologicznych.

Przedsięwzięcia zwiększające płynność ruchu, remont nawierzchni dróg, przyczyniają się bezpośrednio do istotnego zmniejszenia ryzyka zdrowotnego powodowanego przez hałas. Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego można uzyskać m.in. poprzez poprawę stanu nawierzchni dróg. Jednak należy pamiętać, że korzystne efekty w tym zakresie mogą być jednocześnie niwelowane przez wzrost płynności ruchu, któremu towarzyszy jednocześnie wzrost jego natężenia. W związku z powyższym zaplanowane do realizacji działania z zakresu remontu dróg, budowy ścieżek pieszo-rowerowych mają pozytywny wpływ na klimat akustyczny. Ponadto wpływają one również na ograniczenie niskiej emisji, gdyż w jej skład wchodzi zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego. Odpowiednia nawierzchnia dróg wywiera pozytywny wpływ na jakość powietrza ze względu na zmniejszenie emisji szkodliwych substancji, co z kolei korzystnie oddziałuje na zdrowie ludzi, rośliny, zwierzęta. Infrastruktura drogowa stanowi pewną barierę dla przemieszczających się zwierząt, wpływając na zagrożenie dla ich życia lub powodując zmianę ich tras migracyjnych. Planowane działania nie będą powodować przekształceń siedlisk, mają one charakter lokalny stąd oddziaływanie także będzie miejscowe. Ewentualne niedogodności podczas prac budowlanych dla ludności mogą wystąpić w chwili realizacji inwestycji, co spowodowane będzie ograniczeniami dla ruchu samochodowego bądź pieszego, które zakończy się w momencie zrealizowania inwestycji. W związku z tym inwestycje należy odpowiednio przygotować i oznakować. Finalnie poprawa stanu technicznego dróg wpłynie na polepszenie bezpieczeństwa, komfortu przejazdu oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców. Podczas prac budowlanych związanych z udoskonalaniem sieci komunikacyjnej może wystąpić wzmożona emisja hałasu, jednak niedogodność ta będzie tymczasowa i ustąpi po zakończeniu realizacji zadań. Z kolei budowa ścieżek pieszo-rowerowych sprzyja zmianie środków transportu z samochodowego na rowerowy, zmniejszając emisję spalin, co wywiera pozytywny wpływ na powietrze i klimat. Wyznaczanie nowych miejsc parkingowych, budowa parkingu wpłynie pozytywnie przede wszystkim na ludzi, a na pozostałe aspekty środowiska będzie oddziaływać głównie obojętnie. Brak odpowiedniej ilości wyznaczonych miejsc do parkowania samochodów, powoduje to, że osoby korzystające z punktów usługowo-handlowych, pozostawiają pojazdy na chodnikach lub trawnikach, przez co stopniowej degradacji ulega wspólna przestrzeń publiczna, jak również tereny zielone. Miejsca do parkowania to istotny element infrastruktury drogowej, ze względu na to, że liczba pojazdów na drogach ulega ciągłemu wzrostowi.

Planowany zakres inwestycji w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w tym sieci wodno-kanalizacyjnej przyczyni się do zmniejszenia negatywnego oddziaływania tego sektora na środowisko naturalne, poprawi czystość wód i gleb. Działania te przyczynią się również do podniesienia standardu życia mieszkańców. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej wpłynie na zapewnienie odpowiedniej jakości oczyszczania ścieków i funkcjonowania infrastruktury. Ponadto rozbudowa sieci gazowej i ciepłowniczej wywiera pozytywne oddziaływania na powietrze i klimat. Na etapie prac związanych z powyższymi zadaniami nieunikniona jest jednak ingerencja w pokrywę glebową. Działanie to jest niezbędne, ale nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska, a w perspektywie długoterminowej przyczyni się do jego polepszenia. Wdrożenie zadań w tym zakresie jest konieczne i korzystne dla środowiska naturalnego, pośrednio oddziałując również na funkcjonowanie flory i fauny. W kategorii negatywnych oddziaływań pośrednich można wskazać wzrost presji urbanizacyjnej na tereny dotychczas nieuźbrożone w infrastrukturę techniczną. Poza tym, na etapie budowy mogą być odczuwalne negatywne efekty związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Pomimo przewidywanych krótkotrwałych, przemijających zagrożeń środowiska przyrodniczego podczas realizacji przedmiotowych inwestycji, tj. nadmierny hałas, wzmożony ruch środków transportu, okresowa ingerencja w faunę i florę, wywrą one długotrwałe korzyści w trakcie ich eksploatacji, m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniej jakości i sprawności funkcjonowania infrastruktury. Elementy te niewątpliwie mają pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, zdrowie mieszkańców oraz poprawę jakości ich życia.

Celami Planów Gospodarowania Wodami jest:

1. Określenie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych;
2. Zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
3. Zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW);
4. Zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
5. Wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Realizacja założeń Strategii pozwoli na przybliżenie i osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Słupcy. Wpływ na to będą miały działania z zakresu rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej oraz propagowania odpowiednich działań w zakresie racjonalnego zużycia wody przez mieszkańców. Jednym z zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych jest niewystarczający poziom skanalizowania gospodarstw domowych oraz występowanie nieszczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe. W związku

z tym, zapewnienie odpowiedniego stanu technicznego tych systemów oraz ich rozbudowa wpływa na poprawę czystości wód powierzchniowych i zapobieganie pogarszaniu się stanu wód podziemnych. Realizacja zadań wpłynie na wyeliminowanie niekontrolowanego wprowadzania do środowiska ścieków ze zbiorników bezodpływowych oraz poprawi stan sanitarny miasta.

Na terenie ochrony pośredniej w trefie ochronnej ujęcia wód podziemnych, może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, obejmujących:

- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
- rolnicze wykorzystanie ścieków;
- przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych;
- stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin;
- budowę nowych dróg, linii kolejowych, lotnisk lub lądowisk;
- wykonywanie urządzeń melioracji wodnych oraz wykopów ziemnych;
- lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu;
- lokalizowanie składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- mycie pojazdów mechanicznych;
- urządzenie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli;
- lokalizowanie nowych ujęć wody;
- lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie martwych zwierząt;
- wydobywanie kopalin;
- wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych;
- lokalizowanie budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych związanych z turystyką;
- używanie statków powietrznych do przeprowadzania zabiegów rolniczych;
- urządzenie pryzm kiszonkowych;
- chów lub hodowlę ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie;
- pojenie oraz wypasanie zwierząt;
- wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;
- uprawianie sportów wodnych;

- użytkowanie statków o napędzie spalinowym;
- lokalizowanie nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- składowanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin;
- stosowanie i składowanie chemicznych środków zimowego utrzymania dróg.

Realizacja zaplanowanych zadań będzie miała bezpośredni, długoterminowy i pozytywny wpływ na wody podziemne, co przełoży się także pośrednio, pozytywnie na stan wód powierzchniowych. Działania są zgodne z ustaleniami i przepisami dotyczącymi stref ochronnej, uwzględniają zakazy, ograniczenia i nakazy obowiązujące na terenie ochrony pośredniej ujęć wody na obszarze miasta.

Podczas realizacji inwestycji liniowych przestrzegane powinny być zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane powinny być w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom. Stosowany będzie sprzęt, który w jak najmniejszym stopniu powoduje ewentualne zanieczyszczenia środowiska. Materiały wykorzystywane do przeprowadzenia inwestycji spełniać będą odpowiednie normy jakościowe i środowiskowe. W uzasadnionych przypadkach, tam gdzie takie działania będą uzasadnione prowadzenie prac budowlanych odbywać się będzie poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów.

Inwestycje w tym zakresie będą miały neutralny bądź pozytywny wpływ na wskazane komponenty środowiska. Pozytywne oddziaływanie zadań z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej dotyczy przede wszystkim jakości wody, życia ludzi, powietrza i klimatu. Działania te wpływają na mniejszy udział zanieczyszczeń kierowanych bezpośrednio do gleb, zapewniając lepszą jej żyzność oraz większą urodzajność. Planowane inwestycje odbywać się będą już na obszarach przekształconych w wyniku działalności człowieka, w związku z tym nie będą miały negatywnego oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo.

Realizacja zadań z zakresu infrastruktury liniowej powinna zostać poprzedzona odpowiednią organizacją. Wykorzystywanie sprzętu spełniającego odpowiednie normy i prowadzenia prac zgodnie z przepisami przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji. Realizacja zadań związana jest jednak z dużą ingerencją człowieka na powierzchnię ziemi. W celu minimalizacji ewentualnego negatywnego oddziaływania wycinki drzew na ptaki, ich przeprowadzenie powinno być zaplanowane poza sezonem lęgowym, trwającym od 1 marca do 31 sierpnia. Dodatkowo w ramach rekompensaty za wycięte drzewa, powinny zostać wykonane nasadzenia rekompensacyjne, uzupełniające. Ponadto podczas realizacji inwestycji liniowych przestrzegane powinny być zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace

ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane powinny być w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom. Zaplanowane do realizacji zadania nie będą wywierać wpływu na Obszar Natura 2000, nie będą miały również znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną. Powstała infrastruktura techniczna (drogi, ścieżki pieszo-rowerowe, sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa i ciepłownicza) również nie wpłynie na zagrożenie dla fauny i flory regionu. Powierzchnie, które ulegną zniszczeniu na skutek prac ziemnych, zostaną poddane kompensacji przyrodniczej, a sama inwestycja będzie umożliwiać swobodną migrację zwierząt oraz bytowanie występujących dotychczas gatunków zwierząt. Poprawa jakości infrastruktury technicznej będzie miała pozytywny wpływ na ludzi. Zapewnione zostanie im lepsze bezpieczeństwo i komfort użytkowania. Poprawie ulegną również walory krajobrazu, gdyż zapewniony zostanie odpowiedni stan infrastruktury. Działania te nie będą również oddziaływały na stan wód. Będą miały natomiast pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza oraz klimat. Dobry stan infrastruktury drogowej, rozwój sieci gazowej i ciepłowniczej wpływa na niższą emisję szkodliwych zanieczyszczeń komunikacyjnych do atmosfery. Rozbudowana i wysokiej jakości infrastruktura wodno-kanalizacyjna wywiera z kolei pozytywny wpływ na zachowanie dobrego stanu powierzchniowych i podziemnych oraz gleb. Na pozostałe komponenty zaplanowane zadania w zakresie infrastruktury technicznej nie będą wywierały znaczącego oddziaływania oraz nie będą stanowiły dla nich zagrożenia.

Bardzo duży wpływ na stan środowiska przyrodniczego odgrywa również gospodarka odpadami, bezpośrednio wpływając na jego wszystkie elementy (m.in. powietrze atmosferyczne, wody, powierzchnię ziemi, faunę i florę). W związku z tym, należy nie tylko zapobiegać powstawaniu odpadów, ale również wprowadzać odpowiednie metody ich segregacji, w celu możliwości ich późniejszego odzysku lub unieszkodliwienia. Większość mieszkańców prowadzi segregację odpadów komunalnych, mają również zapewnioną możliwość selektywnej gospodarki odpadami komunalnymi dzięki funkcjonowaniu PSZOK. Prowadzone są również działania z zakresu usuwania azbestu. Problemem są natomiast miejscowe zanieczyszczenia przestrzeni publicznej, głównie w okolicach jeziora, w związku z czym zaplanowano stworzenie i wdrożenie systemu monitoringu przestrzeni publicznej, w tym okolic jeziora i parku. Ponadto uwzględniono stworzenie systemu monitorowania jakości powietrza i działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów środowiskowych przez mieszkańców i podmioty prowadzące działalność na terenie miasta.

W Strategii planowane są także zadania dot. modernizacji obecnej i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w mieście, zagospodarowania Parku Miejskiego, w tym remont alejek, montaż nowych elementów małej architektury oraz działania z zakresu poprawy estetyki

w najstarszej części miasta. Planowany jest również rozwój Miejskiej Trasy Turystycznej, montaż nowych tablic informacyjnych oraz oświetlenie obiektów zabytkowych. Ich realizacja będzie neutralna względem środowiska, a jedynie na etapie prowadzonych prac budowlanych, może nastąpić czasowe negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi, co wiąże się z użyciem sprzętu i maszyn budowlanych. W trakcie prowadzonych prac, może również nastąpić czasowa wzmożona emisja hałasu, co wiąże się także z pracą urządzeń i maszyn budowlanych. Z kolei nowe nasadzenia zieleni w mieście wpływają pozytywnie na zachowanie różnorodności biologicznej. Więcej obszarów zieleni to także lepsza jakość powietrza, a co za tym idzie pozytywny wpływ na ludzi, zwierzęta i rośliny. Rozwój obszarów zieleni generuje pozytywny wpływ na krajobraz i powierzchnię ziemi.

Pozostałe przedsięwzięcia to zadania nie należące do działań inwestycyjnych, które nie wiążą się z pracami budowlanymi ani montażowymi. Są to działania społeczne, edukacyjne lub promujące miasto, mające na celu wzrost aktywności i integracji mieszkańców, poprawę atrakcyjności i rozwój gospodarczy, w tym wzrost turystyczny w Słupcy. Nie będą w żaden sposób oddziaływać na środowisko, poza pozytywnym wpływem na ludzi, zabytki i dobra materialne, ewentualnie krajobraz. Należą do nich: nowa oferta spędzania wolnego czasu dla ludzi młodych, udostępnienie miejsc i obiektów należących do miasta na cele działalności gospodarczej i rozwój turystyki, współpraca z gminami ościennymi w zakresie wspólnej polityki inwestycyjnej w celu pozyskiwania potencjalnych inwestorów, utworzenie nowej strony internetowej z informacjami nt. historii miasta, opisem zabytków, utworzenie interaktywnej mapy Miejskiej Trasy Turystycznej, utworzenia na stronie internetowej kalendarza cyklicznych wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych, współpraca z lokalnymi mediami, udział w konferencjach i targach, organizowanie konkursów tematycznych promujących walory przyrodnicze i kulturowe miasta, aktywne promowanie miasta w mediach społecznościowych.

7.2.1. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii

W Strategii Rozwoju Miasta Słupcy zostały wskazane działania mające na celu racjonalizację użytkowania wody do celów konsumpcyjnych i produkcyjnych (poprzez realizację zadań z zakresu budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej) zrównoważone wykorzystanie energii na cele produkcyjne i komunalno-bytowe (poprzez realizację zadań z zakresu remontu budynków użyteczności publicznej, z uwzględnieniem prac termomodernizacyjnych, a także poprzez modernizację i budowę infrastruktury gazowej i ciepłowniczej, wspieranie finansowe mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła), wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii (poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii (panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła) w budynkach użyteczności publicznej).

RACJONALIZACJA UŻYTKOWANIA WODY DO CELÓW PRODUKCYJNYCH I KONSUMPCYJNYCH

Realizacja powyższego celu wynikająca ze Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko będzie możliwa w przypadku podjęcia działań przez podmioty funkcjonujące na terenie miasta, które zużywają na cele produkcyjne znaczne zasoby wody, a także przez podmioty gospodarujące lokalną infrastrukturą techniczną.

W celu dalszego zmniejszenia wodochłonności w strefie gospodarki, zakłady korzystające ze środowiska – pobierające wodę, surowce i energię powinny stosować najlepsze dostępne techniki (BAT). Istotne jest wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego w zakładach (normy ISO 14000), wprowadzanie zasad Czystej Produkcji oraz przystępowanie do programów sektorowych z dziedziny ochrony środowiska.

Oszczędne gospodarowanie wodą ma istotne znaczenie dla środowiska naturalnego, a skala oszczędności zależy w głównej mierze od świadomości ekologicznej i determinacji mieszkańców. Proekologiczne rozwiązania powinny być także stosowane w budynkach użyteczności publicznej. Dotychczasowe doświadczenia (zebrane przez Witolda M. Lewandowskiego w opracowaniu pt. „Proekologiczne odnawialne źródła energii”) wskazują, że najważniejsze oszczędności wody uzyskuje się dzięki „zainstalowaniu indywidualnych liczników wody w gospodarstwach domowych, zastąpieniu tradycyjnych spłuczek o dużej pojemności rozwiązaniami o innej konstrukcji, umożliwiającymi 2-3 krotne zmniejszenie zużycia wody, zastąpieniu zaworów dławicowych zaworami np. kulowymi, które mają mniejsze opory przepływu i nie wymagają wymiany uszczelek, stosowaniu w bateriach umywalkowych, prysznicowych i kuchennych mieszaczy, które napowietrzają wodę, zwiększają jej efektywną objętość i tym samym zmniejszają jej pobór, zastąpieniu wanien kabinami prysznicowymi, w których pobór wody jest 3-4 razy mniejszy, zmianie systemu mycia w umywalkach i zlewozmywakach – nie pod bieżącą wodą, instalowaniu pralek i zmywarek o małym poborze wody.

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ENERGII

Do realizacji założonego celu, ze względu na wzrastające ceny energii, będą dążyć zarówno przedsiębiorcy, jak i władze oraz mieszkańcy. Zmniejszenie zużycia energii jest bowiem jedynym sposobem ograniczenia wydatków związanych z pozyskaniem energii elektrycznej, jak i cieplnej. Jednym z warunków rozwoju współczesnego świata jest dążenie do zmniejszenia zużycia energii w różnych procesach. Dotyczy to także procesów, które służą do utrzymania komfortu klimatycznego i komfortu użytkowania w budynkach: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, podgrzewania wody wodociągowej.

Niżej wymienione fakty mówiące, że zasoby paliw są ograniczone, dostępność do paliw jest coraz trudniejsza, z uwagi na powyższe, ceny paliw będą miały tendencję wzrostową, należy

ograniczać zanieczyszczenie środowiska produktami procesów spalania, świadczą o znacznej roli działań zmierzających do oszczędzania energii i jej efektywnego wykorzystania.

Ochrona środowiska poprzez zmniejszenie zużycia energii nie musi wcale odbywać się kosztem obniżenia poziomu życia ani wiązać się z pogorszeniem warunków pracy, rezygnacją z ogrzewania mieszkań, oświetlania ich i korzystania z coraz nowocześniejszych urządzeń gospodarstwa domowego oraz zaprzestaniem z korzystania ze środków transportu. Energię można bowiem zaoszczędzić poprzez modyfikację istniejących systemów energetycznych, zarówno w samym procesie wytwarzania, jak i transportu; wprowadzanie nowych energooszczędnych technologii w przemyśle, budownictwie, rolnictwie i gospodarstwach domowych; promocję oszczędzania energii akcjami propagandowymi oraz wprowadzanie zachęcających do oszczędzania bodźców ekonomicznych.

WYKORZYSTANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

W Strategii zaplanowano zadania w zakresie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (poprzez montaż instalacji fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych czy pomp ciepła).

Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Ewentualne zagrożenie tego działania może wystąpić dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. nietoperze, jerzyki, jaskółki, wróble). W związku z tym, przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków na podstawie, której sporządzana jest ekspertyza przyrodnicza. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków.

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW

Priorytetowym celem w zakresie zrównoważonego wykorzystania zasobów jest „zredukowanie negatywnego oddziaływania na środowisko spowodowanego wykorzystywaniem zasobów w sytuacji wzrostu gospodarczego – koncepcja zwana rozdzieleniem (decoupling). W praktyce oznacza to zredukowanie oddziaływania na środowisko będącego skutkiem wykorzystywania zasobów, przy jednoczesnej poprawie ogólnej wydajności zasobów w obszarze gospodarki”.¹⁰

Realizacja założonego celu jest uwarunkowana podjęciem proekologicznych działań przez podmioty gospodarcze funkcjonujące w mieście. Motywację do podjęcia działań w tym zakresie stanowią coraz wyższe koszty zakupu materiałów oraz utylizacji odpadów poprodukcyjnych, w związku z czym działania ograniczające materiałochłonność oraz odpadowość produkcji przełożą się na konkretne oszczędności przedsiębiorstw.

Zadaniem władz samorządowych oraz organów publicznych będzie natomiast informowanie, wspieranie i monitorowanie działań podejmowanych przez zakłady produkcyjne w zakresie

¹⁰ „Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych”

ograniczania materiałochłonności i odpadowości produkcji oraz kontrola zgodności tych działań z obowiązującymi przepisami prawa.

7.2.2. Edukacja ekologiczna

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219), problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483)) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP.

Obecnie edukacja ekologiczna prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. W szkołach przeprowadzane są m.in.: konkursy ekologiczne, pogadanki dot. ochrony środowiska, pogadanki dot. zbiórki i utylizacji odpadów czy zajęcia plenerowe. Ponadto dodatkowo zamieszczane są informacje na stronach internetowych w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Miasto bierze również udział w programach z zakresu zmniejszania tzw. niskiej emisji oraz wspiera mieszkańców w wymianie źródeł ciepła. W przyszłości planowane są podobne działania. Ponadto obserwuje się duże zainteresowanie mieszkańców programami z zakresu wymiany pieców, ale również wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Jednym z działań strategicznych Miasta jest organizowanie konkursów tematycznych promujących walory przyrodnicze i kulturowe miasta. Jako zadania towarzyszące konkursom promującym walory przyrodnicze Słupcy, Miasto prowadzi będzie kampanie informacyjne i działania edukacyjne dotyczące:

- edukacji lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii,
- gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków,
- promowania atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego,
- promowania ochrony środowiska przyrodniczego na terenie miasta,
- działań zmierzających do różnicowania rolnictwa w kierunku rolnictwa ekologicznego,

- edukacji społeczeństwa z zakresu oddziaływania i negatywnych skutków promieniowania elektromagnetycznego,
- edukacji mieszkańców w zakresie racjonalnego korzystania z zasobów wodnych,
- właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- właściwego zachowania się w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia.

7.3. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne przedsięwzięć Strategii na środowisko przyrodnicze

W niniejszej Prognozie przeprowadzono analizę wpływu na środowisko planowanych przedsięwzięć w ramach realizacji Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 przy założeniu, że przedsięwzięcia będą spełniały wszystkie obowiązujące obecnie wymagania przepisów Prawa ochrony środowiska. Zakres i forma przedstawionych niżej przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko jest zgodna z ustaleniami art. 51 ust. 2 pkt. 2e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przedstawiona ocena ma charakter poglądowy, gdyż dla przedsięwzięć faktycznie oddziałujących na środowisko powinny zostać opracowane szczegółowe raporty o oddziaływaniu na środowisko na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko ustaleń Strategii:

OBSZARY NATURA 2000 – na terenie miasta nie występują Obszary NATURA 2000. Wszelkie prace budowlano-modernizacyjne nie będą oddziaływać na obszary Natura 2000 oraz obiekty chronione znajdujące się w sąsiedztwie. Każde nowe zagospodarowanie terenu powinno zostać poprzedzone sporządzeniem inwentaryzacji przyrodniczej.

RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – największe oddziaływania bezpośrednie i pozytywne będą wykazywały działania mające na celu ochronę różnorodności biologicznej z zakresu zasobów przyrodniczych, w tym planowane nowe nasadzenia zieleni.

LUDZIE – wszystkie zaproponowane działania mają bezpośredni i pośredni, długoterminowy i stały pozytywny wpływ lub wpływają obojętnie na zdrowie i życie ludzi. Szczególnie inwestycje wpływające na poprawę warunków życia mieszkańców, zapobiegające pogarszaniu się otaczającego ich środowiska i uciążliwym na problem stanu przyrody, wywierają pozytywny skutek. Przejściowe uciążliwości mogą wystąpić na etapie budowy (realizacji) niektórych inwestycji.

ZWIERZĘTA – planowane działania oddziałują neutralnie na zwierzęta lub pośrednio pozytywnie.

ROŚLINY – planowane działania oddziałują neutralnie na rośliny lub pośrednio pozytywnie.

WODY – długotrwałe oddziaływanie pozytywne poprzez ograniczenie przenikania nieczystości i szkodliwych substancji do wód, m.in. rozwój gospodarki wodno-ściekowej.

POWIETRZE – oddziaływanie bezpośrednie, negatywne (na etapie budowy - emisja pyłu przy pracach ziemnych), pośrednie, długotrwałe, pozytywne (ograniczenie emisji spalin z pojazdów mechanicznych). Działania z zakresu termomodernizacji budynków, w tym wymiany indywidualnych źródeł ciepła, montażu instalacji odnawialnych źródeł energii mają na celu poprawę jakości powietrza.

POWIERZCHNIA ZIEMI – przekształcenia powierzchni ziemi związane będą m.in. z realizacją inwestycji liniowych, w trakcie prowadzonych robót budowlanych następuje oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie, krótkotrwałe, negatywne (na etapie budowy i prac ziemnych, zdjęta warstwa ziemi).

KRAJOBRAZ – w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), istnieje potrzeba ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Planując zadania Miasto weźmie pod uwagę konieczność ochrony i zachowania krajobrazu. W trakcie prowadzonych robót budowlanych wystąpi ponadto oddziaływanie negatywne na środowisko przyrodnicze o charakterze bezpośrednim i pośrednim oraz krótkotrwałym (tymczasowym). Zadania zrealizowane zostaną jednak w sposób bezpieczny dla krajobrazu i umożliwiający zachowanie jego najcenniejszych elementów.

KLIMAT – pośrednie, długotrwałe, pozytywne (ograniczenie emisji spalin z pojazdów mechanicznych). W założeniach Strategii przewidziano działania mające na celu poprawę jakości powietrza. Działania te związane są z adaptacją do zmian klimatycznych oraz wpływają na zahamowanie zjawiska postępującego procesu zmian klimatycznych.

ZASOBY NATURALNE – wszystkie zaproponowane działania posiadają wpływ bezpośredni i pośredni, długoterminowy i pozytywny lub brak wpływu. Planowane zadania mają na celu poprawę stanu elementów środowiska na terenie miasta.

ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE – przy właściwym przygotowaniu inwestycji brak oddziaływań lub oddziaływanie pozytywne na obiekty cenne kulturowo.

7.4. Oddziaływania na etapie realizacji inwestycji – etap budowy

Etap realizacji prac budowlanych w ramach Strategii może wiązać się z ich negatywnym oddziaływaniem na środowisko naturalne. Ze względu na charakter prac, uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter krótkotrwały i przejściowy.

W dalszej części scharakteryzowano oddziaływania planowanych działań na etapie ich budowy w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

7.4.1. Zasoby naturalne

Charakter zaplanowanych do realizacji działań nie przewiduje, aby mogły one mieć długotrwały negatywny wpływ i oddziaływanie na zasoby naturalne.

Ewentualne oddziaływanie na etapie prowadzenia prac budowlanych będzie się wiązać z niewielkim ryzykiem zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi w przypadku awarii niektórych sprzętów budowlanych. Jednakże stosowanie odpowiednich środków zapobiegawczych może wykluczyć ryzyko wystąpienia takiej awarii. Oprócz tego, należy unikać wkraczania ciężkiego sprzętu na tereny naturalne i nieprzekształcone, a po zakończonych pracach budowlanych teren budowy powinien zostać uporządkowany i przywrócony do stanu pierwotnego lub zbliżonego do naturalnego.

7.4.2. Ludzie

Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zdrowie ludzi związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji inwestycji.

Praca urządzeń budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie i samopoczucie mieszkańców miasta przebywających w pobliżu prac.

Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie bezpieczeństwa ruchu w rejonach prowadzonych prac. Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter: roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego, tj. piły, zagęszczarki, młoty. W czasie realizacji robót mogą wystąpić zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi związane z wykonywaniem robót pod lub w pobliżu linii elektroenergetycznych. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki (wykopy dla budowy kanalizacji i wodociągów).

7.4.3. Zwierzęta

Na etapie realizacji założeń Strategii oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, stosunkowo mało znaczące, w większości odwracalne.

Chwilowe, okresowe, niekorzystne oddziaływanie na zwierzęta związane będzie głównie z pogorszeniem warunków akustycznych, wzrostem zapylenia powietrza, zajęciem terenu

przebywania niektórych zwierząt oraz zwiększoną emisją spalin w trakcie prac specjalistycznego sprzętu w ramach realizacji inwestycji.

Praca urządzeń budowlanych w trakcie wykonywania robót przyczynić się może do uciążliwości akustycznych, wpływając okresowo ujemnie na zdrowie zwierząt przebywających w pobliżu prac.

Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi i remontowymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie warunków bytowania zwierząt w rejonach prowadzonych prac. Roboty powodujące powstanie zagrożenia ze względu na swój charakter: roboty rozładunkowe i załadunkowe, roboty wykonywane przy użyciu dźwigów i koparek, roboty wykonywane przy użyciu drobnego sprzętu mechanicznego, tj. piły, zagęszczarki czy młoty. Zagrożenia mogą powstać także w trakcie wykonywania robót ziemnych przy użyciu koparki (wykopy w przypadku inwestycji liniowych).

W celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych ze śmiertelnością zwierząt w wyniku wzmożonego ruchu pojazdów (potrącenia) należy zaplanować infrastrukturę drogową „przyjaźnie” dla zwierząt. W przypadku drogi przebiegającej przez las należy ustawić znaki ostrzegawcze dla kierowców. Gdy zachodzi taka potrzeba – budowanie przejść dla zwierząt. Zagrożeniem dla zwierząt nie będą jedynie potrącenia, ale również hałas, który powoduje ich płoszenie oraz zdezorientowanie. Należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w zasięgu oddziaływania dróg.

7.4.4. Wody podziemne i powierzchniowe

Charakter zaplanowanych do realizacji działań nie przewiduje, aby mogły one mieć negatywny wpływ i oddziaływanie na wody podziemne. Jedynie w przypadku wystąpienia awarii takich, jak niekontrolowany wyciek paliwa z pracującego sprzętu budowlanego, czy też innych substancji chemicznych (masy uszczelniające, farby) możliwe jest zanieczyszczenie środowiska wodnego.

W trakcie trwania prac budowlanych potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych stanowi proces wypłukiwania zanieczyszczeń z materiałów odpadowych oraz materiałów stosowanych podczas przebudowy. Potencjalne zagrożenie stanowi również przenikanie do wód substancji chemicznych z pracujących maszyn, urządzeń budowlanych i pojazdów czy odprowadzania do wód bez oczyszczenia ścieków bytowych i przemysłowych z baz budowlanych. Oddziaływanie to ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

W celu uniknięcia wyżej wymienionych sytuacji należy dopilnowywać, aby plac budowy (ew. miejsce stacjonowania pojazdów mechanicznych, maszyn, urządzeń) posiadał utwardzoną, nieprzepuszczalną powierzchnię oraz był odwadniany. Urządzenia odwadniające

będą skuteczne w zmniejszeniu wilgotności gruntów i będą zapewniać dostatecznie szybki spływ wody ze wszystkich punktów placu budowy. Preferowane są urządzenia, w których wykorzystywane są procesy naturalnego samooczyszczania, które wpływają korzystnie na bilans wodny danego terenu.

Natomiast podczas budowy instalacji kanalizacyjnych nowoczesne technologie budowy rurociągów wykorzystujące przeciski metodą sterowaną i odwierty minimalizują zakłócenia w stosunkach wodnych.

Podczas realizacji inwestycji przestrzegane będą zakazy i nakazy nałożone na obszary ochronne oraz strefy ochronne ujęć wód podziemnych, a także uwzględniona będzie obowiązująca na danym terenie odpowiednia polityka planowania przestrzennego z dominującą funkcją ochronną. Ponadto inwestycje będą prowadzone zgodnie z przepisami, wobec czego w wymaganych przypadkach pozyskiwane będą odpowiednie pozwolenia i zezwolenia uzgodnione z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie.

Podobnie jak w przypadku środowiska gruntowego i wód podziemnych, podczas wykonywania prac budowlanych mogą mieć miejsce jedynie potencjalne, krótkookresowe negatywne oddziaływania na wody powierzchniowe. Działania te związane są z potencjalnymi zagrożeniami dla jakości wód powierzchniowych na skutek przenikania do nich substancji chemicznych z pracujących maszyn, urządzeń budowlanych i pojazdów, w szczególności w przypadku ich awarii.

W przypadku prac ziemnych szczególnie duże jest niebezpieczeństwo czasowego zmętnienia wody w niewielkich ciekach w pobliżu terenu budowy.

7.4.5. Powietrze i klimat

Emisja pyłów związana będzie głównie z transportem i przemieszczeniem materiałów sypkich, pylistych czy urobku ziemnego. Praca środków transportu i maszyn roboczych wiązać się będzie z okresowo zwiększoną emisją szkodliwych substancji gazowych (spalin). Niewykluczone jest generowanie pyłów na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej jak również okładzin hamulcowych i spalin pojazdów starszej generacji, co może powodować lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji w powietrzu. Dotyczy to substancji emitowanych z silników spalinowych z transportu i ciężkich maszyn oraz prac spawalniczych.

Wszystkie te szkodliwe emisje pyłów, gazów i związków organicznych będą krótkotrwałe, w trakcie realizacji poszczególnych zamierzonych prac oraz w ilościach niezagrożających zdrowiu mieszkańców. W tym wypadku istotną rolę odgrywać będzie aspekt organizacyjny, ponieważ sposób prowadzenia prac oraz wykorzystywanie sprzętu spełniającego odpowiednie

normy przyczyni się do zmniejszenia emisji szkodliwych substancji do powietrza. Oddziaływanie to ustąpi z chwilą zakończenia robót budowlanych.

7.4.6. Powierzchnia ziemi i krajobraz

Oddziaływanie na gleby związane będzie głównie z etapem realizacji planowanych inwestycji – przemieszczaniem mas ziemnych w czasie prac budowlanych i ubiciem gleb wokół placów budowy. Ewentualne oddziaływanie na etapie prowadzenia prac budowlanych będzie się wiązać ze zniszczeniem wierzchniej warstwy gleby przez pojazdy i maszyny używane przy prowadzonej budowie i modernizacji zaplanowanych inwestycji. Działania te będą miały charakter lokalny, jako że ograniczają się do obszarów, na których są przeprowadzane prace.

Przemieszczanie mas ziemnych oraz wykopy związane będą głównie z realizacją przedsięwzięć infrastrukturalnych (budowa i remont dróg, rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej).

Przy pracach związanych z korzystaniem ze sprzętu budowlanego zawsze istnieje niewielkie ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi w przypadku awarii takiego sprzętu. Jednakże stosowanie odpowiednich środków zapobiegawczych może wykluczyć ryzyko wystąpienia takiej awarii. Oprócz tego, należy unikać wkraczania ciężkiego sprzętu na tereny naturalne i nieprzekształcone, a po zakończonych pracach budowlanych teren budowy powinien zostać uporządkowany i przywrócony do stanu pierwotnego lub zbliżonego do naturalnego.

7.4.7. Gospodarka odpadami

Zwiększone ilości odpadów będą powstawały głównie podczas prac budowlanych. Odpady te należy gromadzić w sposób selektywny, uniemożliwiający niekontrolowane rozprzestrzenianie się odpadów w środowisku. Okres magazynowania oraz objętość magazynowanych odpadów należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Należy prowadzić ewidencję wytwarzanych odpadów na obowiązujących drukach. Odpady należy przekazywać na podstawie kart przekazania odpadu odbiorcom posiadającym stosowne zezwolenia.

Odpady powstające podczas realizacji inwestycji to przede wszystkim odpady zielone, materiały konstrukcyjne (metale, drewno, szkło, tworzywa sztuczne) oraz masy ziemne przy ewentualnych wykopach.

Podczas prowadzonej budowy odpady te będą magazynowane w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonej inwestycji, na wyznaczonych do tego celu terenach, do czasu ich ponownego wykorzystania. Odpady, które nie będą mogły być ponownie zagospodarowane dla potrzeb prowadzonej budowy będą przekazywane wyspecjalizowanym firmom zajmującym się odzyskiem lub w przypadku odpadów, które nie nadają się do odzysku firmom zajmującym się

unieszkodliwianiem poprzez składowanie na przeznaczonych do tego składowiskach odpadów.

Podczas realizacji inwestycji powstawać będą również odpady komunalne oraz odpady związane z eksploatacją maszyn używanych podczas budowy. W związku z tym, zostaną wyznaczone miejsca czasowego deponowania tych odpadów. Odpady komunalne będą przekazywane na składowiska odpadów komunalnych, a ewentualne odpady niebezpieczne związane z eksploatacją maszyn będą przekazywane do utylizacji.

Tabela 13. Główne rodzaje odpadów powstające podczas realizacji inwestycji

Kod odpadów	Rodzaj odpadów
17 01	Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty)
17 02	Odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych
17 05	Gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)
17 08	Materiały konstrukcyjne zawierające gips
17 09	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu
20 03	Inne odpady komunalne

Odpowiedzialność za postępowanie z wszystkimi rodzajami odpadów leży w gestii głównego wykonawcy. Wszystkie powstające odrzuty podczas budowy będą czasowo składowane i zabezpieczone w taki sposób, aby zminimalizować ich możliwy negatywny wpływ na środowisko gruntowo-wodne.

Ponadto wszelkie naprawy urządzeń wykorzystywanych do prowadzonych prac wykonywane będą w wyspecjalizowanych warsztatach, poza terenem budowy.

7.4.8. Zabytki i dobra materialne

Na etapie prowadzenia robót budowlanych w sąsiedztwie zabytków i dóbr materialnych, negatywnie może na nie wpływać podwyższony poziom zanieczyszczeń powietrza związany z pracą maszyn budowlanych (zwiększone zapylenie, wzrost emisji komunikacyjnej, zwiększony poziom hałasu oraz drgań). Etap ten będzie również negatywnie odbierany przez zwiedzających, w związku z utrudnionym dostępem do dóbr kultury.

Realizacja inwestycji związana będzie z koniecznością przeprowadzenia prac ziemnych. Może spowodować to odsłonięcie istniejących w ziemi stanowisk archeologicznych, śladów osadnictwa i kultury materialnej. W przypadku wystąpienia znalezisk archeologicznych, odkrycia przedmiotu, co do którego będzie istniało przypuszczenie, że jest on zabytkiem, prace budowlane zostaną wstrzymane, znalezisko zostanie zabezpieczone przy użyciu dostępnych środków oraz niezwłocznie zgłoszone do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W przypadku stanowisk archeologicznych jedynym możliwym rozwiązaniem jest prowadzenie nadzorów archeologicznych w trakcie budowy.

7.5. Oddziaływania na obszary i obiekty chronione oraz różnorodność biologiczną

W przedmiotowym rozdziale dokonano analizy i oceny wrażliwości terenów chronionych oraz różnorodności biologicznej w skutek zaplanowanych w Strategii. Wskazano celowość wprowadzanych działań oraz rodzaje ingerencji w środowisko, jakie mogą wystąpić podczas ich wdrażania.

Zaplanowane przedsięwzięcia realizowane będą na terenach zagospodarowanych przez człowieka oraz w istniejących obiektach. Nie planuje się realizacji prac budowlanych na obszarach, które podlegają rygorom ochronnym, gdyż w większości będą one ograniczane wyłącznie do obszarów już zagospodarowanych. Ponadto zadania ograniczają się do niewielkich przestrzeni oraz poszczególnych obiektów i nie wpływają na ograniczenie różnorodności biologicznej.

Zagrożeniem dla obszarów chronionych jest m.in. zanieczyszczenie wód, gleb i powietrza, zbyt intensywna turystyka, rozprzestrzenianie zabudowy i infrastruktury czy nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych. Ponadto zgodnie z we wskazywanymi zapisami art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarach tych zabronione są działania wpływające negatywnie na obszary najcenniejsze przyrodniczo. Stąd wprowadzanie nowych inwestycji jest na tych obszarach ograniczone.

Zaplanowane w Strategii inwestycje są na etapie ogólnych założeń wstępnych. Nie przewiduje się na tym etapie możliwości wystąpienia zagrożeń dla gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji i cennych siedlisk. Planowane do realizacji działania nie będą wywierały wpływu na powyższe obszary. W przypadku przystąpienia do prac w zakresie planowania i tworzenia dokumentacji dla inwestycji na obszarach chronionych poprzedzone one zostaną inwentaryzacją przyrodniczą, oceną możliwości wystąpienia zagrożonych gatunków chronionych, w tym ich korytarzy migracji lub cennych siedlisk oraz analizą rozwiązań alternatywnych tj. np. zmiany lokalizacji.

7.5.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz stan flory i fauny

Realizacja większości zadań będzie miała pośredni, długoterminowy i neutralny bądź pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych.

W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków należy przed przystąpieniem do prac dokonać obserwacji lokalizacji inwestycji pod kątem występowania gatunków chronionych. Dla złagodzenia negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym. W miarę posiadanych

możliwości powinno się umożliwić ptakom gniazdowanie np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd.

W przypadku, gdy planowane czynności wiążą się z naruszeniem zakazów określonych w art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r., poz. 55), przed ich wykonaniem należy uzyskać stosowne zezwolenie wydawane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Planowany rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej spowoduje poprawę jakości wód powierzchniowych, co z kolei przyczyni się do stworzenia korzystnych warunków bytowania w rzekach i bezodpływowych ciekach wodnych na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego wszelkim organizmom wodnym.

W trakcie trwania realizacji inwestycji (na etapie budowy) potencjalne zagrożenie dla różnorodności biologicznej regionu może być związane z zajęciem terenu pod inwestycję, przemieszczaniem dużej ilości mas ziemi, składowaniem materiałów budowlanych, budową dróg dojazdowych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez pracujący ciężki sprzęt. Prace budowlane, w połączeniu z regulacją stosunków wodnych, zwłaszcza odwodnienie terenu, mogą mieć znaczenie dla stopnia odwodnienia siedlisk przyrodniczych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji. Ewentualne zanieczyszczenie terenu substancjami chemicznymi może prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub w skrajnych przypadkach ich zniszczenia. Zagrożenie to może mieć miejsce w przypadku awarii sprzętu technicznego używanego w trakcie prac budowlanych i wydostania się do środowiska substancji chemicznych (w tym ropopochodnych). Przewidywane drgania podłoża oraz hałas na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, przypadkowe niszczenie środowiska bytowania zwierząt oraz roślin mogą zaburzyć migracje gatunków zamieszkujących dany obszar albo doprowadzić do wycofania się osobników danego gatunku z dotychczas zajmowanego terenu. Należy również dołożyć wszelkiej staranności, aby w trakcie prac budowlanych nie wystąpiły przypadkowe incydenty zabijania zwierząt żyjących na danym terenie, co zapobiegnie niekontrolowanemu zmniejszaniu ich populacji.

7.5.2. Oddziaływanie na obszary i obiekty chronione

W celu oceny potencjalnego oddziaływania zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Miasta na obszarowe formy ochrony przyrody położone na terenie przedmiotowej jednostki samorządu terytorialnego, przeanalizowano potencjalne zagrożenia i zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody.

Na obszarze analizowanej jednostki nie znajdują się żadne formy ochrony przyrody w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, poza niewielkim fragmentem Powidzko-

Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu, który położony jest przy północno-wschodniej granicy¹¹.

Inwestycje zostaną zaplanowane ze szczególnym uwzględnieniem i troską o występujące wartościowe obiekty i tereny. W przypadku zaistnienia takiej konieczności, podjęte zostaną działania mające na celu kompensację powstałych szkód poprzez podejmowanie równoważących je działań, prowadzące do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia oraz do zachowania walorów krajobrazowych (np. sadzenie drzew, objęcie opieką stanowisk zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, budowa schronień dla ptaków).

Wszelkie prace budowlano-modernizacyjne nie mogą oddziaływać na obszary chronione w sąsiedztwie bez przeprowadzenia uprzednich postępowań i uzyskania odpowiedniej zgody na takie przedsięwzięcia.

W przypadku planowania inwestycji na obszarze, gdzie znajdują się obiekty chronione lub zabytkowe uwzględnione zostało ewentualne ryzyko ich oddziaływania. Jednakże ich realizacja poprzedzona będzie uzyskaniem stosownych pozwoleń i decyzji środowiskowych, co ma na celu zminimalizowanie wystąpienia negatywnych skutków.

W związku z brakiem danych i projektów technicznych dla poszczególnych zadań w chwili obecnej, trudno jest określić szczegółowo poszczególne rodzaje oddziaływania inwestycji. Teoretycznie do głównych problemów, które mogą wystąpić należy: emisja zanieczyszczeń i hałasu związanego z pracami budowlanymi oraz funkcjonowaniem ciągów komunikacyjnych, a także ewentualna możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, w tym stanu środowiska na terenie miasta, dlatego nie będą prowadzić do pogorszenia elementów środowiska oraz wpływać negatywnie na obszary wyznaczone w ustawie o ochronie przyrody.

Reasumując, zaplanowane działania będą zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i ich celem jest poprawa oraz utrzymanie dobrego stanu środowiska. Strategia zapewnia całkowitą ochronę cennym przyrodniczo i historycznie elementom zasobów Miasta i nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające walorom znajdującym się na jego terenie.

7.6. Relacje między oddziaływaniami

W poniższej tabeli przedstawiono relacje pomiędzy potencjalnymi oddziaływaniami przedsięwzięć ujętych w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 na poszczególne

¹¹ Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody oraz <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

elementy środowiska oraz oddziaływaniami pośrednimi mogącymi mieć miejsce w związku z jej wdrożeniem i realizacją planowanych działań.

Tabela 14. Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami

Elementy środowiska i oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań i oddziaływania pośrednie
<u>POWIETRZE I KLIMAT:</u>	
• Emisja spalin • Zapylenie • Immisja zanieczyszczeń • Hałas i wibracje	• Spaliny i pyły samochodowe zanieczyszczają powierzchnię ziemi, gleby i wody powierzchniowe • Hałas i wibracje wpływają na zdrowie człowieka i świat zwierzęcy • Zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat
<u>POWIERZCHNIA ZIEMI (W TYM GLEBY)</u>	
• Zmiany pokrycia powierzchni terenu oraz struktury gruntu, składu biologicznego i chemicznego	• Zmiana pokrycia powierzchni terenu wpływa na zmianę mikroklimatu • Zwiększenie powierzchni nawierzchni nieprzepuszczalnych, czyli pogorszenie się własności retencyjnych i filtracyjnych, wpływa to na wody gruntowe i ujęcia wody oraz na mikroklimat • Zanieczyszczenia opadające na powierzchnię dróg spływają wraz z wodami opadowymi do gleby i wód gruntowych
<u>WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE</u>	
• Zanieczyszczenia wód • Obniżenie poziomu wód gruntowych • Zmiana stosunków wodnych	• Zanieczyszczenia użytkowych poziomów wód podziemnych mają wpływ na zdrowie ludzi • Zmiany poziomu wód gruntowych (odwodnienia), wpływają na wilgotność gleby, a to z kolei oddziałuje na florę i faunę • Zanieczyszczenia wód wpływają na różnorodność biologiczną • Poziom wód gruntowych i stosunki wodne wpływają na stan zdrowotny roślinności danego obszaru, a tym samym na zmiany w krajobrazie • Zmiany pokrycia powierzchni ziemi i jej właściwości filtracyjnych wpływają na reżim wód
<u>FLORA I FAUNA</u>	

Elementy środowiska i oddziaływania bezpośrednie	Wzajemne powiązania oddziaływań i oddziaływania pośrednie
• Zmiany przestrzeni życiowej i ekosystemów • Zagrożenie dla niektórych gatunków • Zmniejszenie różnorodności biologicznej	• Rozwój transportu, budowa dróg oraz inne procesy urbanizacyjne wpływają na florę i faunę pośrednio poprzez: poprawę stanu powietrza, zmniejszenie poziomu hałasu i drgań, poprawę jakości mikroklimatu, zmianę poziomu wód gruntowych, poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zmniejszenie zanieczyszczenia gleby • Stan flory i fauny ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne człowieka • Stan flory wpływa na krajobraz

Źródło: opracowanie własne

Środki minimalizujące zidentyfikowane oddziaływania

Skala oddziaływań założeń Strategii jest niewielka. Działania ograniczają się do terenów w większości już zurbanizowanych i wpływają na:

- poprawę jakości powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację i remont budynków, wzrost udziału odnawialnych źródeł energii, budowę ścieżek pieszo-rowerowych, rozbudowę sieci gazowej i ciepłowniczej,
- ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych poprzez remont infrastruktury drogowej i okołodrogowej,
- zapewnienie dostępu do czystej wody poprzez rozwój infrastruktury wodno-kanalizacji,
- ochronę wód i gleb przed degradacją poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- sprawny system gospodarowania odpadami,
- zachowanie walorów i zasobów naturalnych,
- poprawę bezpieczeństwa i jakości życia,
- ochronę obiektów zabytkowych i dziedzictwa kulturowego.

7.7. Oddziaływania wtórne i skumulowane

Oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii. Jest to jednak kwestia uzależniona od harmonogramu prowadzonych robót i na obecnym etapie trudna do zidentyfikowania.

Aby uniknąć uciążliwości związanych z oddziaływaniami skumulowanymi, należy dokładnie ustalić harmonogram prac oraz na bieżąco informować z określonym wyprzedzeniem zainteresowane strony (tj. mieszkańców, administratorów sieci infrastrukturalnych) o zamiarze prowadzenia prac budowlanych.

Korzystne dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i jakości życia mieszkańców jest także łączenie realizacji poszczególnych prac w obrębie tych samych obiektów przez różnych administratorów, w tym samym czasie – np. podczas modernizacji nawierzchni odcinka drogi można wykonać wszystkie planowane prace na sieciach infrastruktury, zlokalizowanych w pasie drogowym.

Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych wynikających z realizacji innych programów lub planów na tym terenie w tym samym czasie.

7.8. Decyzje środowiskowe dla poszczególnych inwestycji

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest dokumentem określającym nałożone warunki na realizację przedsięwzięcia gwarantujące bezpieczeństwo szeroko rozumianemu środowisku. Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.) musi zostać wydana przed uzyskaniem m.in. następujących decyzji administracyjnych:

- decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych,
- decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych,
- decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, koncesji na podziemne składowanie odpadów oraz koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla,
- decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny,
- pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych,
- decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów,
- decyzji o zmianie lasu na użytek rolny,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
- decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

W dniu 10 września 2019 r. zostało wydane Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839). Rozporządzenie to określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko.

Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, organ wydający decyzję środowiskową stwierdza o konieczności lub nie przeprowadzenia pełnej procedury środowiskowej, czyli o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływania na środowisko. Zakres raportu określa art. 66 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.). Raport stanowi jeden z kluczowych elementów oceny oddziaływania na środowisko, który w przypadku przeprowadzania tej procedury powinien zostać dołączony do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Zadaniem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Strategii

DZIAŁANIA ŁAGODZĄCE

Są to środki zmierzające do zmniejszenia lub nawet eliminacji negatywnego oddziaływania na elementy środowiska społecznego lub przyrodniczego.

Zadania polegające m.in. na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, ograniczeniu natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych i poprawie bezpieczeństwa, rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawie stanu budynków, w tym termomodernizacji będą realizowane na podstawie obowiązujących przepisów, po uprzedniej analizie ich wpływu na przyrodę w tym gatunki chronione oraz zakazy dotyczące ochrony przyrody i zabytków.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne, proponuje się podjęcie szeregu działań łagodzących, które opisano w poniższej tabeli.

Tabela 15. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Strategii

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Powietrze i klimat	Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza, związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: — systematyczne sprzątanie placów budowy, — zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), — ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, — uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (nie sypanie na nadkola i inne części pojazdu), — przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów), — ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy. W przypadku planowanych prac związanych z termomodernizacją obiektów, poprawą efektywności energetycznej tych obiektów, ważną kwestią mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza jest dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności na przebudowywanym odcinku. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Ponadto należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.
Klimat akustyczny	W celu zmniejszenia emisji hałasu związanego z pracami budowlanymi, powinny one być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych na biegu jałowym należy ograniczyć do minimum. Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne. Wpływ na zmniejszenie hałasu komunikacyjnego ma także stosowanie odpowiednio zaprojektowanych pasów zieleni przyulicznej z rzędami wysokich drzew i krzewów (gatunków o właściwościach dźwiękochłonnych tj. zimozielone gatunki drzewiaste oraz klon topola, lipa).
Wody	Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków do wód, zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków z jezdni oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki, przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów. Należy badać jakość wód przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Należy prowadzić badania jakości zrzucanych wód opadowych w oparciu o obowiązujące warunki jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-aseenizacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria. Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.

Gleby	Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu. W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”. Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum. Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozdeponowana na powierzchni terenu. W związku z zaplanowanymi działaniami z zakresu rozbudowy i modernizacji systemu dróg, rozbudowy infrastruktury wodno – kanalizacyjnej oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, podczas ich realizacji przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed: — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Rośliny	W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odślonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach. Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane. W związku z zaplanowanymi działaniami z zakresu rozbudowy i modernizacji systemu dróg oraz rozbudowy infrastruktury wodno – kanalizacyjnej podczas ich realizacji przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace ziemne i inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:

	— uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Zwierzęta	W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym płazów.
Ludzie	Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac. W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP. W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.
Krajobraz, zabytki i dobra materialne	Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Źródło: opracowanie własne

DZIAŁANIA KOMPENSACYJNE

Są to działania najczęściej niezależne od przedsięwzięcia inwestycyjnego, których celem jest kompensacja znaczącego niekorzystnego oddziaływania na środowisko, jakie jest spowodowane realizacją tego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska, kompensacja przyrodnicza może być realizowana tylko wówczas, gdy „ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa”.

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Miasta będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Ponadto większość z zaproponowanych działań bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” tzn. zakłada modernizację, przebudowę już

istniejących obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Jednak w przypadku zaistnienia takiej konieczności należy podjąć szereg działań, prowadzących do przywrócenia równowagi w przyrodzie na danym terenie, naprawy szkód dokonanych w środowisku oraz odtworzenia walorów krajobrazowych. Działania te często przyjmują formę robót budowlanych i ziemnych tj.:

- rekultywacja gleb;
- rekultywacja wód, w tym odnowa obiegu wody;
- renaturyzacja terenu (odtworzenie naturalnych warunków siedliskowych, urozmaicenie siedlisk);
- introdukcja gatunków np. ichtiofauny;
- zalesianie i nasadzenia roślinności (odtworzenie terenów zielonych);
- tworzenie sieci zadrzewień śródpolnych, ochrona istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie nowych obszarów ochronnych, co umożliwia migrację fauny i flory poprzez zmniejszenie fragmentacji środowiska.

9. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Strategii

Większość proponowanych do realizacji działań charakteryzuje się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazuje na tzw. „istniejącym śladzie” i nie wykracza na nowe obszary. W takim przypadku proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych w Strategii działań, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych zadań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w otoczeniu wdrażania przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. Trafne wskazanie rozwiązań alternatywnych jest niemożliwe również w przypadku braku dokumentacji technicznej dla poszczególnych inwestycji.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustaleniami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne definiowane jest jako „jakiegokolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym "oddziaływanie" oznacza jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Wobec powyższego, ze względu na lokalny charakter działań oraz zasięg przestrzenny obszaru objętego Strategią (w tym wielkość oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć), skutki realizacji jej założeń nie będą miały znaczenia transgranicznego.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. W przeciwieństwie do ocen oddziaływania konkretnych planowanych przedsięwzięć nie ma możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych.

Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowej Strategii. W związku z tym, możliwe jest zastosowanie jedynie metody opisowej (jakościowej). Nie ma zaś możliwości odniesienia się do konkretnych parametrów dotyczących poszczególnych planowanych inwestycji, co tworzy realną barierę zastosowania bardziej precyzyjnej metodyki (ilościowej), jednolitej dla wszystkich planowanych w Strategii działań. Dane techniczne prezentują bowiem bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po koncepcje.

Z uwagi na skomplikowany i długotrwały proces inwestycyjny nie jest możliwe także dokładne określenie czasu rozpoczęcia i zakończenia prac budowlanych przy wdrażaniu poszczególnych przedsięwzięć, co również uniemożliwia oszacowanie oddziaływań skumulowanych i zastosowania modeli do obliczenia oddziaływań w sytuacji najbardziej niekorzystnej. Obecnie nie stwierdza się, aby zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia miały znacząco wpływać na środowisko na terenie miasta.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej Strategii Rozwoju Miasta oraz częstotliwości jej przeprowadzania - monitoring

Zakłada się, że Prognoza powinna obejmować obszar jednostki samorządu terytorialnego, wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń Strategii.

Zgodnie z wymogami obowiązujących dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń Strategii w zakresie opisanym poniżej. Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń Strategii, sprawdzenie czy założone środki łagodzące przyniosą zakładany efekt.

Celem monitoringu środowiskowego jest ocena, czy stan środowiska ulega polepszeniu, czy pogorszeniu – poprzez zbieranie, analizowanie i udostępnianie danych dotyczących jakości środowiska i zachodzących w nim zmian. Monitoring jest również podstawą oceny efektywności wdrażania polityki środowiskowej.

Kontrola i monitoring realizacji celów strategicznych powinien obejmować określenie stopnia wykonania poszczególnych działań:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

W realizacji poszczególnych działań wynikających z Prognozy udział będą brać podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu zadaniami, podmioty realizujące te zadania, kontrolujące przebieg tych realizacji i jego efekty oraz społeczność miasta, jako główny pomiot odbierający wyniki i odczuwający skutki podejmowanych działań.

W latach 2020-2029 na bieżąco będzie monitorowany postęp w zakresie wdrażania zdefiniowanych w Strategii działań, a po roku 2029 nastąpi ostateczna ocena rozbieżności między celami zdefiniowanymi w Strategii i analiza przyczyn tych rozbieżności. Wyniki oceny będą stanowiły wykładnię dla kolejnej Strategii, w której zostaną zdefiniowane nowe cele.

Tabela 16. Przykładowe mierniki realizacji Strategii

Cel strategiczny	Wskaźnik monitorowania
Wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej	Długość wyremontowanych dróg
	Długość chodników
	Długość ścieżek pieszko-rowerowych
	Liczba nowych miejsc parkingowych
	Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej
	Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej
	Liczba odbiorców gazu
	Udział budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej
	Liczba budynków, w których zmodernizowano/wymieniono źródło ciepła
	Liczba wyremontowanych/ zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej
	Udział budynków użyteczności publicznej, w których wykorzystywane są odnawialne źródła energii
	Ilość punktów pomiaru jakości powietrza
	Ilość zamontowanych kamer na terenie miasta
Wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej	Liczba zmodernizowanych obiektów w ramach infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w mieście
	Liczba nowych tablic informacyjnych w zakresie promocji miasta
	Powierzchnia, na której dokonano nowych nasadzeń zieleni
	Liczba wspartych obiektów zabytkowych
	Liczba wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych
	Liczba uczestników wydarzeń organizowanych na terenie miasta
	Liczba turystów odwiedzających miasto w ciągu roku
	Liczba nowych podmiotów gospodarczych
Promocja miasta w regionie	Liczba obiektów charakterystycznych dla miasta opisana na stronie internetowej
	Liczba konferencji/ targów, w których udział brali przedstawiciele Miasta i podmioty działające na jego terenie
	Liczba konkursów promujących miasto
	Liczba kampanii promujących miasto w Internecie

Źródło: opracowanie własne

Poza głównymi miernikami przy ocenie skuteczności realizacji Strategii powinny być również brane pod uwagę wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki reakcji państwa i społeczeństwa.

WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE:

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców, mierzona przy pomocy takich mierników, jak: długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności,
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji oraz zmniejszenie całkowitych przepływów materiałowych w gospodarce,
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć ochrony środowiska,
- zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych.

WSKAŹNIKI STANU ŚRODOWISKA I ZMIANY PRESJI NA ŚRODOWISKO:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, a więc przede wszystkim metali ciężkich, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalności gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,
- wzrost lesistości, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI PAŃSTWA I SPOŁECZEŃSTWA:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,

- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

W związku z art. 55 ust 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Burmistrz Miasta Słupcy jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach:

- państwowego monitoringu środowiska,
- monitoringu środowiska prowadzonego w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zlokalizowanych na obszarze objętym Strategią,
- indywidualnych zamówień,
- kontroli i oceny zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Analizie i ocenie poddane zostaną następujące komponenty środowiska:

- obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Należy zaznaczyć, że dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego Strategią.

Analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów wskazanych powyżej, zostanie przeprowadzona, co najmniej dwa razy w okresie obowiązywania Strategii Rozwoju Miasta. W realizacji poszczególnych zadań wynikających z Prognozy brać udział będą podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu zadaniami, podmioty realizujące te zadania, kontrolujące przebieg tych realizacji i jego efekty oraz społeczność miasta, jako główny pomiot odbierający wyniki i odczuwający skutki podejmowanych działań.

13. Konsultacje społeczne

Projekt Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski i uwagi mogą wносить wszyscy obywatele, jak również organizacje pozarządowe, grupy społeczne, przedstawiciele środowisk naukowych itd. Ponadto dokumenty podlegają opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotowa Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.) oraz zgodnie z ustaleniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zakres Prognozy jest zgodny z zapisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001).

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Zarówno Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 01.10.2020 r. (znak: DN-NS.9011.936.2020), jak i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 02.10.2020 r. (znak: WOO-III.410.461.2020.MM.1) poinformowali o pozytywnej opinii dla projektu strategii wraz z prognozą. Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wskazał uchybienia wymagające rozważenia. Zakres wprowadzonych zmian w przedmiotowej Prognozie, w związku ze wskazanymi uchybieniami dotyczy:

-
- uzupełnienia w rozdziale 7.2 Prognozy odniesienia do wszystkich działań ujętych w Strategii Rozwoju Miasta Słupcy,
 - uzupełnienia w rozdziale 5.3 Prognozy informacji nt. monitoringu hałasu i oceny wpływu szlaków komunikacyjnych przebiegających przez miasto na stan klimatu akustycznego,
 - uzupełnienia i skorygowania zapisów w rozdziale 5.6 Prognozy w zakresie fauny i flory na terenie miasta,
 - uzupełnienia w rozdziale 5.1 Prognozy o wyniki badań wód powierzchniowych i podziemnych z 2019 r.,
 - uzupełnienia w rozdziale 12 Prognozy o sposób monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko przez Burmistrza Miasta Słupcy,
 - uzupełnienia rozdziału 3 Prognozy o zawartość Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029,
 - uzupełnienia rozdziału 3.2 Prognozy o odniesienie do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym,
 - uzupełnienia rozdziału 7.2.1 Prognozy o wskazanie działań ujętych w Strategii w zakresie racjonalizacji użytkowania wody do celów konsumpcyjnych i produkcyjnych oraz zrównoważonego wykorzystania energii na cele produkcyjne i komunalno-bytowe,
 - uzupełnienia rozdziału 7.2. o działania w zakresie edukacji ekologicznej odnoszące się do działań strategicznych w Strategii Rozwoju Miasta,
 - korektę zapisów dotyczących definicji ścieków (zgodnie z ustawą Prawo Wodne) oraz poziomu dopuszczalnego, poziomu docelowego i poziomu celu długoterminowego (zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska) w rozdziale 5.1 i 8 oraz 5.2 Prognozy,
 - rozwinięcia zapisów streszczenia w języku niespecjalistycznym o najważniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach Prognozy.

Przedmiotowe dokumenty, tj. Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 oraz Prognoza Oddziaływania na Środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 podlegają udostępnieniu społeczeństwu lokalnemu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.) Burmistrz Miasta Słupcy zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Burmistrz Miasta Słupcy podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu Strategii wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz o możliwości

zapoznania się z ich treścią oraz składania uwag i wniosków w dniach od 08.09.2020 r. do dnia 28.09.2020 r. Dokumenty zostały wyłożone ww. terminie do wglądu publicznego w Urzędzie Miasta Słupcy, ul. Pułaskiego 21, 62-400 Słupca, w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu pod adresem: <https://www.bip.umslupca.finn.pl/> i stronie internetowej Miasta pod adresem: <http://miasto.slupca.pl/>. W wyznaczonym terminie nie zostały zgłoszone żadne wnioski ani uwagi.

Prognoza składa się z kilku zasadniczych części: informacji o zawartości Prognozy, głównych celach, jej powiązaniach z innymi dokumentami, metodach sporządzenia czy miernikach.

Zakres merytoryczny niniejszej Prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Niniejszą Prognozę sporządzono przy zastosowaniu m.in.: analiz jakościowych opartych na danych dostępnych z państwowego monitoringu środowiska, metod opisowych, danych z fachowej literatury.

W Strategii określono wizję i misję rozwoju oraz 3 cele strategiczne, a w ramach nich cele operacyjne:

I. Wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej

1. Poprawa stanu infrastruktury drogowej
2. Usprawnienie ruchu drogowego w mieście
3. Poprawa funkcjonalności i wzrost dostępności do punktów usługowo-handlowych oraz obiektów użyteczności publicznej
4. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym miasta i poprawa jakości powietrza
5. Zmniejszenie zanieczyszczeń w przestrzeni publicznej i zapobieganie dewastacjom

II. Wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej

1. Rozwój działalności gospodarczej w tym rozwój usług i tworzenie nowych miejsc pracy
2. Pozyskanie zewnętrznych inwestorów
3. Rozwój bazy rekreacyjnej
4. Rozwój terenów zieleni
5. Zwiększenie dostępności do obiektów zabytkowych

III. Promocja miasta w regionie

1. Rozwój oferty promocyjnej w zakresie historii miasta
2. Promocja w regionie wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych organizowanych w mieście
3. Promocja walorów przyrodniczych i krajobrazowych
4. Kształtowanie marki i wizerunku miasta

5. Budowanie tożsamości lokalnej

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan środowiska przyrodniczego na terenie miasta Słupcy oraz zaproponowano kierunki działań w tym zakresie. Wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy zostały odniesione do stanu środowiska oraz przeanalizowano potencjalne skutki środowiskowe realizacji Strategii.

Miasto Słupca położone jest w środkowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie słupeckim, w odległości około 70 km na wschód od Poznania, na Równinie Wrześińskiej – wysoczyźnie morenowej płaskiej i falistej z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. Powierzchnia miasta wynosi ok. 10 km². Klimat na obszarze Słupcy określany jest jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przede wszystkim przez słabe wpływy oceanicznych mas powietrza. Pod względem hydrograficznym miasto należy do regionu wodnego Warty, wchodzącego w skład obszaru dorzecza Odry. Wody powierzchniowe zajmują obszar 83 ha, co stanowi 8,06% ogólnej powierzchni. Główną rzeką przepływającą przez miasto jest Mieszna. Część północno-wschodnia miasta obejmuje Jezioro Słupeckie. Stan wód powierzchniowych określany jest jako zły. Zgodnie z roczną oceną jakości powietrza za 2019 r. w strefie wielkopolskiej, do której należy miasto Słupca, analizowana jednostka samorządu terytorialnego znalazła się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz wartości poziomu długoterminowego stężenia ozonu (O₃). Głównym szlakiem komunikacyjnym na terenie miasta jest przebiegająca ze wschodu na zachód droga krajowa DK92 biegnąca na linii Rzepin – Poznań – Września – Warszawa. Ponadto przez miasto przebiegają dwie drogi wojewódzkie (263 i 466) oraz linia kolejowa nr 3. Obszary położone wzdłuż głównych dróg w mieście narażone są na hałas komunikacyjny, wobec czego realizując inwestycje drogowe, należy uwzględnić działania służące przywróceniu dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Na terenie Słupcy nie znajdują się żadne formy ochrony przyrody w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, poza niewielkim fragmentem Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który położony jest przy północno-wschodniej granicy miasta. Jedynymi terenami leśnymi na obszarze analizowanej jednostki jest las w północno-wschodniej części miasta oraz Park Miejski. Obszar miasta charakteryzuje się warunkami sprzyjającymi rozwojowi głównie borów sosnowych z domieszką gatunków liściastych – dąb, buk i grab.

Do najistotniejszych problemów w zakresie ochrony środowiska występujących na terenie Słupcy zaliczają się:

Wody powierzchniowe i podziemne: zły stan wód powierzchniowych i podziemnych, obszarowe źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych, występujące jeszcze braki w infrastrukturze kanalizacyjnej.

Powietrze: położenie miasta w strefie wielkopolskiej, dla której odnotowano przekroczony poziom benzo(a)pirenu, pyłu PM10, oraz pyłu PM2,5 w powietrzu, duża ilość indywidualnych źródeł ciepła, wykorzystujących w celach grzewczych paliwa stałe o niekorzystnych parametrach, niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, emisja liniowa pochodząca ze środków transportu spowodowana rosnącą ilością pojazdów.

Hałas: wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego oraz zły stan techniczny części dróg.

Promieniowanie elektromagnetyczne: rozwój telefonii komórkowej, wzrost liczby stacji bazowych telefonii i urządzeń Wi-Fi, co wpływa na zwiększenie ilości źródeł promieniowania i obszaru ich oddziaływania, niska świadomość społeczeństwa w zakresie zagrożeń płynących z pól elektromagnetycznych na życie i zdrowie człowieka oraz wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet).

Zagrożenie poważnymi awariami: transport materiałów niebezpiecznych, zły stan techniczny dróg oraz wzrastające natężenie ruchu.

Ochrona przyrody i krajobrazu: zanieczyszczenie wód, presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione, zmiana sposobu użytkowania terenu, zabudowa, zaśmiecenie i dewastacja środowiska, zmiany klimatu oraz związane z tym występujące anomalie pogodowe, rozprzestrzenianie się obcych gatunków flory i fauny.

Gleby i surowce mineralne: wyroby azbestowe występujące na terenie miasta.

Działania wskazane w Prognozie mają na celu ograniczenie uciążliwości, czyli zjawisk wpływających w sposób negatywny na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi, (np. hałas, drgania, zanieczyszczenie powietrza). Przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów, charakteryzujących stan środowiska (np. normy jakości powietrza), stwarza zagrożenie zdrowia ludzi lub degradacji środowiska. Instrumenty prawne nakładają na organy administracji państwowej, jak i samorządowej obowiązek kontroli, ograniczania lub eliminowania uciążliwości. Podmioty gospodarcze są zobowiązane do stosowania rozwiązań technologicznych, które spełniają wymagania ochrony środowiska.

W Prognozie przeanalizowano potencjalny wpływ wskazanych do realizacji w Strategii działań na takie aspekty środowiska, jak: obszary natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. W Prognozie wskazano również czy powyższe oddziaływanie może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy neutralny na powyższe elementy.

OBSZARY NATURA 2000 – na terenie miasta nie występują Obszary NATURA 2000. Wszelkie prace budowlano-modernizacyjne nie będą oddziaływać na obszary Natura 2000 oraz obiekty

chronione znajdujące się w sąsiedztwie. Każde nowe zagospodarowanie terenu powinno zostać poprzedzone sporządzeniem inwentaryzacji przyrodniczej.

RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – największe oddziaływania bezpośrednie i pozytywne będą wykazywały działania mające na celu ochronę różnorodności biologicznej z zakresu zasobów przyrodniczych, w tym planowane nowe nasadzenia zieleni.

LUDZIE – wszystkie zaproponowane działania mają bezpośredni i pośredni, długoterminowy i stały pozytywny wpływ lub wpływają obojętnie na zdrowie i życie ludzi. Szczególnie inwestycje wpływające na poprawę warunków życia mieszkańców, zapobiegające pogarszaniu się otaczającego ich środowiska i uwrażliwiające na problem stanu przyrody, wywierają pozytywny skutek. Przejściowe uciążliwości mogą wystąpić na etapie budowy (realizacji) niektórych inwestycji.

ZWIERZĘTA – planowane działania oddziałują neutralnie na zwierzęta lub pośrednio pozytywnie.

ROŚLINY – planowane działania oddziałują neutralnie na rośliny lub pośrednio pozytywnie.

WODY – długotrwałe oddziaływanie pozytywne poprzez ograniczenie przenikania nieczystości i szkodliwych substancji do wód, m.in. rozwój gospodarki wodno-ściekowej.

POWIETRZE – oddziaływanie bezpośrednie, negatywne (na etapie budowy - emisja pyłu przy pracach ziemnych), pośrednie, długotrwałe, pozytywne (ograniczenie emisji spalin z pojazdów mechanicznych). Działania z zakresu termomodernizacji budynków, w tym wymiany indywidualnych źródeł ciepła, montażu instalacji odnawialnych źródeł energii mają na celu poprawę jakości powietrza.

POWIERZCHNIA ZIEMI – przekształcenia powierzchni ziemi związane będą m.in. z realizacją inwestycji liniowych, w trakcie prowadzonych robót budowlanych następuje oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie, krótkotrwałe, negatywne (na etapie budowy i prac ziemnych, zdjęta warstwa ziemi).

KRAJOBRAZ – w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), istnieje potrzeba ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Planując zadania Miasto weźmie pod uwagę konieczność ochrony i zachowania krajobrazu. W trakcie prowadzonych robót budowlanych wystąpi ponadto oddziaływanie negatywne na środowisko przyrodnicze o charakterze bezpośrednim i pośrednim oraz krótkotrwałym (tymczasowym). Zadania

zrealizowane zostaną jednak w sposób bezpieczny dla krajobrazu i umożliwiający zachowanie jego najcenniejszych elementów.

KLIMAT – pośrednie, długotrwałe, pozytywne (ograniczenie emisji spalin z pojazdów mechanicznych). W założeniach Strategii przewidziano działania mające na celu poprawę jakości powietrza. Działania te związane są z adaptacją do zmian klimatycznych oraz wpływają na zahamowanie zjawiska postępującego procesu zmian klimatycznych.

ZASOBY NATURALNE – wszystkie zaproponowane działania posiadają wpływ bezpośredni i pośredni, długoterminowy i pozytywny lub brak wpływu. Planowane zadania mają na celu poprawę stanu elementów środowiska na terenie miasta.

ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE – przy właściwym przygotowaniu inwestycji brak oddziaływań lub oddziaływanie pozytywne na obiekty cenne kulturowo.

Należy pamiętać, że przedstawiona ocena ma charakter poglądowy, gdyż dla przedsięwzięć faktycznie oddziałujących na środowisko powinny zostać opracowane szczegółowe raporty o oddziaływaniu na środowisko na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

W dokumencie dokonano oceny pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące na etapie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Działania wskazane do realizacji w Strategii mają na celu wzrost jakości życia mieszkańców Słupcy, w tym m.in. poprawę stanu środowiska. Uwzględniając rozwój gospodarczy, wzrost poziomu konsumpcji, wzrost presji na obszary cenne przyrodniczo, jak i tereny niezurbanizowane, brak realizacji zapisów Strategii może spowodować istotne pogorszenie niektórych elementów środowiska, co w przyszłości może wpłynąć na wzrost zanieczyszczenia środowiska.

Prognoza przedstawia również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwiązaniem są zaproponowane w ramach Strategii przedsięwzięcia inwestycyjne i pozainwestycyjne. Większość zaproponowanych działań pozytywnie wpłynie na wszystkie komponenty środowiska. Możliwe są jednak krótkotrwałe negatywne oddziaływania na etapie realizacji konkretnego przedsięwzięcia. Natomiast dla inwestycji, które w sposób szczególny mogą wpływać na środowisko, powinien być wykonany raport oddziaływania niniejszego przedsięwzięcia na środowisko jeszcze na etapie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko lub neutralny. Zatem, zgodnie z metodologią ocen oddziaływania na środowisko, proponowanie szczegółowych rozwiązań alternatywnych nie ma pełnego

uzasadnienia. Ponadto, dokument ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla wskazanych działań.

Głównym założeniem Strategii jest poprawa jakości życia, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Zakłada się, że wdrożenie Strategii nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska miasta, natomiast jej prawidłowa realizacja przyniesie w przyszłości wymierny efekt ekologiczny w postaci minimalizacji antropopresji na środowisko. Realizacja Strategii nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych oraz nie wpłynie negatywnie na obszary chronione i cenne przyrodniczo.

Ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w Strategii ogranicza się w znacznej większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją). Wówczas przewiduje się podwyższoną emisję hałasu i spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisję pyłów. Negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Z uwagi na charakter przedsięwzięć przewidzianych do realizacji oraz ich lokalizację, na etapie budowy mogą wystąpić okresowo niekorzystne oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody. Natomiast na etapie eksploatacji powstałej infrastruktury prognozuje się znaczne korzystne oddziaływanie na środowisko.

Ze względu na lokalny charakter działań i zasięg przestrzenny obszaru skutki realizacji założeń Strategii nie będą miały znaczenia transgranicznego.

W stosunku do każdego planowanego działania strategicznego przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Wpływ przewidzianych do realizacji zadań na środowisko będzie stosunkowo niewielki i w przypadku większości inwestycji, będzie ograniczał się do etapu realizacji przedsięwzięcia (etapu budowy). Proponowane inwestycje mają w swym założeniu poprawę standardu i jakości życia mieszkańców, przy jednoczesnych działaniach ochronnych względem elementów przyrodniczych. W związku z tym nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie działań łagodzących.

Zakłada się, że w wyniku realizacji Strategii nastąpi poprawa stanu środowiska przyrodniczego i standardu życia mieszkańców. Ograniczona zostanie w sposób odczuwalny emisja szkodliwych substancji do środowiska. Poprawie ulegnie jakość powietrza, wód i gleb, co przełoży się na podwyższenie jakości życia mieszkańców. Nastąpi wzrost świadomości

ekologicznej społeczności, co może mieć bezpośrednie przełożenie na wzrost aktywności w sprawach ochrony środowiska.

W celu identyfikacji potencjalnych oddziaływań poszczególnych działań planowanych do realizacji w ramach Strategii posłużono się macierzą skutków środowiskowych, przedstawiającą w skondensowanej postaci możliwe oddziaływanie na środowisko. Analizowano bezpośredni wpływ założeń Strategii na środowisko, jak również oddziaływania pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko i długoterminowe, chwilowe, ciągłe, pozytywne i negatywne. Wzięto pod uwagę odwracalność skutków podjętych działań, skalę czasową oddziaływań, zasięg przestrzenny.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Cele strategiczne i operacyjne Miasta Słupcy na lata 2020-2029.....	13
Tabela 2. Położenie miasta Słupcy wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski.....	27
Tabela 3. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na terenie miasta Słupca	32
Tabela 4. Wyniki oceny jednolitych części wód powierzchniowych badanych w ostatnich latach położonych na terenie miasta Słupcy	33
Tabela 5. Ocena stanu JCWPd nr 61 w 2016 r.....	35
Tabela 6. Ocena stanu JCWPd nr 62 w 2016 r.....	35
Tabela 7. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy wielkopolskiej, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	47
Tabela 8. Wynikowe klasy strefy wielkopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla każdej strefy, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2019 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.....	47
Tabela 9. Wynik pomiarów poziomu PEM w mieście Słupcy	57
Tabela 10. Lasy i grunty leśne na terenie miasta Słupca	58
Tabela 11. Charakterystyka złoża kopaliny na terenie miasta Słupcy	62
Tabela 12. Wpływ działań strategicznych na poszczególne komponenty środowiska, zdrowie i dobra kultury.....	67
Tabela 13. Główne rodzaje odpadów powstające podczas realizacji inwestycji	87
Tabela 14. Relacje pomiędzy zidentyfikowanymi oddziaływaniami	91
Tabela 15. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Strategii.....	95
Tabela 16. Przykładowe mierniki realizacji Strategii	101
Rysunek 1. Położenie miasta Słupca na tle województwa wielkopolskiego i powiatu słupeckiego	27
Rysunek 2. Mapa utworów przypowierzchniowych miasta Słupcy	29
Rysunek 3. Położenie miasta Słupcy na tle dzielnic rolniczo-klimatycznych Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn	30
Rysunek 4. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie miasta Słupcy	31
Rysunek 5. Położenie miasta Słupca na tle JCWPd nr 61 i nr 62	37
Rysunek 6. Położenie miasta Słupca na tle GZWP Subzbiornik Inowrocław - Gniezno o nr 143	38
Rysunek 7. Strefy przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu dla drogi krajowej nr 92 na odcinkach w granicach miasta Słupcy	51
Rysunek 8. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie i w okolicy miasta Słupca.....	55
Rysunek 9. Obszary chronione w pobliżu Miasta Słupcy	60
Rysunek 10. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie miasta Słupcy	63

**UZASADNIENIE DO
UCHWAŁY NR
RADY MIASTA SŁUPCY**

z dnia 10 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy, w tym przypadku Rady Miasta Słupcy, należy uchwalanie programów gospodarczych, do których zalicza się strategię rozwoju.

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń i stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki. Strategia stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Miasta.

W ramach Strategii określono następującą wizję rozwoju: Słupca – miasto atrakcyjne dla mieszkańców i turystów z ciekawą bazą sportowo-rekreacyjną oraz misję: Zaspokajanie potrzeb mieszkańców, tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju turystyki i powstawania nowych miejsc pracy oraz zapewnienie bezpiecznej i wysokiej jakości infrastruktury w mieście.

Wyznaczone w Strategii cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej analizy stanu. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wizji rozwoju Miasta oraz wytyczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach Strategii określono 3 cele strategiczne:

- 1) wzrost jakości życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- 2) wzrost gospodarczy miasta poprzez rozwój usług i bazy turystyczno-rekreacyjnej,
- 3) promocja miasta w regionie.

Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 została opracowana z uwzględnieniem istniejących zasobów, informacji zebranych podczas badania ankietowego i konsultacji społecznych oraz dotychczasowych opracowań odnoszących się do Miasta Słupcy. Ponadto przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

Na podstawie art. 53 oraz w związku z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283, z późn. zm.), wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanego projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029”.

Uwzględniając zakres i stopień szczegółowości prognozy ustalony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, sporządzono Prognozę oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029. Po opracowaniu Prognozy oddziaływania na środowisko, wystąpiono ponownie z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o zaopiniowanie strategii wraz z prognozą.

Zarówno Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 01.10.2020 r.

(znak: DN-NS.9011.936.2020), jak i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 02.10.2020 r. (znak: WOO-III.410.461.2020.MM.1) poinformowali o pozytywnej opinii dla projektu strategii wraz z prognozą.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.) Burmistrz Miasta Słupcy zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Burmistrz Miasta Słupcy podał do publicznej wiadomości informację o opracowaniu Strategii wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko oraz o możliwości zapoznania się z ich treścią oraz składania uwag i wniosków w dniach od 08.09.2020 r. do dnia 28.09.2020 r. Dokumenty zostały wyłożone ww. terminie do wglądu publicznego w Urzędzie Miasta Słupcy, ul. Pułaskiego 21, 62-400 Słupca, w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu pod adresem: <https://www.bip.umslupca.finn.pl/> i stronie internetowej Miasta pod adresem: <http://miasto.slupca.pl/>. W wyznaczonym terminie nie zostały zgłoszone żadne wnioski ani uwagi.

W związku z powyższym przyjęcie Strategii Rozwoju Miasta Słupcy na lata 2020-2029 wraz z prognozą jest w pełni uzasadnione.